

1 Identifikační údaje

Oficiální název

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Zdravé, spokojené a svobodné dítě rádo objevuje život

Údaje o škole

Název školy: Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768

Adresa školy: Základní škola, Dr. Peška 768, 537 01 Chrudim 3

Identifikátor školy: 600090230

IČO: 70888124

IZO: 043501583

Ředitel školy: Mgr. Jaroslav Víšek

Telefon: 469 630 173, 469 620 582

E-mail: zs.drpeska@seznam.cz , jaroslavvissek@seznam.cz

Adresa webové stránky školy: www.zspeska.cz

Koordinátor Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV):

Mgr. Irena Jeřábková (zs.drpeska@seznam.cz)

Mgr. Veronika Trnková, Ph.D. (zs.drpeska@seznam.cz)

Realizátoři ŠVP ZV: Pedagogický sbor Základní školy, Chrudim, Dr. Peška 768

Zřizovatel

Název zřizovatele: Město Chrudim

Adresa: Městský úřad, Resselovo náměstí 77, 537 16 Chrudim

Místostarosta: Mgr. Jan Čechlovský

Telefon: 469 657 145

E-mail: jan.cechlovsky@chrudim-city.cz

Dokument projednán Školní radou dne 18. 4. 2018.

Platnost dokumentu od 1. 9. 2018.

razítko školy

.....
podpis ředitele školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

K 1. 7. 2008 došlo ke sloučení dvou škol Základní školy, Chrudim, Husova 9 a Základní školy, Chrudim, Dr. Peška 768 v jednu školu, která nese název Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768. Jedná se o úplnou školu s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni je zpravidla po dvou či třech třídách v každém ročníku.

Naše škola sídlí ve dvou budovách.

Budova v ulici Dr. Peška je situována ve starší zástavbě, v klidném a nehlukném prostředí. Budova je obklopena velkým množstvím zeleně. Dobře dostupné je autobusové i vlakové nádraží, městská hromadná doprava (bez nutnosti přecházet hlavní silnici). Jedná se o budovu vzniklou v roce 2001 rekonstrukcí jednoho z původních objektů ZŠ Husova s přistavěním nové části, převážně s odbornými pracovny. Tato budova má společný dvůr se základní uměleckou školou. Kapacita budovy je 500 žáků. V této budově probíhá vzdělávání žáků prvního stupně.

Budova v ulici Husova byla založena zemskou školní radou již v roce 1893. V roce 1897 byla rozdělena pod dvě správy; na obecnou školu chlapeckou a dívčí. Od roku 1897 do roku 1953 zde sídlila národní škola chlapecká. Od roku 1953 do roku 1958 zde působila 2. osmiletá střední škola a od roku 1959 základní škola. I tato budova se nachází v blízkosti autobusového a vlakového nádraží. Kapacita budovy je 350 žáků. V této budově probíhá vzdělávání žáků druhého stupně.

2.2 Podmínky školy

Hlavní budova v ulici Dr. Peška disponuje kmenovými třídami, odbornou učebnou informatiky, učebnou anglického jazyka a čtenářskou dílnou. Prostorové uspořádání většiny tříd respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve škole je plně vybavená školní dílna pro výuku technických činností a cvičná kuchyňka. Součástí školy je tělocvična a gymnastický sál. Přímo ve školní budově je také školní kuchyně a školní jídelna. Při rekonstrukci a přístavbě školy byl v roce 2001 vybudován bezbariérový přístup, sociální zařízení a výtahová plošina do prvního a druhého poschodí pro vozíčkáře. Škola ve své budově provozuje školní družinu a některé odpolední volnočasové aktivity. Prostory školní družiny jsou vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení. Budova je obklopena vlastní školní zahradou s venkovním hřištěm, lavičkami a speciálním posezením vybudovaným zejména pro výuku v horkém letním počasí. Na školní zahradě tráví v klimaticky příznivém období svůj odpolední pobyt žáci školní družiny.

Budova v ulici Husova má k dispozici kmenové třídy, odborné učebny fyziky, chemie a biologie, hudební výchovy, počítačovou a jazykovou učebnu, tělocvičnu, školní hřiště. Prostorové uspořádání většiny tříd respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími

potřebami. Na odborné učebny navazují kabinety a sbírky učebních pomůcek. V roce 2000 byla provedena přístavba k této budově, kde se nachází jídelna školy a výdejna. Budova nemá svou vlastní kuchyň, obědy jsou dováženy z kuchyně z budovy v ulici Dr. Peška.

Všichni mají možnost využívat sportoviště v areálu školy. Tělocvičny spolu s venkovním hřištěm slouží potřebám školy i veřejnosti.

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami. Při výuce různých předmětů je využíván výukový software. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici školní knihovna, počítačová učebna s internetem. Literatura, učebnice, učební pomůcky, metodické materiály, počítače a výukový software jsou průběžně doplňovány novými.

V současné době je nutné dovybavit kabinety a učebny speciálními učebnicemi, kompenzačními a jinými pomůckami, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií (ICT). Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Cílem je umístění počítačů a interaktivních tabulí (popřípadě dataprojektorů) do všech odborných učeben a tříd školy. Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Obě budovy jsou propojeny intranetovou sítí.

Za cíl si také klademe zakoupení elektronických čteček knih, které by se měly stát běžnou didaktickou pomůckou učitelů i žáků. Stále usilujeme o proškolení pedagogů v aktivizačních a kooperativních metodách, seznamujeme je s novými komunikačními technologiemi. Z výše uvedených důvodů upouštíme od investic do pracovních sešitů. Přesto vycházíme ze specifických vývojových zvláštností žáků, požadavků učitelů na výuku a zejména doporučení poradenských center.

Také jsme zpřístupnili webovou aplikaci školy pro rodiče, která obsahuje osobní údaje žáků, průběžnou a pololetní klasifikaci, seznam předmětů se jmény učitelů, kteří daný předmět žáků vyučují, a komunikační systém školy. Rodiče v současné době uvítali možnost získávat informace o svých dětech prostřednictvím internetu. Provozujeme funkční internetové stránky (www.zspeska.cz), které jsou pravidelně aktualizované.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele pro 1. stupeň ZŠ, zástupce ředitele pro 2. stupeň ZŠ, přibližně 35 učitelů včetně výchovné poradkyně a školní metodičky prevence, dále asistenti pedagogů a 6 vychovatelek školní družiny. Sbor je smíšený s většinou převahou žen. Sbor tvoří kvalifikovaní pedagogové.

Pedagogičtí pracovníci disponují komunikativními dovednostmi ve směru k žákům, jejich zákonným zástupcům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím pro školu speciální služby. Jsou schopni diagnostikovat žáky a motivovat je k další činnosti, udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat, hodnotit a modifikovat svou činnost. Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vzájemně vstřícné komunikace a spolupráce. Vedení školy se

snaží vytvářet motivující prostředí, usiluje o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou v současné době matematická gramotnost, čtenářská gramotnost, cizí jazyky a inkluze ve vzdělání. Je potřeba zaměřit se na rozvoj kompetencí pedagogů pro práci s heterogenní skupinou žáků, především se speciálními vzdělávacími potřebami – individualizovaná výuka.

Převážná většina sboru se dále vzdělává v nejrůznějších kurzech a jednodenních seminářích. Většina sboru absolvovala program tvorby školního vzdělávacího programu. Ve škole pracují proškolení koordinátoři školního vzdělávacího programu, výchovný poradce se specializačním studiem, metodici prevence sociálně patologických jevů, koordinátor pro environmentální výchovu a několik dyslektických asistentek.

Spolupráci učitelů zajišťují předmětové komise, které se pravidelně scházejí a sjednocují své požadavky na žáky. Garantem spolupráce vyučujících v jednom ročníku jsou třídní učitelé.

Všichni pedagogičtí i provozní pracovníci jsou proškoleni v požární ochraně, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

2.4 Projekty, mezinárodní spolupráce

Součástí výuky jsou projektové dny. Témata projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve škole i ve městě. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní.

Škola se zapojuje do dílčích projektů podporujících zdraví na základní škole: Normální je nekouřit, Zdravé zuby, Krok za krokem ke vzdělanému a zdravému dítěti, Na kole jen s přilbou, Bezpečná cesta, MUDRC (moudrost, učení, dovednost, rozum a cit). Jsme zapojeni do celonárodní sítě Škol podporujících zdraví a všechny naše aktivity vedou ke zkvalitňování výuky a zlepšování prostředí školy.

Tradičně provozujeme a spolupodílíme se na aktivitách Den Země, Uklidíme svět. Škola úzce spolupracuje s Asociací školních sportovních klubů ČR (AŠSK ČR). Pořádáme pro žáky kulturní a historické exkurze, rekreačně-vzdělávací pobyty, lyžařské kurzy a další akce.

Za důležité považujeme vzdělávání v oblasti lidských práv, vedení žáků k aktivnímu vystupování v rámci občanské společnosti a k formování tolerantních postojů. Proto pokračujeme v projektu Jeden svět na školách. Základní myšlenkou projektu je využití dokumentárních filmů k oslovení mladých lidí. Dokumentární filmy, které jsou v rámci projektu využívány, přinášejí svědectví o porušování lidských práv, přispívají k odstraňování předsudků, xenofobie, rasové a národnostní nesnášenlivosti.

Škola se zapojila do projektu EU peníze školám. Projekt byl schválen a realizován. Cílem projektu bylo prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základní škole. Zkvalitnění a zefektivnění výuky bylo dosaženo metodickým vzděláváním a podpůrnými kurzy pedagogických pracovníků, tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů ve výuce. Při realizaci projektu byli podpořeni žáci školy. Do projektu se zapojila většina pedagogických pracovníků školy. Byly realizovány následující klíčové aktivity: cizí jazyky, využití ICT, přírodní vědy. Hlavním cílem projektu byla tvorba nových vzdělávacích materiálů, jejich začlenění do výuky a zlepšení materiálního vybavení školy především v oblasti informačních a komunikačních technologií. Mezi další cíle patřilo další vzdělávání pedagogických pracovníků v jednotlivých podporovaných oblastech klíčových aktivit a individuální přístup k žákům s rozdílnými vzdělávacími potřebami. Hlavní změnou, které se realizací projektu dosáhlo, byla modernizace a rozšíření vybavení školy v oblasti informačních a komunikačních technologií. Další podstatnou změnou byla inovace digitálních učebních materiálů a tím i inovace výuky ve velké části ve škole vyučovaných předmětů. Učební materiály jsou vyvěšeny na webových stránkách školy.

Škola se zapojila do výzvy č. 56 OP VK s projektem „Moderní škola 2015“ a do výzvy č. 57 OP VK s projektem „Moderní školní dílna 2015“. Oba projekty byly velkým přínosem pro školu, podpořily realizaci kurikulární reformy a výuku cizích jazyků. V rámci projektu „Moderní škola 2015“ byly realizovány tyto klíčové aktivity: Čtenářské dílny jako prostředek ke zkvalitnění čtenářství a čtenářské gramotnosti, Zahraniční jazykově-vzdělávací pobyt pro žáky a Zahraniční jazykový kurz pro učitele.

V rámci projektu "Moderní školní dílna 2015" byla realizována tato klíčová aktivita: Rozvoj technických dovedností žáků na druhém stupni základní školy. Bližší informace o obou projektech jsou na webových stránkách školy.

Naše škola se dále zapojila do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Byla nám schválena podpora zjednodušených projektů do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (výzvu č. 02_16_022 a č. 02_16_023 Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování - Šablony pro MŠ a ZŠ).

Na naší škole se realizovaly tyto vybrané šablony:

- Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem
- Klub zábavné logiky a deskových her
- Vzájemná spolupráce pedagogů ZŠ (matematická gramotnost)
- Vzdělávání pedagogického sboru ZŠ zaměřené na inkluzi – vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin
- Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ – DVPP v rozsahu 16 hodin (matematická gramotnost, čtenářská gramotnost, cizí jazyky, inkluze)
- Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ – DVPP v rozsahu 32 hodin (mentoring, cizí jazyky)

Předpokládaná doba realizace projektu je ustanovena od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2019.

Využíváme nabídky Pardubického kraje. Pardubický kraj pravidelně vyhlašuje grant Podpora rozvoje sportovní a volnočasové činnosti škol a školských zařízení, které nejsou zřizovány Pardubickým krajem. Podali jsme žádost a náš grant „Sportujeme i mezi olympiádami“ byl schválen a podpořen. Mezi podporované aktivity patřilo zpestření možností využití času dětí a mládeže nad rámec školního vyučování, podpora sportovní

a volnočasové činnosti. Naše škola je dlouhodobě zapojena do projektu škola podporující zdraví. V návaznosti na tento program jsme se rozhodli navázat na významný sportovní svátek - konání olympijských her a pokusit se zvýšit zapojení žáků naší školy do sportovních aktivit. Přibližně 1x za měsíc jsme uspořádali pro žáky sportovní aktivitu přesahující rámec hodin tělesné výchovy. Cílem projektu je celkové zlepšení tělesné zdatnosti dětí. Chceme ukázat žákům pohybové aktivity, které vždy nelze realizovat v rámci hodin tělesné výchovy. Snahou je zapojit i jedince, kteří mají při tělesné výchově různá zdravotní omezení. Věříme, že si z naší nabídky vybral každý žák sportovní odvětví sobě blízké. I nadále chceme působit na žáky v hodinách tělesné výchovy, výchovy ke zdraví, občanské výchovy a přírodopisu k systematickému sportovnímu rozvoji.

Dále jsme spolupracovali s Regionální rozvojovou agenturou Pardubického kraje (RRA PK) na projektu „Chodím do práce v Pardubickém kraji“. Projekt byl podpořený z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání. Cílem projektu byl vznik inovativní spolupráce institucí počátečního vzdělávání s aktéry na trhu práce v Pardubickém kraji. Realizací projektu byla podpořena individuální profesní příprava žáků s aktivní účastí zaměstnavatelů v odborném vzdělávání. Využívali jsme odborné stáže ve firmách šité na míru žákům v předposledních ročnících základních a středních škol. Realizátorem projektu byla RRA PK. Projekt byl ukončen dne 31. prosince 2014.

Mezinárodní spolupráci s jinou školou v zahraničí se nám zatím nepodařilo navázat.

2.5 Charakteristika žáků

Škola má kapacitu 850 žáků, v současnosti ji navštěvuje cca 700 žáků. Navštěvují ji převážně žáci z určeného spádového obvodu města Chrudim a několika spádových obcí, zejména z Rabštejské Lhoty, Stolan, Lánů, Morašic, Sobětuch, Vejvanovic a Tuněchod.

Škola se věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků.

2.6 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, webové aplikace, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zákonných zástupců). Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá na I. stupni dny otevřených dveří. Na návštěvu zveme i mateřské školy z okolí. Zapojení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí považujeme za podstatnou podmínku úspěšné realizace školního vzdělávacího programu. Toho se nedá dosáhnout bez dobré spolupráce a komunikace obou zmíněných stran. Komunikace s rodiči je proto jedním z hlavních cílů školy. Zákonné zástupce seznamuje se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy. Snažíme se společně hledat řešení při problémech žáků týkajících se jejich výchovy a vzdělávání. Výchovná poradkyně poskytuje poradenství pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách, otázkách učení žáků, včetně problematiky podpůrných opatření.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a §168 pracuje Školská rada. Základem vzdělávání a výchovy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných je úzká spolupráce s Pedagogicko - psychologickými poradnami v Chrudimi a v Pardubicích, Střediskem výchovné péče Archa Chrudim, Střediskem výchovné péče Pyramida Pardubice, Dětským krizovým centrem Pestalozziho Chrudim. V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje s Ekocentrem Paleta v Pardubicích. V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola s Městskými knihovnami v Chrudimi a v Pardubicích, Regionálním muzeem v Chrudimi, Chrudimskou besedou, ZUŠ Chrudim a dalšími subjekty, které nám nabízejí kulturní aktivity a programy pro žáky školy. Ve vědomostních a sportovních soutěžích úzce spolupracujeme s Domem dětí a mládeže v Chrudimi.

Nahlédnutím na webové stránky školy (www.zspeska.cz) je možné získat základní i aktuální informace o škole jako celku. Stránky jsou pravidelně aktualizovány. Slouží rovněž ke komunikaci se školou prostřednictvím zveřejněné e-mailové adresy i e-mailových adres jednotlivých pedagogických pracovníků.

2.7 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy tvoří nedílnou a svým způsobem permanentně probíhající součást práce školy. Cílem vlastního hodnocení školy je zjistit aktuální informace o stavu školy, a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Hlavní cíle vlastního hodnocení školy:

- zlepšit kvalitu vzdělání,
- získat zpětnou vazbu pro činnost školy,
- získat informace o tom, jak jsou naplňovány stanovené cíle vzdělávání,
- získat podklady pro strategické plánování a řízení,
- přispět ke stanovení priorit rozvoje školy,
- posílit spolupráci školy s rodiči,
- přispět ke zlepšení klimatu a důvěry mezi učiteli, žáky a rodiči,
- posílit sebevědomí pedagogů školy.

Pro přehlednost přikládáme tabulku oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časový harmonogram (viz Tabulka 1).

Tabulka 1 Tabulka oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časový harmonogram

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
Koncepce školy	ŠVP jako strategický materiál, soulad s RVP ZV, změny, úpravy	Pozorování, hospitace, hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, písemné práce, rozhovory Aktualizace ŠVP	Průběžně 1x ročně
Podmínky vzdělávání	Klima školy, úroveň řízení	Dotazníky Struktura řízení, poradní orgány, spolupráce s žáky, schránka důvěry Anketa vycházejících žáků	Červen Průběžně Červen
	Prostorové a materiální podmínky	Materiální požadavky, plán rozvoje školy, kvalita, kvantita, využitelnost, dostupnost	Průběžně
	Personální podmínky	Složení pedagogického sboru (věk, pohlaví, kvalifikace) Další vzdělávání pedagogických pracovníků	Průběžně
	Finanční zdroje	Rozbory výkazů, smlouvy, plnění rozpočtů, možnosti školy vzhledem k rozpočtu, přínos doplňkové činnosti, granty	Průběžně
Průběh vzdělávání	Učitelé – kvalita výuky, naplňování ŠVP	Hospitace a pohospitační rozhovory, dotazníky Zapojování žáků do projektů a soutěží – výsledkové listiny, umístění žáků	Průběžně Průběžně
	Zvyšování úrovně vyučovacího procesu Formy a metody výuky	Rozbory žákovských prací, dotazníky, rozhovor, diskuze, pozorování, metodické materiály, projekty, tematické plány – kvalita plánování, plnění	Průběžně
	Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	Kontrola individuálních plánů Spolupráce s PPP	2x ročně Průběžně
	Cílené využívání všech odborných učeben a dostupných pomůcek	Dostupnost pro žáky - rozvrhy odborných učeben	Dle rozpisu
Podpora školy žákům	Poradenství pro žáky	Konzultační hodiny, třídnické hodiny	Dle rozpisu Dle domluvy
	Umožnění každému žákovi prožít úspěch	Individuální přístup při vyučování Individuální přístup při zadávání a hodnocení projektů	Průběžně Průběžně
	Podpora individuálního přístupu všech pracovníků k žákům	Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – individuální plány Rozvoj talentovaných žáků – soutěže, projekty	1x ročně Průběžně
	Příprava na další vzdělávání zaměřené na budoucí profesi	Vyučovací proces, práce s internetem, návštěvy žákovské knihovny, projektové vyučování – záznamy o využívání počítačové	Průběžně

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
		učebny, záznamy z knihovny, vypracované projekty	
Podpora školy žákům	Nenásilné vedení žáků ke zdravému životnímu stylu	Projekt „Zdravá škola“ – projekt a jeho hodnocení Lyžařský kurz – program aktivit Rekreačně vzdělávací pobyty – program aktivit	1x ročně 7. ročník dle zájmu zákonných zástupců žáka a možností školy 4 denní pobyt - dle zájmu žáků a možností školy
Spolupráce s rodiči	Společné budování kladného postoje rodičů ke škole	Rozhovor Zápis žáků do 1. tříd Školská rada	průběžně duben 2x ročně
	Otevření se školy pro rodiče budoucích žáků	Dny otevřených dveří Spolupráce s MŠ	2x ročně Průběžně
	Větší zapojení rodičů do mimoškolních aktivit	Účast a pomoc rodičů při závodech, zahradní slavnosti apod.	Průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	Zhodnocení relativního úspěchu (ve vztahu ke kritičnosti volby)	Výsledky přijímacího řízení, rozbory zkoušek, diskuze Rozhovory s bývalými žáky školy	Duben-červen Průběžně
	Výsledky srovnávacích testů	Vědomostní a dovednostní testy Scio	Dle nabídky společnosti
	Žáci – naplňování klíčových kompetencí, zvládání výstupů ŠVP	Hospitace, testy, pozorování, diskuze, vyhodnocení soutěží, rozbory žákovských prací, činností, žákovská portfolia	Průběžně
Řízení školy	Vytváření podmínek pro úspěšnou seberealizaci každého žáka, učitele i ostatních pracovníků školy	Reakce na profesní růst učitelů Poskytnutí potřebných zdrojů pro sebehodnocení učitele, žáka	Průběžně Průběžně
Řízení školy	Hodnocení školy	Umožnění aktivní účasti všech zúčastněných osob na hodnocení školy	1x ročně
	Schopnost stanovit cíle školy (jasnost a vhodnost cílů)	Rozhovory Diskuze	Průběžně
	Způsob rozhodování vedení školy (efektivita přijatých rozhodování)	Pozorování Diskuze Rozhovory	Průběžně
	Klima ve škole	Rozhovory se zaměstnanci, žáky	Průběžně
	Schopnost zajištění vnějších vztahů školy Personalistika Systém motivování zaměstnanců Kvalifikovanost přijímaných pedagogických pracovníků Kvalita a úroveň týmové práce ve škole	Dotazníky pro rodiče Komunikace se zřizovatelem Hospitace Dotazníky Rozhovory Diskuze	Průběžně
Personální a materiální podmínky ke vzdělávání	Dle finančních možností vylepšování materiálních podmínek pro žáky, učitele, ostatní pracovníky školy.	Inovace a nákup vhodných učebnic, pomůcek, kancelářských potřeb apod.	průběžně

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
Personální a materiální podmínky ke vzdělávání	Kvalifikovanost a aprobovanou pedagogických pracovníků Kvalifikovanost nepedagogických pracovníků	Nabídka rozšiřujícího studia pro učitele výpočetní techniky, cizích jazyků a vychovatele	Průběžně dle možností školy
Vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob ve vzdělávání	Utváření v žácích pocitu sounáležitosti a příslušnosti ke jménu školy	Školní řád Reprezentace školy v soutěžích	Průběžně
	Koordinace a optimalizace vlivů působících na žáky	Preventivní program školy – mimoškolní aktivity Environmentální výchova	Průběžně
	Úspěšné řešení výchovných problémů	Neomluvené absence Prevence šikany	Průběžně
	Na základě širší spolupráce s institucemi stanovení „vstupní úrovně a potenciálu žáka“ jako měřítko jeho dalšího rozvoje	Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou Odborná vyšetření Vědomostní testy	Průběžně 1x ročně
	Podpora motivace žáků k celoživotnímu vzdělávání	Naplňování klíčových kompetencí – projekty, poznávací pobyty	Průběžně
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	Dosažení optimální úrovně vzdělání pedagogických pracovníků	Účast pedagogů na vzdělávacích akcích Individuální samostudium	Průběžně
	Vzdělávání pedagogů v cizích jazycích	Individuální samostudium	Průběžně
	Sledování vývojových trendů ve školství	Četba odborného tisku, orientace v oboru v jiných informačních médiích Zapojení se do projektů EU	Průběžně

3 Charakteristika ŠVP ZV

3.1 Zaměření školy

ŠVP vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec. Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a také s přihlédnutím k požadavkům rodičů chceme poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků, rozvíjet schopnosti nadaných žáků, pomáhat žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách, rozvíjet komunikační dovednosti žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích i v sociálních vztazích.

Cílem našeho školního vzdělávacího programu je proměna školy v místo, které žákovi vytváří vhodné podmínky a otevírá možnosti získávání nových zkušeností, poznatků a dalšího rozvoje.

Ve vztahu učitel – žák bychom chtěli dosáhnout přirozeného partnerství, úcty, pochopení a spolupráce. Budeme vést žáky k vzájemné toleranci, umění naslouchat si a pomáhat druhým. Naopak rozhodně, kvalifikovaně a ve spolupráci s rodiči zasáhneme proti jedincům, kteří přezírají lidské hodnoty, chovají se agresivně, omezují, ohrožují nebo šikanují spolužáky.

Ve vyučovacích hodinách máme snahu prostřednictvím nejrůznějších forem a metod práce zajistit přiměřenost, názornost a propojenost učiva s praktickými potřebami v současném i budoucím životě. Chceme umožnit všem žákům, aby si každý z nich ve škole našel prostor ke své realizaci. Chceme vytvářet takové situace, v nichž mají žáci radost z učení, které si samy zvolí. Chceme žáky naučit technikám vedoucím k objektivnímu sebehodnocení a k předvídání, co zvládnou dobře a s čím mohou mít problémy.

Chtěli bychom mladou generaci motivovat k nutnosti celoživotního vzdělávání a osobního růstu ve všech oblastech života společnosti v 21. století, naučit je využívat získané teoretické poznatky, proměňovat je v praktické dovednosti a nemít obavu je použít. Naší vzdělávací perspektivou je výchova mladého člověka, který je schopen samostatně a svobodně myslet a rozhodovat se jako demokratický občan, který je ze školy vybaven soustavou kompetencí, potřebných pro život v dospělosti.

3.1.1 Základní priority školního vzdělávacího programu

- škola podporující zdraví
- škola podporující potřeby žáků a učitelů
- optimalizaci sociálních vztahů
- smysluplnost učení
- efektivita vzdělávání žáků a dosahování osobního maxima každého žáka
- spolupráce a přiměřenost
- motivující hodnocení a sebehodnocení

3.1.2 Vzdělávací plán školní družiny

Součástí školy je i školní družina. Školní vzdělávací program školní družiny vychází ze školního vzdělávacího programu, podporuje ho a je s ním plně v souladu.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je rozvíjet klíčové kompetence žáka následujícími **strategiemi**:

Učitel:

- se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků;
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úkoly rozvíjející tvořivost nebo obratnost;
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok;
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech;
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce;
- ve výuce reflektuje společenské i přírodní děje.

Volbou vhodných metod, postupů a způsobů práce žák získává:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke schopnosti užít a vybrat vhodnou metodu, naplánovat si a zorganizovat vlastní učení;
- vedeme žáky k zájmu o další vzdělávání;
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a jejich využití v praktickém životě;
- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení, posouzení vlastního pokroku a k určení překážek bránících učení;
- vedeme žáky ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání a řešení problémových situací a k samostatnému logickému úsudku;
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a ke schopnosti je obhájit;
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému, k vytrvalosti a překonávání nesnází při řešení problému;
- klademe důraz na zpětnou vazbu (kontrola sebe sama);

- vedeme žáky k uvědomění si úspěchu a neúspěchu.

Kompetence komunikativní

- dáváme žákům prostor pro otevřenou diskusi, k vyjádření a obhájení vlastních názorů a myšlenek;
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání;
- vedeme žáky ke kultivovanému a výstižnému verbálnímu i neverbálnímu projevu;
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů, gest nebo zvuků, které mohou dále tvořivě zpracovávat a používat ke svému rozvoji a umožňují jim komunikaci k vytváření vztahů mezi lidmi.

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, vytvářet pravidla pro práci v týmu, na základě vzniku nových rolí v pracovní činnosti pozitivně ovlivňujeme kvalitu společné práce;
- vedeme žáky k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, k upevňování mezilidských vztahů;
- vedeme žáky k poskytnutí pomoci, k umění požádat o pomoc;
- vedeme žáky k respektování názoru druhých, k umění debatovat v malé i větší skupině, ke schopnosti ocenit poučení a zkušenost ostatních lidí;
- podporujeme u žáků sebedůvěru, sebeuspokojení, sebeúctu, snahu o samostatný rozvoj;
- učíme žáky ovládat a řídit svoje jednání, vytvářet si pozitivní přístup k sobě samému.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situace ostatních, k odmítání útlatku a hrubého násilí;
- učíme žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu;
- u žáků klademe důraz na zodpovědné rozhodování podle dané situace, na zodpovědné chování v krizových situacích a situacích ohrožujících zdraví a život, na účinné poskytnutí první pomoci;
- podporujeme u žáků vnímání okolí a životního prostředí.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků, k adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky;
- vedeme žáky k ochraně zdraví svého i zdraví druhých, k ochraně životního prostředí, k ochraně kulturních i společenských hodnot;
- směřujeme žáky k využívání znalostí a zkušeností při přípravě na profesní orientaci, budoucí povolání;
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.¹ Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů². Podpůrná opatření prvního stupně je naše škola připravena uplatňovat i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ³. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními bereme na vědomí fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagogové naší školy tomu přizpůsobují své vzdělávací strategie. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků naší školy. Pro žáky s přiznanými **podpůrnými opatřeními prvního stupně** je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými **podpůrnými opatřeními od druhého stupně** podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího programu (IVP)**.

Na úrovni **IVP** je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**⁴, případně upravit **vzdělávací obsah**⁵ tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K **úpravám očekávaných výstupů** stanovených v ŠVP budeme využívat podpůrné opatření **IVP**, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od **třetího stupně podpory** (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Respektujeme, že upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým

¹ § 16 odst. 2 písmeno e) školského zákona

² § 16 odst. 2 písmeno b) školského zákona

³ Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

⁴ § 16 odst. 2 písmeno e) školského zákona

⁵ § 16 odst. 2 písmeno b) školského zákona

pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru⁶, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická⁷ a pedagogická intervence⁸**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty **speciálně pedagogické péče** je poskytována z **disponibilní časové dotace**.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením jsme připraveni zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga⁹.

⁶ Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

⁷ Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

⁸ Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku

⁹ Jejich podrobnější specifikace se nachází ve speciální sekci webových stránek NÚV, dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/in>.

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Naše škola vychází při tvorbě, realizaci a vyhodnocování PLPP z Vyhlášky č. 27/2016 Sb., v platném znění (HLAVA III Postup v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření § 10, § 11).

Na základě Doporučení školského poradenského zařízení (dále jen Doporučení ŠPZ) může nastat potřeba vytvoření Individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) pro žáka. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště. Naše škola vychází při tvorbě, realizaci a vyhodnocování IVP z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění (HLAVA II Zvláštní ustanovení o některých podpůrných opatřeních IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami § 3, § 4).

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Při vzdělávání žáků s tělesným postižením spolupracuje naše škola se SPC Svítání v Pardubicích. Pracovníci této instituce poskytují v naší škole konzultace podle potřeby. Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména s LMP, spolupracujeme zejména se Speciální základní školou a praktickou školou Chrudim.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno jednou výchovnou poradkyní a dvěma školními preventistkami. Výchovná poradkyně je pověřena spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

3.3.2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami budou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

3.3.3 Předměty speciálně pedagogické péče (PSPP)

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsme v naší škole připraveni zařadit podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobíme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními **v rámci IVP**.

Předmět je zařazen jako forma **intervence**. Je možné jej poskytovat již od **2. stupně PO**. Do školního vzdělávacího programu budou předměty speciálně pedagogické péče zapracovány až po zahájení jejich výuky.

3.3.3.1 Zajištění výuky předmětů speciálně pedagogické péče

- a) Pokud se využívá intervence v podobě předmětu speciálněpedagogické péče – jako **vyučovací předmět**, pak škola zapracuje předmět do školního vzdělávacího programu a žáci jsou z tohoto vyučovacího předmětu hodnoceni formou **slovního hodnocení**.

V těchto případech je předmět speciálněpedagogické péče jako vyučovací předmět realizován v disponibilních hodinách daných rámcovým učebním plánem příslušného rámcového vzdělávacího programu a **započítává se do maximálního počtu povinných vyučovacích hodin** stanovených v souladu s § 26 odst. 2 školského zákona příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

- b) Pokud je předmět speciálněpedagogické péče doporučován jako **forma další péče o žáka** ve škole, jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka, zaměřené například na rozvoj grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení.

V tomto případě nemá předmět speciálněpedagogické péče povahu povinné vyučovací hodiny ve smyslu § 26 odst. 2 školského zákona a **nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin** stanoveného pro jednotlivé ročníky příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

- c) Pokud bude speciálněpedagogická péče pro žáka zajišťována **školským poradenským zařízením** (dále jen ŠPZ) – tedy PPP nebo SPC, pak je tato činnost plně saturována podporou ŠPZ. Na vysvědčení tak nebude žádné hodnocení žáka, činnost se realizuje

v rámci návštěv v ŠPZ nebo případně ve škole. Není tedy zahrnována do disponibilních hodin.

3.3.3.2 Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření intervence spočívajícího v zajištění předmětu speciálně pedagogické péče

Při poskytování tohoto podpůrného opatření se vychází z ustanovení přílohy č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 sb. a platných RVP.

Výuka předmětu speciálně pedagogické péče (dále jen PSPP) probíhá podle stupně odpůrných opatření:

- 2. stupeň PO – 1 hodina/týden
- 3. stupeň PO – až 3 hodiny/týden
- 4. stupeň PO – až 3 hodiny/týden
- 5. stupeň PO – 3 nebo 4 hodiny/týden

Při poskytování toho podpůrného opatření jsou využita **dvě omezení**.

- a) Dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, kterým je naplněno ustanovení § 26 školského zákona, který tyto počty pro jednotlivé RVP stanoví.
- b) U základního vzdělávání navíc stanoví i limity pro jednotlivé ročníky.

V případě, že je počet povinných vyučovacích hodin stanovených v ŠVP pro daný ročník nižší, než je nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin stanovený zákonem, lze žákovi všechny nebo některé hodiny výuky PSPP poskytnout nad rámec výuky ve třídě, ve které se vzdělává.

Hodiny PSPP, kterými by byl nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin u žáka překročen, musí být vyučovány místo některých vyučovacích hodin, které by jinak žák absolvoval podle učebního plánu. Předmětem speciálně pedagogické péče jsou nahrazeny ty vyučovací hodiny předmětů uvedených v ŠVP, kterými byly tyto vyučovací předměty posíleny nad rámec minimální časové dotace jednotlivých vzdělávacích oborů uvedených v rámcovém učebním plánu. Smyslem tohoto doporučení je zajistit, aby bylo každému žákovi garantováno vzdělávání v základní struktuře stanovené příslušným RVP. Pokud doporučení ŠPZ uvede, že je v nejlepším zájmu žáka nahrazení jiných vyučovacích hodin.

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je naše škola připravena zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;

- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

V souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a s vyhláškou č. 27/2016 Sb. (§27 - §31) Novela školského zákona č. 82/2015 Sb. se i v naší škole výrazně mění pohled na speciální vzdělávací potřeby žáků. V tomto smyslu chápeme i žáka nadaného a mimořádně nadaného v souladu s definicí jako „osobu, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo k užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.“

Nadaným žákem rozumíme jedince, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považujeme žáka, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.¹⁰

Snažíme se, aby výuka žáků probíhala takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Naše škola bude využívat pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory¹¹.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnujeme pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.4.1 Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

¹⁰ § 27 odst. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

¹¹ Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP do školní matriky.

3.4.2 Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.)

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků jsme připraveni podle potřeby navázat spolupráci s Menzou ČR, Univerzitou Pardubice a se středními školami v Pardubickém kraji. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků, které jsme v naší škole připraveni realizovat:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

4 Začlenění průřezových témat do učiva

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů. Některé okruhy jsou realizovány v rámci projektových dnů s různou tematikou, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Přehled je zpracován v tabulkách. Dále je uvedena základní integrace průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů.

Tabulka 2 Začlenění průřezových témat - 1. stupeň

Tematický okruh	1. stupeň				
Témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)					
Rozvoj schopností poznávání	ČaSP	Čj	Inf, Tv		
Sebepoznání a sebepojetí					Tv
Seberegulace a sebeorganizace					
Psychohygiena	ČaSP	Tv		ČaSP	
Kreativita	ČaSP	Vv		M, ČaSP	
Poznávání lidí	ČJ			Aj	
Mezilidské vztahy	ČJ	ČaJS			
Komunikace	ČJ	ČaJS	Čj	Čj, Aj, Hv	Aj
Kooperace a kompetice					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Tv		ČaJS	Čj, Tv	
2. Výchova demokratického občana (VDO)					
Občanská společnost a škola	ČaJS				
Občan, občanská společnost a stát				ČaJS	
Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČaJS	
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)					
Evropa a svět nás zajímá					Aj, ČaJS
Objevujeme Evropu a svět					Aj, Inf, ČaJS
Jsme Evropané					Čj, ČaJS

Tematický okruh	1. stupeň				
Témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4. Multikulturní výchova (MKV)					
Kulturní difference			ČaSP		Vv
Lidské vztahy	M	ČJ, ČaJS, Tv			
Etnický původ			Čj		Hv
Multikulturalita					
Princip sociálního smíru a solidarity					
5. Environmentální výchova (EV)					
Ekosystémy		ČaSP	ČaJS		
Základní podmínky života		ČaSP	ČaJS, Vv		ČaSP
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		ČaSP	ČaJS		Inf
Vztah člověka k prostředí	Tv	Tv	Tv, ČaJS	Tv	Tv
6. Mediální výchova (MV)					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti				Inf	Čj, Inf
Tvorba mediálních sdělení				Vv, Inf	
Práce v realizačním týmu				Inf	

Tabulka 3 Začlenění průřezových témat - 2. stupeň

Tematický okruh	2. stupeň			
Témata	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Rozvoj schopností poznávání	F, Ov, M, Inf	Inf	Ch	Př
Sebepoznání a sebepojetí	M, VkZ	Čj		Čj, Hv, Ch
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv, VkZ	Tv	Tv
Psychohygienu	VkZ	VkZ		
Kreativita		ČaSP	Vv	
Poznávání lidí	Aj, Hv			
Mezilidské vztahy	VkZ, Tv	Tv	Tv	Tv
Komunikace	Čj, Aj, Inf, Tv	Aj, Inf, Tv	Aj, Tv	Aj, Čj, Tv
Kooperace a kompetice		VkZ		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Inf	VkZ		
2. Výchova demokratického občana (VDO)				
Občanská společnost a škola	Hv	Hv	Hv	Hv, Ov
Občan, občanská společnost a stát			D	Z
Formy participace občanů v politickém životě	Ov			Čj
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D		Aj	
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)				
Evropa a svět nás zajímá	Tv	Tv	Tv, Z	Tv, Ov
Objevujeme Evropu a svět	Hv	Čj		Ov
Jsme Evropané			D	
4. Multikulturní výchova (MKV)				
Kulturní difference	Aj	D		
Lidské vztahy				Ov
Etnický původ	Z	Z	Př	Čj
Multikulturalita	Z		Hv	
Princip sociálního smíru a solidarity	Ov		Ov	Ov
5. Environmentální výchova (EV)				
Ekosystémy	Př	Ov		
Základní podmínky života	Př		Ch	Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z	Př	Z, Ch	Ch, Př, Z
Vztah člověka k prostředí			Př	Př, Ch

Tematický okruh	2. stupeň			
Témata	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
6. Mediální výchova (MV)				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		M, Z		M, Ch
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		M	M, Př	
Stavba mediálních sdělení			Čj, Aj	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení			Vv	Vv, Hv
Fungování a vliv médií ve společnosti	Ov, Inf	Hv		M, Hv
Tvorba mediálních sdělení		Inf, Z	Z	Čj, Z
Práce v realizačním týmu		Inf	Vv	Vv

4.1 Zařazení jednotlivých témat po předmětech:

1. stupeň

1. Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Člověk a svět práce:	1. ročník: Konstrukční činnosti
Český jazyk:	2. ročník: Zážitekové čtení
Informatika:	3. ročník: Operační systémy
Tělesná výchova:	3. ročník: Plavecký výcvik

Sebepoznání a sebepojetí

Tělesná výchova:	5. ročník: Pohybové a sportovní hry
------------------	-------------------------------------

Psychohygiena

Člověk a svět práce:	1. ročník: Práce s drobným materiálem
	4. ročník: Lidové zvyky, tradice a řemesla
Tělesná výchova:	2. ročník: Relaxační cvičení

Kreativita

Člověk a svět práce:	1. ročník: Práce s drobným materiálem
	4. ročník: Lidové zvyky, tradice, řemesla
Výtvarná výchova:	2. ročník: Samostatná tvorba
Matematika:	4. ročník: Nestandardní slovní úlohy

Poznávání lidí

Český jazyk:	1. ročník: Role žáka, naše třída
Anglický jazyk:	4. ročník: Rodina, kamarádi

Mezilidské vztahy

Český jazyk:	1. ročník: Spolužáci
Člověk a jeho svět:	2. ročník: Rodina, škola

Komunikace

Český jazyk:	1. ročník: Naslouchání, věcné reagování
	3. ročník: Mimika, gesta
	4. ročník: Komunikační pravidla
Člověk a jeho svět:	2. ročník: Pravidla třídy
Hudební výchova:	4. ročník: Hudebně pohybové činnosti
Anglický jazyk:	4. ročník: Rozhovory
	5. ročník: Rozhovory

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika:	5. ročník: Nestandardní aplikační úlohy
-------------	---

Hodnoty, postoje, praktická etika

Český jazyk:	4. ročník: Zážitek literatury
Člověk a jeho svět:	3. ročník: Zásady ochrany osobních údajů
Tělesná výchova:	1. ročník: Dodržování pravidel při hrách
	4. ročník: Dodržování pravidel při hrách

2. Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Člověk a jeho svět:	1. ročník: Jsem školák
---------------------	------------------------

Občan, občanská společnost a stát

Člověk a jeho svět:	4. ročník: Česká republika
---------------------	----------------------------

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Člověk a jeho svět:	4. ročník: Sametová revoluce
---------------------	------------------------------

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Anglický jazyk:	5. ročník: Památky Londýna
Člověk a jeho svět:	5. ročník: Evropa

Objevujeme Evropu a svět

Anglický jazyk:	5. ročník: Památky Londýna
Člověk a jeho svět:	5. ročník: Evropa
Informatika:	5. ročník: Nástroje vyhledávání informací

Jsme Evropané

Český jazyk:	5. ročník: Vyhledávací čtení
Člověk a jeho svět:	5. ročník: Evropa

4. Multikulturní výchova

Kulturní difference

Člověk a svět práce:	3. ročník: Příprava mezinárodních pokrmů
Výtvarná výchova:	5. ročník: Návštěva výstav, galerií, muzeí

Lidské vztahy

Matematika:	1. ročník: Spolupráce
Český jazyk:	2. ročník: Základní komunikační pravidla
Člověk a jeho svět:	2. ročník: Rodina a škola
Tělesná výchova:	2. ročník: Pohybové hry

Etnický původ

Český jazyk:	3. ročník: Zahraniční dovolená
--------------	--------------------------------

Hudební výchova: 5. ročník: Hudba jiných národů

5. Environmentální výchova

Ekosystémy

Člověk a svět práce: 2. ročník: Pěstování rostlin
Člověk a jeho svět: 3. ročník: Krajina kolem nás

Základní podmínky života

Člověk a svět práce: 2. ročník: Pěstování rostlin
5. ročník: Pěstitelské práce
Člověk a jeho svět: 3. ročník: Základní znaky života
Výtvarná výchova: 3. ročník: Koláž ke Dni Země

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Člověk a svět práce: 2. ročník: Den Země
Člověk a jeho svět: 3. ročník: Ochrana životního prostředí
Informatika: 5. ročník: Vyhledávání informací na internetu

Vztah člověka k prostředí

Tělesná výchova: 1. - 5. ročník: Pobyt v přírodě
Člověk a jeho svět: 3. ročník: Třídění odpadů

6. Mediální výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti

Informatika: 4. ročník: Lidé a technika
Český jazyk: 5. ročník: Reklama
Informatika: 5. ročník: Bezpečné chování na internetu

Tvorba mediálního sdělení

Výtvarná výchova: 4. ročník: Plakát, pozvánka
Informatika: 4. ročník: Plakát, pozvánka

Práce v realizačním týmu

Informatika: 4. ročník: Práce s textem a obrázkem na dané téma ve skupině

2. stupeň

1. Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Fyzika:	6. ročník: Měření fyzikálních veličin
Občanská výchova:	6. ročník: Projekt „Můj domov ve městě, v obci“
Matematika:	6. ročník: Projekt „Cena ideálního vybavení mého pokojíčku“
Informatika:	6., 7. ročník: Práce s informacemi
Chemie:	8. ročník: Vlastnosti látek
Přírodopis:	9. ročník: Určování vlastností nerostů 9. ročník: Určování vlastností hornin

Sebepoznání a sebepojetí

Matematika:	6. ročník: Projekt „Cena ideálního vybavení mého pokojíčku“
Výchova ke zdraví:	6. ročník: Sebepoznání a sebepojetí
Český jazyk:	7. ročník: Slohový útvar „Charakteristika“ 9. ročník: Slohový útvar „Životopis“
Hudební výchova:	9. ročník: Hudba v našem životě
Chemie:	9. ročník: Léčiva, návykové látky

Seberegulace a sebeorganizace

Výchova ke zdraví:	7. ročník: Seberegulace a sebeorganizace
Tělesná výchova:	6. – 9. ročník: Pohybové a míčové hry

Psychohygiena

Výchova ke zdraví:	6., 7. ročník: Psychohygiena
--------------------	------------------------------

Kreativita

Člověk a svět práce:	7. ročník: Technické náčrty a výkresy
Výtvarná výchova:	8. ročník: Dekorativní práce

Poznávání lidí

Anglický jazyk:	6. ročník: Fráze při seznamování
Hudební výchova:	6. ročník: Postavy v lidové písni

Mezilidské vztahy

Výchova ke zdraví:	6. ročník: Vztahy mezi lidmi a pravidla soužití
Tělesná výchova:	6. – 9. ročník: Pohybové a míčové hry

Komunikace

Český jazyk:	6. ročník: Zásady dialogu 9. ročník: Diskuse
Anglický jazyk:	6. – 9. ročník: Rozhovory v různých společenských situacích
Anglický jazyk:	9. ročník: Dotazník

Informatika: 6., 7. ročník: Komunikace na internetu
Tělesná výchova: 6. – 9. ročník: Pohybové a míčové hry

Kooperace a kompetice

Výchova ke zdraví: 7. ročník: Kooperace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika: 9. ročník: Různé varianty řešení slovních úloh

Hodnoty, postoje, praktická etika

Informatika: 6. ročník: Informační etika
Výchova ke zdraví: 7. ročník: Morální rozvoj
Výchova ke zdraví: 7. ročník: Reklamní vlivy, manipulativní reklama a informace

2. Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Hudební výchova: 6. – 9. ročník: Návštěvy koncertů, chování na společenských akcích
Občanská výchova: 9. ročník: Druhy SŠ v ČR

Občan, občanská společnost a stát

Dějepis: 8. ročník: Vznik a základy novodobých států
Zeměpis: 9. ročník: Obyvatelstvo

Formy participace občanů v politickém životě

Občanská výchova: 6. ročník: Projekt „ČR je země, která vítá turisty“
Český jazyk: 9. ročník: Exilová literatura

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Dějepis: 6. ročník: Demokracie v Athénách
Anglický jazyk: 8. ročník: Politické uspořádání států v anglosaských zemích

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tělesná výchova: 6. – 9. ročník: Evropské soutěže a světové soutěže, olympijské hry
Zeměpis: 8. ročník: Evropa
Občanská výchova: 9. ročník: OSN, NATO, WHO

Objevujeme Evropu a svět

Hudební výchova: 6. ročník: Koledy české i ze světa
Český jazyk: 7. ročník: Cestopisy

Občanská výchova: 9. ročník: Evropská unie

Jsme Evropané

Dějepis: 8. ročník: Dějiny evropských států

4. Multikulturní výchova

Kulturní difference

Anglický jazyk: 6. ročník: Státy anglosaských zemí v porovnání s ČR

Dějepis: 7. ročník: Dějiny českého státu

Lidské vztahy

Občanská výchova: 9. ročník: Lidská práva

Etnický původ

Zeměpis: 6. ročník: Etnický původ a kultura obyvatelstva Ameriky

7. ročník: Etnický původ a kultura obyvatelstva Afriky a Asie

Přírodopis: 8. ročník: Dědičnost

Český jazyk: 9. ročník: Rozdělení jazyků

Multikulturalita

Zeměpis: 6. ročník: Etnický původ a kultura obyvatelstva Ameriky

Hudební výchova: 8. ročník: Původ jazzu

Princip sociálního smíru a solidarity

Občanská výchova: 6. ročník: Být spolu, nebýt sám

8. ročník: Poškození občanských práv

9. ročník: Systém soudů v ČR

5. Environmentální výchova

Ekosystémy

Přírodopis: 6. ročník: Systém, ekosystém

Občanská výchova: 7. ročník: Globální problémy Země

Základní podmínky života

Přírodopis: 6. ročník: Základní podmínky života

Chemie: 8. ročník: Voda a vzduch

9. ročník: Uhlovodíky

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zeměpis: 6. ročník: Člověk a krajina

8. ročník: Ekologie

9. ročník: Životní prostředí

Přírodopis:	7. ročník: Globální problémy a jejich řešení
	9. ročník: Půda
Chemie:	8. ročník: Vliv vybraných látek na životní prostředí
	9. ročník: Plasty, detergenty, pesticidy, insekticidy, hnojiva

Vztah člověka k prostředí

Přírodopis:	8. ročník: Dýchání
	9. ročník: Jak člověk měnil svět
Chemie:	9. ročník: Zpracování ropy
	9. ročník: Chemický průmysl

6. Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Matematika:	7. ročník: Projekt „Klamy reklamy“
	9. ročník: Nabídka spoření, úvěrů
Zeměpis:	7. ročník: Práce s aktuál. zdroji informací o politickém a hospodářském vývoji
Chemie:	9. ročník: Cukry, tuky

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Matematika:	7. ročník: Projekt „Klamy reklamy“
	8. ročník: Grafy v médiích
Přírodopis:	8. ročník: Výživa, stravovací návyky, vliv reklamy na výživu

Stavba mediálních sdělení

Český jazyk:	8. ročník: Útvary publicistiky
	9. ročník: Publicistický styl
Anglický jazyk:	8. ročník: Dopis, e-mail

Vnímání autora mediálních sdělení

Výtvarná výchova:	8., 9. ročník: Restaurování, parafráze výtvarného díla
Hudební výchova:	9. ročník: Znáš svůj region?

Fungování a vliv médií ve společnosti

Občanská výchova:	6. ročník: Mediální informace
Informatika:	6. ročník: Bezpečné využívání informačních technologií a chování na internetu
Hudební výchova:	7. ročník: Hudba v našem životě
	9. ročník: Znáš svůj region?
Matematika:	9. ročník: Nabídka spoření, úvěrů

Tvorba mediálního sdělení

Informatika:	7. ročník: Vytvoření prezentace
Zeměpis:	7. ročník: Zpracování vybraného asijského státu

	8. ročník: Česká republika
	9. ročník: Prezentace jednotlivých krajů
	9. ročník: Naše město
Český jazyk:	9. ročník: Reportáž

Práce v realizačním týmu

Výtvarná výchova:	8. – 9. ročník: Tvorba reklamy
Informatika:	7. ročník: Vytvoření prezentace

5 Učební plán

Tabulka 4 Učební plán - 1. stupeň

Učební plán – 1. stupeň								
Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyučovacích hodin za týden v ročníku					Minimální dotace	Disponibilní dotace
		1.	2.	3.	4.	5.	1. – 5. roč.	1. - 5. roč.
Český jazyk a literatura	Čj	9	9	8	8	8	33	9
Anglický jazyk	Aj	0	0	3	3	3	9	0
Matematika	M	5	5	5	5	5	20	5
Informatika	Inf	0	0	1	1	1	1	2
Člověk a jeho svět	ČaJS	2	2	2	3	3	12	0
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12	0
Výtvarná výchova	Vv	1	1	1	2	2		
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	ČaSP	1	1	1	1	1	5	0
Celkem vyučovacích hodin		21	21	24	26	26	102	16
Celkem na 1. stupni odučeno týdně							118	

Na 1. stupni jsme posílili hodinové dotace vyučovacím předmětům český jazyk, matematika a informatika (viz tabulka 1. stupeň). Vzdělávací obsah Výchovy ke zdraví na 1. stupni je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Ve všech ročnících se realizují jednotlivá průřezová témata, která jsou začleněna do jednotlivých předmětů.

Tabulka 5 Učební plán - 2. stupeň

Učební plán – 2. stupeň							
Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyučovacích hodin za týden v ročníku				Minimální dotace	Disponibilní dotace
		6.	7.	8.	9.	6.–9. roč.	6.-9. roč.
Český jazyk a literatura	Čj	5	5	5	5	15	5
Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	0
Další cizí jazyk	Cj	0	0	3	3	6	0
Matematika	M	4	5	5	4	15	3
Informatika	Inf	1	1	0	0	1	1
Dějepis	D	2	2	1	2	11	0
Občanská výchova	Ov	1	1	1	1		
Fyzika	F	1	2	2	2	21	4
Chemie	Ch	0	0	2	2		
Přírodopis	Př	2	2	2	1		
Zeměpis	Z	2	1	2	2		
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	10	0
Výtvarná výchova	Vv	2	1	1	2		
Výchova ke zdraví	VkZ	1	1	0	0	10	0
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	ČaSP	1	1	1	1	3	1
Volitelné předměty	VP	1	2	0	1	0	4
Celkem vyučovacích hodin		29	30	31	32	104	18
Celkem na 2. stupni odučeno týdně						122	

Na 2. stupni jsme posílili hodinové dotace vyučovacím předmětům český jazyk, matematika, informatika, oblasti člověk a příroda (zeměpis, fyzika, přírodopis, chemie) a předmětu člověk a svět práce (viz tabulka 2. stupeň). Předmět výchova ke zdraví se vyučuje samostatně v 6. a 7. ročníku. V 8. ročníku je část vzdělávacího obsahu součástí vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

přírodopis. Tematický okruh Svět práce vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání zařazen do 8. a 9. ročníku. Ve všech ročnících se realizují jednotlivá průřezová témata, která jsou začleněna do jednotlivých předmětů.

Volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace (viz tabulka). Volitelné předměty budou zařazovány dle zájmu žáků. Další cizí jazyk je realizován v 8. a 9. ročníku po 3 hodinách týdně (viz tabulka 2. stupeň – disponibilní časová dotace). Další cizí jazyk si vybírají všichni žáci 8. ročníku. Nabídka volitelných předmětů je každý školní rok aktualizována dle zájmů a potřeb žáků.

Příklady nabízených volitelných předmětů:

- Cvičení z matematiky
- Cvičení z informatiky
- Cvičení z českého jazyka
- Seminář přírodních věd
- Sportovní výchova
- Seminář z českého jazyka
- Výtvarné činnosti
- Seminář z fyziky
- Technické kreslení
- Konverzace v anglickém jazyce
- Člověk a příroda
- Sportovní hry
- Kompenzační a vyrovnávací cvičení
- Technické činnosti
- Historický seminář
- Hudba kolem nás
- Dramatická výchova
- Seminář ze společenských věd

6 Učební osnovy

6.1 Český jazyk a literatura – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen samostatně v 1. - 5. ročníku v hodinové dotaci 9 hodin týdně v 1. a ve 2. ročníku a 8 hodin týdně ve 3., 4. a 5. ročníku. K posílení předmětu je využito 9 hodin z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a výchovu literární. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, výstižně formulovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Hodnocení se opírá o výsledky písemných a ústních projevů, úrovně vlastní prezentace a míry zapojení do spolupráce. Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby českého jazyka a schopnosti užívat jazyka i jako nástroje k získávání informací. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchovy – podporujeme rozvoj pozornosti a soustředění, rozvoj dovednosti řešit problém, schopnost komunikovat, schopnost organizace vlastního času, schopnost vidět věci jinak, přetvořit nápady do reality, dovednost odstoupit od svého nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet linku jejich myšlení po vlastní ose.

Multikulturní výchova – snažíme se o rozvoj spolupráce se spolužáky i s učitelem, udržování tolerantních vztahů, uplatňování principů slušného chování.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – ukazujeme český jazyk jako nezastupitelný nástroj při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k dorozumění a poznávání kultury jiných národů.

Mediální výchovy – ukazujeme cestu, která vede ke správné, opticky nezkreslené interpretaci mediálního sdělení. Rozvíjíme schopnost kultivovaného mluveného projevu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede k zodpovědnosti za své vzdělávání;
- podporuje vyhledávání a třídění informací;
- vybízí žáky k užívání správné terminologie;
- zohledňuje různé pracovní tempo žáků;
- dává žákům prostor, aby si osvojili správnou techniku čtení a psaní;
- vede žáky k tomu, aby si uvědomovali propojenost jazyka, stylistických prvků i prvků literárních;
- respektuje individuální potřeby jednotlivých žáků;
- používá při hodnocení pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky, aby si sami vyhledávali informace k řešení problémů;
- vybízí žáky k posuzování problémů pomocí encyklopedií určených dětem a mládeži;
- zařazuje do výuky metody, při kterých jsou žáci vedeni k přemýšlení při řešení daného úkolu;
- podněcuje žáky, aby kladli otázky k problémům;
- motivuje žáky, aby se nenechali odradit případným neúspěchem;
- podporuje týmovou práci při řešení problému, ale také samostatnost, tvořivost.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k rozvíjení komunikační dovednosti v mateřském jazyce;
- Zaměřuje se na kulturní úroveň komunikace;
- zadává žákům úkoly, ve kterých žáci vyjadřují své myšlenky a názory;
- vhodně využívá práci ve skupinách;
- vede žáky k naslouchání druhým.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, které mohou žáci řešit samostatně nebo je řeší ve skupinách;
- zdůrazňuje, že každý žák má ve skupině svoji důležitou roli;
- vede žáky k respektování názorů druhých;
- podporuje vzájemnou pomoc žáků;
- vede žáky k dodržování stanovených pravidel;
- podporuje u žáků zdravé sebevědomé vystupování a vybízí žáky k aktivní diskusi;
- nechává individuálním přístupem prostor žákům talentovaným, ale i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k otevřenosti, k respektování přesvědčení druhých lidí;
- vyžaduje plnění školní povinnosti, zodpovědnou domácí přípravu;
- netoleruje vulgární a nezdvořilé chování a to vyžaduje také od svých žáků;
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka;
- vede žáky aktivně se zapojovat do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky, aby získané znalosti a zkušenosti v mateřském jazyce využili v dalších vyučovacích jednotkách i v praktickém životě;
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk	1. ročník – 9 hodin týdně	Ročník: 1.
--------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
Spojuje hlásky ve slabiky, určuje počet slabik.	Hlávka, slabika, slova	
Skládá hlásky do slova, rozkládá slovo na hlásky.	Analýza a syntéza slov	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Poslouchá, čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Poezie, próza přiměřené věku žáků	
Dramatizuje slyšený i přečtený text.	Dramatizace textu	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Praktické naslouchání a věcné reagování na pokyny	OSV: Komunikace – naslouchání, věcné reagování
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev přiměřené věku.	Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba	OSV: Poznávání lidí - role žáka, naše třída OSV: Mezilidské vztahy - spolužáci
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.	Normalizované písmo, syntéza hlásek ve slabiky a slova v písemném projevu	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Monolog a dialog na základě obrazového materiálu	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Technika čtení, čtení pozorné	

Český jazyk	2. ročník – 9 hodin týdně	Ročník: 2.
--------------------	---------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	Nauka o slově – význam slov, slova významem podobná, protikladná, slovní přízvuk	
Poznává a rozlišuje ohebnost a neohebnost slov. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Přehled slovních druhů Podstatná jména, přídavná jména, slovesa	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Tvary slov, spisovná čeština	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Druhy vět podle mluvčího, intonace vět	
Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev. Odůvodňuje a píše správně ú/ů. Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Tvrdé a měkké souhlásky Slova se skupinou dě-, tě-, ně-, bě-, pě-, vě-, mě- Slova s ú-, -ů-, -ů Vlastní jména, pravopis věty	
Řadí slova v abecedním pořádku.	Abeceda	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Svémi slovy převypráví přečtený text. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Poezie, próza (přednes textu přiměřeného věku) Reprodukce přečteného textu Literární druhy a žánry - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, pohádka	VV

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Zážitkové čtení, postoj k přečtenému textu	OSV: Rozvoj schopností poznávání - zážitkové čtení
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Ústní dokončování textu	
Dramatizuje přečtený text.	Dramatizace textu	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Praktické naslouchání a věcné reagování na pokyny	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	MKV: Lidské vztahy - základní komunikační pravidla
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Výslovnost	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev přiměřený věku.	Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vypravování	
Píše správné tvary písmen a číslic.	Upevňování správného normalizovaného písma	
Správně spojuje písmena i slabiky.	Syntéza písmen a slabik, automatizace psacího projevu	
Kontroluje vlastní písemný projev.	Kontrola písemného projevu	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Vyprávění na základě obrazového materiálu	M, Vv
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Žánry písemného projevu: pozvánka, vzkaz, dopis přiměřeného rozsahu vzhledem k věku	

Český jazyk	3. ročník – 8 hodin týdně	Ročník: 3.
--------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	Význam slov, antonyma, synonyma, slova příbuzná významové okruhy	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Tvarosloví – všechny slovní druhy	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Věta jednoduchá, souvětí, spojovací výrazy	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	Tvrdé, měkké a obojetné souhlásky Vyjmenovaná slova a slova příbuzná	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Literární druhy a žánry - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Písemné dokončování textu	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Praktické naslouchání a věcné reagování na pokyny	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV: Komunikace - mimika, gesta
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev přiměřeně věku.	Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry: adresa, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování	MKV: Etnický původ - zahraniční dovolená
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	Automatizace písemného projevu technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, dopis, vypravování přiměřeného věku	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Monolog a dialog na základě obrazového materiálu	

Český jazyk	4. ročník – 8 hodin týdně	Ročník: 4.
--------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu.	Význam slov – slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou.	Stavba slova - kořen, část předponová a příponová	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov.	Tvarosloví – slovní druhy	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Rozlišování spisovných a nespisovných slov	
Určí rod, číslo, pád a vzor u podstatných jmen.	Mluvnické kategorie podstatných jmen	
Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách v koncovech podstatných jmen.	Pravopis v koncovech podstatných jmen	
Určí osobu, číslo, čas u sloves.	Mluvnické kategorie sloves	
Odůvodňuje a píše správně i/y ve shodě přísudku s podmětem.	Shoda přísudku s podmětem	
Vyhledává základní skladební dvojici.	Základní skladební dvojice (podmět vyjádřený, přísudek holý)	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí.	Věta jednoduchá a souvětí, obměna vět, spojovací výrazy	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Praktické čtení – čtení hlasité a tiché	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací a klíčová slova	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Tvoření úplného textu a dotváření textů	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) Reprodukce slyšeného a čteného textu	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor.	Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV: Komunikace - komunikační pravidla

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Vyjadřování závislé na komunikační situaci	
Píše správně po stránce obsahové i formální text přiměřený věku žáků.	Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Žánry písemného projevu: slavnostní pozvánka, dopis, popis pracovního postupu	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Zážitková literatura, záznamy z četby, čtení s porozuměním	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - zážitková literatura
Volně reprodukuje text podle svých schopností.	Reprodukce textu, dotváření příběhu	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka Spisovatel, básník, kniha, čtenář Divadelní představení, herec, režisér Verš, rým, přirovnání	

Český jazyk	5. ročník – 8 hodin týdně	Ročník: 5.
--------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Stavba slova - kořen, část předponová a příponová, koncovka	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Základní skladební dvojice Podmět nevyjádřený i několikanásobný Příšudek rozvitý a několikanásobný	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Spojovací výrazy, obměna vět	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pravopis a jeho odůvodňování - shoda přísudku s holým podmětem	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Pravopis a jeho odůvodňování Upevňování vyjmenovaná slova a slov příbuzných Koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Praktické čtení – čtení hlasité a tiché	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací a klíčová slova	VMEGS: Jsme Evropané - vyhledávací čtení
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Tvoření úplného textu a dotváření textů	ČaJS, M
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Reprodukce čteného textu	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Zásady zanechávání vzkazu na záznamníku	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	Reklama, pozitivní a negativní důsledky	MV: Fungování a vliv médií ve společnosti - reklama
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Osnova vyprávění, řazení posloupnosti osnovy, vytváření příběhu podle osnovy	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Žánry písemného projevu: omluvenka, zpráva, oznámení, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	Hv
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Zážitková literatura	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací a klíčová slova	Hv
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Reprodukce textu, tvorba vlastního textu (pohádky, vyprávění, bajky)	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Práce s uměleckým a neuměleckým textem	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Literární druhy a žánry: poezie, próza, bajka, povídka; spisovatel, básník, dramatik, režisér; verš, rým, přirovnání, personifikace	

6.2 Anglický jazyk – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk je zařazen samostatně ve 3. – 5. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Předmět připravuje žáky pro využití anglického jazyka v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro získání jazykové gramotnosti. Vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně reagovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu žáků tohoto věku.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale také s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Vyučující rozvíjí představivost žáků, podněcuje a oceňuje jejich aktivitu a invenci, jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Hodnocení žáka se opírá o jeho schopnost reagovat na pokyny, vést jednoduchý rozhovor na dané téma v běžných životních situacích, schopnost spolupracovat a přemýšlet. Sleduje zvládnutí základů techniky čtení a psaní anglického textu. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – zaměřujeme se na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubujeme vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřujeme specifickou aplikaci jazyka a sociálních dovedností. Vedeme žáky k porozumění sobě a druhým. Rozvíjíme pozornost a soustředění, schopnost organizace vlastního času.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – podněcujeme poznání významných informací o Velké Británii a britských památek, posilujeme postavení anglického jazyka v evropském měřítku. Vedeme k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení;
- vybízí žáky k vyhledávání potřebných informací v různých zdrojích;
- vede žáky k samostatnému rozhodování.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede k samostatnosti a rozvíjení vlastního úsudku, k rozpoznání a pochopení problému;
- podporuje u žáků nacházení vlastního vhodného způsobu řešení problému;
- vybízí žáky aplikovat naučená gramatická pravidla při řešení obdobných situací;
- vede k vyhledávání informací potřebných k řešení úkolů a problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování v dané situaci;
- vybízí ke spolupráci při plnění úkolů ve skupinách;
- vede k porozumění různých obrazových materiálů;
- podporuje užívání informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje spolupráci žáků ve dvojici a ve skupině;
- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti za výsledky práce skupiny;
- vybízí k respektování názorů druhých, k ohleduplnosti a toleranci;
- podporuje u žáků sebedůvěru a sebeúctu.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomování si své školní povinnosti a k zodpovědné domácí přípravě;
- učí žáky respektovat postavení dospělého i pozici žáka, dodržovat stanovená pravidla jednání a soužití ve třídě i ve škole.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání pomůcek na vyučování, k udržování je ve funkčním stavu;
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce;
- vytváří podnětné a pracovní prostředí;
- vede žáky k dodržování bezpečnostní a hygienické zásady.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství,
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti,
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vytváření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů,
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace,
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření,
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Anglický jazyk	Předmět je vyučován 3 hodiny týdně.	Ročník: 3.
-----------------------	-------------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Pojmenuje základní barvy.	Základní výslovnostní návyky Pozdravy, představení se, porozumění pokynům Barvy	
Opakuje a používá slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Pojmenuje základní školní pomůcky. Počítá do 10.	Zvuková a grafická podoba jazyka (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Básnička, písnička Školní pomůcky (<i>This is....</i>) Počítání do deseti	
Ptá se na věk. Vyjadřuje souhlas a nesouhlas. Ptá se na neznámou věc, žádá o předvedení určité věci. Tvoří množné číslo podstatných jmen koncovkou –s.	Otázka na věk Vyjádření kladné a záporné odpovědi (<i>Yes, it is./No, it isn't.</i>) Otázka na neznámou věc (<i>Is this..?</i>) Množné číslo podstatných jmen.	Vv
Představuje svoji rodinu a kamarády, ptá se na věk, Píše přání k Vánocům a novému roku.	Představení členů rodiny Vyprávění o rodině pomocí <i>I've got, I haven't got</i> Vánoční a novoroční přání.	
Přiřazuje mluvenou a psanou podobu téhož slova a slovního spojení. Hovoří o svém domě, bytě. Seznámení s tvary slovesa to be v přítomném čase. Pojmenuje osoby. Seznámení s tvary slovesa to be v přítomném čase.	Mluvená a psaná podoba téhož slova Popis domu a bytu Popis osob pomocí <i>he's, she's</i> Obecné pojmenování osob Popis osob pomocí <i>he's, she's</i> Práce s jednoduchým textem	

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Tvoří otázky<i>is he/she..?</i> Tvoří krátké odpovědi <i>Yes, he/she is. No, he/she isn't.</i> Používá přivlastňovací zájmena.	Otázky<i>is he/she..?</i> Krátké odpovědi <i>Yes, he/she is. No, he/she isn't</i> Přivlastňovací zájmena <i>my, your</i>	
Představuje oblíbené hračky Ptá se na určení místa (<i>Where's.....? It's in the.....</i>), vyjadřuje stejnost a rozdílnost. Osvojuje si názvy budov ve městě. Používá vazbu <i>There is/ There are.</i>	Dětské hračky, jejich popis a charakteristika Vazba <i>There is/ There are</i>, procvičování předložek místa – <i>on, in, under, next to.</i> <i>Where's.....? It's in the.....</i> Názvy budov ve městě Vazba <i>There is/ There are</i>	ČaJS
Vypráví o sobě a o svých přátelích.	Popis sebe a svých kamarádů, odpovědi na otázky Přivlastňovací zájmena <i>his/her</i>	ČaJS
Pojmenuje základní části lidského těla pomocí <i>This is/These are...</i> Popisuje osoby pomocí <i>He's /She's got</i> a <i>He/She hasn't got.</i> Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je prováděn pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Říká, co umí a neumí dělat zvířata Vyjadřuje schopnosti pomocí <i>can</i> v přítomném čase.	Lidské tělo Popis lidského těla pomocí <i>This is/These are</i> Popis osob pomocí <i>He's /She's got</i> a <i>He/She hasn't got</i> Popis domácích zvířat Vazba <i>I can/I can't</i> Kladné a záporné tvary slovesa <i>can</i>	ČaJS
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Opakování probraných forem sloves <i>to be</i> a <i>to have got</i>	ČaJS
Anglicky pojmenovává předměty na obrázcích, rozumí slyšenému. Hraje hru BINGO, správně reaguje na pokyny, odpovídá na otázky, při hře komunikuje v angličtině.	Třídění a pojmenování předmětů, správné reakce na pokyny, jednoduchá komunikace v angličtině. Didaktické hry Bingo	

Anglický jazyk	Předmět je vyučován 3 hodiny týdně.	Ročník: 4.
-----------------------	-------------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Opakuje a vyjadřuje příkazy. Vyjadřuje vlastnické a příbuzenské vztahy pomocí přivlastňovacího <i>'s</i>. Popisuje věci a zvířata spojením přídavného jména a podstatného jména. Popisuje dům, byt a pokoje. Opakuje vazbu <i>There is/ There are</i>	Barvy Čísla 1-100 Části těla Školní potřeby Reakce na pokyny učitele Vlastnické a příbuzenské vztahy Popis věcí a zvířat Popis domu, bytu a pokoje Vazba <i>There is/There are</i>	
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů. Popisuje koníčky jednotlivých osob. Používá tvary sloves s koncovkou <i>-ing</i> ve formě podstatného jména. Říká, co kdo umí/neumí. Popisuje dovednosti v oblasti sportu a hudebních nástrojů.	Jednoduché rozhovory na dané téma Koníčky, záliby Vazba <i>-ing</i> Vazba <i>I can/I can not</i> Sporty Hudební nástroje	OSV: Komunikace - rozhovory
Vyjadřuje, co má a nemá rád/a, používá sloveso <i>like</i> ve tvarech <i>I like/I don't like</i>. Ptá se, zdali někdo má něco rád. Umí utvořit krátkou kladnou i zápornou odpověď na otázku <i>Do you like...?</i> Vyjadřuje libost a nelibost pomocí <i>love</i> a <i>hate</i>.	Užití slovesa <i>like</i> Otázka <i>Do you like...?</i> Libost a nelibost	OSV: Poznávání lidí - rodina, kamarádi
Vyjadřuje skutečnost, že někdo něco rád nebo nerad dělá. Používá vazbu s <i>„ing“</i> po slovese <i>like</i>.	Vánoční zvyky a tradice ve Velké Británii, vánoční a novoroční přání Vazby s <i>„ing“</i> po slovese <i>like</i>	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyjadřuje činnost 3. osoby.	3. os. j. č. přítomného času prostého	
Mluví o tom, co lidé dělají nebo nedělají. Popisuje rozvrh hodin a činnosti v různých školních předmětech. Používá předložky <i>on, in</i> . Určuje čas. Mluví o tom, co dělá v průběhu celého týdne.	Zápor pomoci <i>does not /doesn't/</i> . Předložky <i>on, in</i> Určování času, otázky v přítomném čase prostém Týdenní režim	
Popisuje oblečení podle skutečnosti nebo podle obrázků.	Přítomný čas průběhový se slovesem <i>wear</i> ve větě oznamovací i v otázce Upevňování tvoření otázek, vyjádření možností	
Vyjadřuje zápor v přítomném čase průběhovém, popisuje oblečení pro různé příležitosti.	Přítomný čas průběhový se slovesem <i>wear</i> v záporu	
Vyjadřuje, kdo co dělá. Porovnává, kdo co dělá ve svém povolání a co dělá v daném okamžiku. Jednoduše vyjadřuje rozdílnost v oslavách Velikonoc u nás a v anglicky mluvících zemích.	Přítomný čas prostý a průběhový, procvičování vazby <i>there is/there are</i> Povolání Komparace oslav jarních svátků v ČR a v anglicky mluvících zemích	
Vyjadřuje schopnosti pomocí <i>can</i> v přítomném čase Popisuje zvířata. Popisuje obrázky pomocí přítomného času prostého. Popisuje denní/sezónní činnosti. Vyjadřuje sled událostí <i>/Then...., After that.../</i>	Opakování slovesa <i>can</i> v přítomném čase ve všech tvarech Rozkazovací způsob, pokyny pro přípravu pikniku a sendviče Popis zvířat Opakování časových předložek <i>at, on, in</i> Denní a sezónní činnosti Sled událostí pomocí <i>Then...., After that...</i>	
Popisuje oblečení a obrázky lidí vykonávajících nějaké povolání. Tvoří otázky s <i>Do</i> a <i>Does</i> .	Přítomný čas prostý pro popis obvyklých činností Přítomný čas průběhový, pro popis činností, které právě probíhají Otázky s <i>Do</i> a <i>Does</i>	

Anglický jazyk	Předmět je vyučován 3 hodiny týdně.	Ročník: 5.
-----------------------	--	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Opakuje časování významových sloves v přítomném čase prostém, věty kladné, záporné i otázky. Učí se pravidla pro tvoření –ing tvarů, tvoření otázek a odpovědí.	Slovní zásoba z oblasti sportu Vyjádření různých lidských činností Pravidla tvoření -ing tvarů	Tv
Osvojuje si názvy školních předmětů, budov ve městě. Klade otázky Kde je ...? Kde koupím ...?	Názvy školních předmětů, budov ve městě Předložkové vazby, názvy budov ve městě	
Píše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	Dopis o sobě Slovesa vyjadřující libost a nelibost	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Představuje členy rodiny, mluví o jejich věku a povolání.	Jednoduché rozhovory na dané téma Pojmenování členů rodiny, jejich věk a povolání	OSV: Komunikace - rozhovory
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má vizuální oporu.	Porovnání vlastností předmětů – velikost, stáří, váha, rychlost, čistota	
Charakterizuje roční období, popisuje počasí.	Roční období během kalendářního roku, svátky	ČaJS
Vyjadřuje svůj vztah k počítačům, mluví o jejich významu a dovednosti při jejich používání.	Krátké odpovědi na otázky Yes, there is. No, there isn't. Yes, I can. No, I can't. Yes, I do. No, I don't.	Inf
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům.	Tvoření vět z náhodných dvojic slov	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Poslech	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Popisuje vybavení bytu nábytkem, udá polohu objektu.	Vybavení bytu Využití předložek next to, opposite, between	
Jmenuje zimní činnosti, hry ve sněhu, zimní oblečení.	Zimní sporty, oblečení	ČaJS, Tv
Čte časové údaje na analogových a digitálních hodinách ve dvanáctihodinovém režimu.	Vyjádření času na hodinách	M
Vyjadřuje přání, popisuje svůj jídelníček.	Vyjádření přání (I'd like...) Názvy jídel během dne	
Orientuje se v televizním programu, čte názvy pořadů a čas, kdy se vysílají.	Televizní program Opakování názvů dní v týdnu	
Učí se názvy měsíců v kalendářním roce.	Měsíce v kalendářním roce	
Užívá řadové číslovky.	Řadové číslovky	
Osvojuje si názvy běžných povolání, pomocí slovníku popisuje povolání rodičů.	Povolání Osobní zájmena po předložkách for, with	
Popisuje domácí zvířata, jejich užitek pro člověka.	Domácí zvířata	
Ptá se na cenu zboží, odpovídá na tuto otázku, cenu vyjadřuje v britské měně.	Cena zboží, odpověď, britská měna	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - památky Londýna VMEGS: Objevujeme Evropu a svět - památky Londýna

6.3 Matematika – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika na 1. stupni je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 5 hodin týdně v každém postupném ročníku. K posílení předmětu je využito 5 hodin z disponibilní časové dotace. Tvoří s výukou českého jazyka osu vzdělávacího působení na naší základní škole.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

- číslo a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

V tematickém okruhu číslo a početní operace si žák osvojuje pojem čísla k vyjádření určitého počtu věcí, číslo čte, zapisuje, porovnává, provádí odhady jako kontrolu správnosti, zaokrouhluje, zobrazuje na číselné ose. Aritmetické operace se učí propojovat s reálnou situací. Jednoduché početní operace provádí z paměti, složitější písemně, využívá kalkulačky.

V tematickém okruhu závislosti, vztahy a práce s daty se žáci orientují v čase, provádějí jednoduché převody jednotek času. Popisují jednoduché závislosti, vyhledávají je, sbírají data z praktického života, třídí je, doplňují tabulky, schémata, diagramy. Uvědomují si závislosti známých jevů, chápou, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít i nulovou hodnotu.

V okruhu geometrie v rovině a prostoru žáci rozeznávají, pojmenovávají, modelují a popisují základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, porovnávají velikost, měří délky, určují obsahy obrazce pomocí čtvercové sítě, užívají jednotky obsahu, rozpoznávají ve čtvercové síti osově souměrné útvary, určují osu souměrnosti přeložením. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů ve svém okolí, porovnávají, přetvářejí do náčrtů a stále zdokonalují svůj grafický projev.

Nedílnou součástí matematického vzdělávání je tematický okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života různými způsoby nezávisle na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. Učí se chápat a analyzovat problém, třídít údaje a podmínky. Problémy řeší i nestandardními postupy. Pro rozvíjení logického uvažování učitelé využívají zábavné úlohy, rébusy, magické čtverce, dětské časopisy, dle zájmu a schopnosti žáků vyhledávání na internetu.

V tomto období je velice důležité využívat všech dostupných pomůcek k upevnění názoru při řešení matematických situací. Matematika přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost a kritičnost. Matematika na 1. stupni rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v běžném praktickém životě, vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesní přípravy i různých směrů dalšího

studia. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku.

Matematika na 1. stupni je založena na přirozené touze žáků mladšího školního věku pozorovat, poznávat, porovnávat situace ve svém okolí, počítat předmět a kreslit porovnané či poznané situace.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchovy – podporujeme rozvoj pozornosti a soustředění, rozvoj dovednosti řešit problém, schopnost komunikovat.

Multikulturní výchova – snažíme se o rozvoj spolupráce se spolužáky i s učitelem, udržování tolerantních vztahů, uplatňování principů slušného chování.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- nechává žákům prostor pro individuální tempo a vlastní postupy řešení úloh;
- nenásilnou formou zařazuje přesné matematické pojmy, které si žák postupně osvojuje napodobováním;
- vede žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání získaných informací, k vyhledávání potřebných údajů ve slovních a logických úlohách;
- motivuje soutěživou formou k lepším výsledkům;
- usiluje o zapojení slabších žáků, kterým zadává úkoly pro ně zvládnutelné;
- nadanějším zadává náročnější úkoly;
- vede skupinu k tomu, aby se do řešení matematických situací zapojili všichni a měli možnost dosáhnout zdárného cíle;
- používá při hodnocení pozitivní motivace;
- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k rozpoznání a postupnému řešení problémů;
- motivuje k využívání vlastního úsudku;
- pomáhá žákům s výběrem problémových situací;
- vede žáky k samostatnému řešení problémů, k volbě vhodných způsobů řešení, k diskuzi.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k aktivní spolupráci ve skupině;
- seznamuje žáky s různými typy tabulek a grafů;
- vybízí k formulování vhodných otázek k dané matematické situaci;
- dbá na přesné a výstižné vyjadřování žáků, na matematickou terminologii;
- vede žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu;
- motivuje žáky k pomoci slabším spolužákům.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, které mohou žáci řešit samostatně nebo je řeší ve skupinách;
- vede žáky k respektování názorů druhých;
- usměrňuje práci týmu, motivuje a pozitivně hodnotí;
- podporuje sebevědomí žáků.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k otevřenosti, k respektování přesvědčení druhých lidí;
- vyžaduje plnění školní povinnosti, zodpovědnou domácí přípravu;
- nepřipouští nekultivované, hrubé vystupování.

Kompetence pracovní

Učitel

- dbá na hygienické návyky při práci v matematice – správné sezení, prostor na pracovní desce, správné osvětlení, dostatek čerstvého vzduchu;
- kontroluje vhodnost a bezpečnost pracovních pomůcek, vede žáky k bezpečnému používání;
- zařazuje relaxační chvíle s matematickými prvky;
- vede žáky k práci přesné, cílevědomé a pečlivé, využívá vhodných příkladů dospělých z nejbližšího okolí;
- vede žáky, aby získané znalosti a zkušenosti v mateřském jazyce využili v dalších vyučovacích jednotkách i v praktickém životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika	1. ročník - 5 hodin týdně	Ročník: 1.
-------------------	---------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte a zapisuje přirozená čísla v oboru numerace do 20. Zobrazuje číslo na číselné ose.	Počítání předmětů Práce s řadou čísel Číselná osa Hry s hrací kostkou Čtení a zapisování čísel v oboru numerace do 20 Číselná osa	
Porovnává čísla (množství, pořadí, vzájemné vztahy). Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Porovnání čísel v oboru numerace do 20 Grafické vyjádření vztahů, značky $>$, $<$, $=$	
Odhaduje množství.	Praktické činnosti v životních situacích	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Sčítání, odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes 10 Sčítání, odčítání v oboru do 20 s přechodem přes 10 Kontrola výpočtů (zkouška u sčítání a odčítání)	
Učí se posuzovat.	Možnost, nemožnost, počet možností	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v oboru čísel do 20	Řešení a tvoření slovních úloh ze života	MKV: Lidské vztahy - spolupráce
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Práce s tabulkami a diagramy	
Rozeznává, pojmenovává a popisuje základní rovinné útvary.	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	

Matematika	2. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 2.
-------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte a zapisuje čísla 100. Zobrazuje číslo na číselné ose.	Přirozená čísla v oboru numerace 100 Číselné a obrázkové řady Hry s hrací kostkou Čtení a psaní čísel v oboru numerace do 100 Číselná osa	
Sdružuje jednotky.	Zápis čísla v desítkové soustavě v oboru numerace 100 a jeho znázornění	
Prohlubuje si představu o desítkové soustavě.	Počítání po desítkách	
Porovnává čísla (množství, pořadí, vzájemné vztahy). Zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Porovnání čísel v oboru numerace do 100 Grafické vyjádření vztahů, značky $>$, $<$, $=$	
Odhaduje množství.	Praktické činnosti v životních situacích	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. Provádí písemné operace v oboru přirozených čísel.	Sčítání, odčítání – postupně s přechodem přes 10 v oboru numerace do 100 Násobení, dělení v oboru malé násobilky Písemné sčítání, odčítání v oboru numerace 100	
Učí se posuzovat.	Možnost, nemožnost, počet možností	
Orientuje se v čase. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Závislosti a jejich vlastnosti	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řešení a tvoření slovních úloh ze života	
Měří a odhaduje délku úsečky.	Úsečka a její délka	
Rozeznává, pojmenovává a popisuje základní rovinné útvary a tělesa.	Přímá a křivá čára, lomená čára, přímka, úsečka; čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, krychle, kvádr, koule, válec (předměty z reálného života)	
Porovnává velikost útvarů.	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
Rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Souměrné útvary (dokreslování souměrné části)	

Matematika	3. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 3.
-------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte a zapisuje přirozená čísla v oboru numerace do 1000. Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	Počítání předmětů Práce s řadou čísel Přirozená čísla v oboru numerace do 1000 Číselná osa	
Sdružuje jednotky.	Desítky, jednotky, stovky, tisíce	
Prohlubuje si představu o desítkové soustavě.	Počítání po desítkách, stovkách	
Porovnává přirozená čísla v oboru numerace do 1 000 (množství, pořadí, vzájemné vztahy). Zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Porovnávání čísel v oboru numerace do 1 000 Grafické vyjádření vztahů, značky $>$, $<$, $=$	
Odhaduje množství.	Praktické činnosti v životních situacích	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. Provádí písemné operace v oboru přirozených čísel.	Sčítání, odčítání – postupně s přechodem přes 10 Násobení, dělení – postupně i mimo obor násobilky Zaokrouhlování na desítky, stovky Písemné sčítání, odčítání	
Učí se posuzovat.	Možnost, nemožnost, počet možností	
Učí se pracovat s údaji.	Pracovní prostředky: jízdní řády, ceník	
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Převody jednotek času Jednoduché závislosti z praktického života	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řešení a tvoření slovních úloh ze života	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Práce s tabulkami	
Měří a odhaduje délku úsečky.	Rýsování úseček, jednotky délky a jejich převody	

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	Přímá a křivá čára, lomená čára, přímka, úsečka, polopřímka, rovnoběžka, kolmice; čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, průměr, poloměr; čtyřúhelník, mnohoúhelník; krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan; souměrnost	
Porovnává velikost útvarů.	Porovnávání velikosti útvarů	
Rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Osová souměrnost	

Matematika	4. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 4.
-------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Písemné sčítání a odčítání Písemné násobení jedno a dvojčíslným číslem, písemné dělení jednocíselným číslem Přirozená čísla, násobilka	
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Vlastnosti početních operací s čísly Užívání závorek Provádění odhadů a kontroly výpočtů Písemné algoritmy početních operací	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Řešení a tvoření slovních úloh	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce a miliony	
Modeluje a určuje část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.	Celá čísla, zlomky Čitatel, jmenovatel, zlomková čára Polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina Určení zlomku z daného celku Určení celku z jeho poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny Porovnávání zlomků se se stejným základem v oboru kladných čísel Sčítání zlomků se stejným základem v oboru kladných čísel Odčítání zlomků se stejným základem v oboru kladných čísel	
Vyhledává, sbírá a třídí data.	Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná Grafy Soustava souřadnic Dosazování za proměnnou	
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice), užívá jednoduché konstrukce.	Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník Rýsování libovolného čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
Sčítá a odčítá graficky úsečky. Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Délka úsečky Grafické sčítání a odčítání úsečky Jednotky délky a jejich převody Lomená čára Obvod obrazce	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Rovnoběžky, různoběžky, průsečík Kolmice, kolmost	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačení průsečíku Rýsování libovolného rovnoběžníku Rýsování kolmic	
Čte a sestrojuje jednoduché tabulky a diagramy.	Práce s diagramy, grafy, tabulkami Jízdními řády	
Rozpoznává a znázorňuje ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určuje osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Osa souměrnosti Souměrné útvary Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník Určování os souměrnosti překládáním papíru Určování roviny souměrnosti na modelech Souměrné útvary ve čtvercové síti a jejich konstrukce v síti Modelování souměrných útvarů Obsah čtverce a obdélníku Jednotky obsahu	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	Nestandardní aplikační úlohy - slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	OSV: Kreativita - nestandardní slovní úlohy

Matematika	5. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 5.
-------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Čte a zapisuje čísla s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy. Řeší jednoduché nerovnice s využitím číselné osy.	Přirozená čísla Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Nerovnice	
Zaokrouhluje přirozená čísla.	Zaokrouhlování přirozených čísel	
Provádí pamětní početní operace v oboru přirozených čísel. Písemně sčítá a odčítá přirozená čísla. Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Pamětné sčítání a odčítání Písemné algoritmy početních operací Provádění odhadů a kontroly výpočtů	
Pamětně dělí a násobí přirozená čísla.	Pamětné násobení a dělení, dělení se zbytkem	
Písemně násobí jedno až čtyřciferným činitelem. Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem.	Písemné násobení jedno až čtyřciferným číslem Písemné dělení jedno až dvojciferným číslem	
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Vlastnosti početních operací s čísly	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Přiřazuje úloze správné matematické vyjádření a formuluje odpověď. Tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření.	Řešení a tvoření slovních úloh Matematické vyjádření slovních úloh Odpověď Tvorba slovních úloh	
Modeluje a určuje část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. Určuje celek ze zlomkové části.	Celá čísla, zlomky Porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem Určení zlomku z daného celku	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Určení zlomku ze zlomkové části	
Řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky.	Řešení slovních úloh se zlomky	
Čte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	Desetinná čísla Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem Desetinná čárka Desetina, setina Zápis a čtení desetinných čísel Zobrazování na číselné ose a porovnávání desetinných čísel	
Zaokrouhluje desetinné číslo na řádu desetin a setin, na jednotky a desetiny.	Zaokrouhlování desetinných čísel	
Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin.	Sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin	
Násobí a dělí desetinné číslo deseti, stem a jednociferným číslem.	Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin desíti a stem Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin jednociferným číslem	
Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel.	Řešení jednoduchých slovních úloh	
Porozumí významu znaku „mínus“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	Kladná a záporná část číselné osy, měření teploty, vyjádření dlužné částky Celá čísla, znázornění celých čísel na číselné ose	
Odečte teplotu z modelu teploměru.	Práce s teploměrem	
Vyhledává, sbírá a třídí data.	Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná Grafy Soustava souřadnic	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Čtení a sestavování tabulek různých závislostí Čtení a sestavování diagramů	
Doplňuje údaje do připravené tabulky nebo diagramu.	Tabulky a diagramy	
Tvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram.	Zakreslování jednoduchých grafů závislostí Sloupcový diagram	
Vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.).	Vyhledávání informací v tabulkách	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech. Měří, váží. Používá a převádí jednotky hmotnosti a délky.	Převody času Jízdní řád Hmotnost Délka Převody jednotek hmotnosti a délky.	
Rýsuje a znázorňuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice), užívá jednoduché konstrukce.	Základní útvary v rovině a jejich konstrukce Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník	
Sčítá a odčítá graficky úsečky, určuje délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Obvod mnohoúhelníku	
Určuje vzájemnou polohu dvou přímek. Sestrojí rovnoběžky a kolmice. Rýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník.	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Rovnoběžky, různoběžky, průsečík, rýsování rovnoběžek Kolmice, kolmost, rýsování kolmic Rýsování libovolného rovnoběžníku Rýsování libovolného čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
Rýsuje kružnici s daným poloměrem a daným středem.	Kružnice Střed a poloměr kružnice Rýsování kružnice s daným středem a poloměrem	
Rozpoznává a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Rozpozná základní tělesa v prostoru.	Osa souměrnosti Souměrné útvary Určování os souměrnosti překládáním papíru Souměrné útvary ve čtvercové síti a jejich konstrukce v síti Modelování souměrných útvarů Obsahy obrazců a jednotky obsahu. Tělesa (krychle, kvádr, jehlan, kužel, koule a válec)	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy - slovní úlohy, Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - nestandardní aplikační úlohy

6.4 Informatika – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět informatika je samostatně zařazen na 1. stupni v 3. - 5. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně. K posílení předmětu jsou využity 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Důraz je kladen na získání základních dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Žáci se postupně seznamují a osvojují si správné zásady při práci s počítačem, dodržují základní hygienická pravidla. Postupně rozeznávají základní hardwarové prvky počítačové sestavy, osvojují si základy práce s klávesnicí a myší pomocí jednoduchých textových editorů a výukových her. Učí se ovládat základní funkce grafického a textového editoru a internetového prohlížeče. Pracují s internetem jako informačním a komunikačním médiem.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti v praktických úlohách a jejich prezentaci. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, schopnosti řešit problém, cvičení sebekontroly v rámci vlastních hmotných požadavků, schopnost organizace vlastního času, dovednost odstoupit od svého nápadu, návaznost na druhé a linku jejich myšlenek po vlastní ose, pomoc a podporu ostatním žákům, práci ve skupině.

Environmentální výchova – podporujeme užití výpočetní techniky při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozvíjíme schopnost rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – motivujeme žáky k získávání informací užitím výpočetní techniky o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech.

Mediální výchova – podporujeme vytváření kritického odstupu od mediálních sdělení, rozvoj schopností interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.), osvojení základních pravidel veřejné komunikace, využívání dialogu a argumentace, tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k třídění a jejich zpracovávání, k uvědomění si významového jádra sdělení;
- podporuje spolupráci žáků, využívání nápovědy u jednotlivých programů, literatury apod.;
- vyžaduje používání obecně užívaných termínů;
- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení;
- podporuje získávání informací vhodných pro řešení problému;
- motivuje žáky k diskuzi;
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje od žáků jasné a logicky strukturované vyjadřování;
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé;
- vede žáky, aby uměli formulovat, publikovat a prezentovat své názory a myšlenky;
- motivuje žáky k užívání vhodné technologie pro komunikaci na dálku.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k vzájemné spolupráci či pomoci;
- podporuje práci ve skupině;
- vybízí žáky k rozdělení si a naplánování práce;
- vede žáky k hodnocení své práce i práce ostatních;
- podporuje u žáků sebevědomé vystupování;
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu, k uvědomění si, že každý člověk je různě zručný

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla);
- vede žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami;
- vede žáky k uvědomování si své školní povinnosti a k zodpovědné domácí přípravě.

Kompetence pracovní

Učitel

- zařazuje do výuky činnost ve skupinách;
- podporuje využití ICT pro hledání informací důležitých pro ostatní vyučovací předměty i pro vlastní zájmy;
- hodnotí u žáků také aktivní přístup k práci, projevovanou činorodost, pracovitost, podnikavost;
- vede žáky k dodržování bezpečnostní a hygienické zásady.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika	3. ročník - 1 hodina týdně.	Ročník: 3.
--------------------	-----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení Operační systémy a jejich základní funkce Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	OSV: Rozvoj schopností poznávání - operační systémy
Popisuje prostředí grafického editoru. Pracuje v grafickém editoru.	Základní funkce grafického editoru Práce v grafickém editoru	

Informatika	4. ročník - 1 hodina týdně	Ročník: 4.
--------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení Operační systémy a jejich základní funkce Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	MV: Fungování a vliv médií ve společnosti - lidé a technika
Popisuje prostředí textového a grafického editoru. Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	Základní funkce textového a grafického editoru Práce s textem a obrázkem	MV: Tvorba mediálního sdělení – plakát, pozvánka MV: Práce v realizačním týmu - práce s textem a obrázkem na dané téma ve skupině Čj, M, Aj, ČaJS, Vv

Informatika	5. ročník - 1 hodina týdně	Ročník: 5.
--------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce Multimediální využití počítače Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	Základní funkce textového a grafického editoru	Čj, M, Aj, ČaJS, Vv
Při vyhledávání informací na internetu užívá jednoduché a vhodné cesty. Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích. Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) Metody a nástroje vyhledávání informací Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vyhledávání informací na internetu VMEGS: Objevujeme Evropu a svět – nástroje vyhledávání informací MV: Fungování a vliv médií ve společnosti - bezpečné chování na internetu M, Čj, Aj, ČaJS

6.5 Člověk a jeho svět – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je zařazen v 1. – 3. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Svým pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který je zaměřen na člověka, rodinu, společnost, historii, vztah k vlasti, na přírodu, kulturu, techniku, bezpečí a zdraví. Rozvíjí vědomosti, dovednosti, návyky získané v rodině a v předškolních zařízeních.

Učí všímát si podstat věcných stránek i krásy lidových výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Žáci se učí vnímat vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět obsahuje vlastivědná a přírodovědná témata ve 4. - 5. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. - 3. ročníku.

V tématu Místo, kde žijeme (1. – 3. ročník) se žáci na základě získaných poznatků orientují ve vztazích v rodině, ve škole, v obci - ve městě a v celé společnosti. Důraz je kladen na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

V tématu Lidé kolem nás (1. – 3. ročník) se učí pravidlům slušného chování, toleranci k přirozeným odlišnostem, přednostem i nedostatkům spolužáků i ostatních občanů. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí.

V tématu Lidé a čas (1. – 3. ročník) se učí orientovat v čase. Samostatně získávají informace o regionu i celé ČR, o rodácích a významných událostech.

V tématu Rozmanitost přírody (1. – 3. ročník) poznávají Zemi z pohledu živé a neživé přírody, rozmanitosti v přírodě a ochrany životního prostředí. Využívají k tomu pokusy a pozorování změn v přírodě.

V tématu Člověk a jeho zdraví (1. – 3. ročník) poznávají lidské tělo a jeho změny, potřeby a projevy člověka. Učí se zvládat základní návyky osobní hygieny, chápat potřebu pohybu, odpočinku a spánku pro zdravý rozvoj člověka, jako prevenci před nemocemi. Osvojuje si základy první pomoci a adekvátního chování při mimořádných událostech. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Ve vlastivědných tématech (4. – 5. ročník) - Místo, kde žijeme a Lidé a čas se žáci seznamují s Českou republikou z pohledu historického, hospodářského a zeměpisného. Žáci se učí orientovat v mapě Evropy, světa, získávají informace o evropských státech. Seznamují se s dějinami našeho národa od počátku do současnosti. Umí rozlišit mezi pověstí a historickou současností. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání a využití informačních zdrojů pro pochopení minulosti.

V přírodovědných tématech (4. – 5. ročník) se navazuje na poznatky získané v 1. – 3. ročníku. Dále dochází k rozšíření informací v oblasti Země ve vesmíru, Rozmanitosti podmínek života na Zemi, Neživá a živá příroda. V tématu o Člověku se blíže seznamují se stavbou a funkcí lidského těla a jeho orgánů. V dalším tématu Člověk a technika poznává jednoduché stroje, jejich využití a seznamuje se s různými druhy energií. Na základě praktických činností přispívají k ochraně přírody.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Hodnocení žáka zahrnuje schopnost používat získané vědomosti a dovednosti, schopnost pracovat s informacemi (hromadné sdělovací prostředky, archiv, knihovny, internet atd.), schopnost vyjádřit a obhájit svůj názor a respektovat názory ostatních. Nenechá se odradit prvním nezdarem. Hodnocení vychází také z praktických činností žáků (pokusy, experimenty, prezentace - referáty) a z výsledků testů. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti,
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu,
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů,
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů),
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně,
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,

- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět,
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – utváříme mezilidské vztahy, rozvíjíme dovednosti pro spolupráci, zvládání vlastního chování, dovednost při řešení složitých situací.

Výchova demokratického občana – vedeme žáky k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti, motivujeme je k ohleduplnosti. Rozvíjíme utváření hodnot – spravedlnost, tolerance a odpovědnost.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – podporujeme pozitivní postoje k evropským hodnotám.

Multikulturní výchova – rozvíjíme schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních skupin, uvědomění si vlastní identity.

Environmentální výchova – podporujeme uvědomění si podmínek života, vztah k prostředí v různých oblastech světa, umění komunikovat o problémech životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnosti při řešení problémů v daném tématu;
- umožňuje žákům získávat informace z naučné literatury (encyklopedií, atlasů, map), internetu, z běžného života, tyto informace třídit, propojovat a využívat;
- vybízí žáky k propojování poznatků z různých oblastí vzdělání a tím získávat komplexnější pohled na svět;
- vede žáky k sebekritice, sebepoznání a k umění přijmout i názor druhých a diskutovat o daných problémech;
- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- navozuje problémové situace a tím vede žáky k formulování a hledání řešení problémů;
- vede k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti;
- nabízí jim vhodné způsoby řešení (pozorování, pokusy) a metody práce (frontální, skupinovou, ve dvojicích);
- vybízí k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky tak, aby dokázali výstižně vyjádřit své myšlenky ústně i v písemném projevu, naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat;
- dává prostor pro využití informací získaných ze sdělovacích prostředků, žáci o nich přemýšlí a aktivně je využívají pro další svůj rozvoj;
- seznamuje žáky s různými typy textů a materiály o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody);
- nabízí široké možnosti informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- navozuje situace tak, aby žáci mohli pracovat individuálně, ve dvojicích či skupinově (krátkodobé či dlouhodobější projekty);
- podporuje zdravé sebevědomí každého jedince;
- vede je k vytváření pravidel práce v týmu;
- vybízí k slušnému jednání s druhými lidmi, k poskytnutí pomoci i k požádání o pomoc (spolužáka i učitele).

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k otevřenosti, tolerantnosti, k slušnému chování;
- podporuje práci ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru;
- vede k otevřenosti při vyjadřování vlastních názorů, žák by se neměl bát zeptat;
- vybízí žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace a k respektování názorů ostatních;
- vede žáky ke kladnému přístupu k ochraně životního prostředí a k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních;
- podporuje u žáků sebedůvěru ve vlastní síly a samostatný rozvoj.

Kompetence pracovní

Učitel

- seznámí žáky s pomůckami využívanými při daném učivu, s vlastnostmi některých materiálů;
- vyžaduje od žáků jejich bezpečné použití, poukáže na možná zdravotní a hygienická rizika při práci;
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k práci, k práci podle návodu nebo předem stanoveného postupu;
- umožňuje žákům hledat vlastní postup;
- působí na žáky tak, aby byli schopni využít získané poznatky o člověku, přírodě, vlasti, Evropě... v různých oblastech;
- motivuje je k získávání dalších informací, což se stává základem např. pro jejich další budoucí studium či povolání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Člověk a jeho svět	1. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 1.
---------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Bezpečná cesta do školy a ze školy	VDO: Občanská společnost a škola - jsem školák
Orientuje se ve škole a blízkém okolí.	Škola a okolí školy	
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	Riziková místa a situace	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	Naše vlast - domov, krajina	
Uvádí plnou adresu. Nesděluje osobní údaje cizím osobám.	Domov - adresa	
Orientuje se v domě, v bytě, v nejbližším okolí.	Okolí bydliště, orientace v místě bydliště	
	LIDÉ KOLEM NÁS	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	Rodina- postavení jedince v rodině, role členů rodiny Příbuzenské vztahy v rodině, významné události	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Soužití lidí ve škole	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Práce fyzická a duševní	
Orientuje se v profesi rodičů.	Zaměstnání rodičů	
	LIDÉ A ČAS	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě,	Základní orientace v čase	Čj, M

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Orientuje se podle času. Pojmenovává názvy dnů, měsíců, ročních období. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí. Dodržuje denní režim. Pojmenuje některé kulturní či historické památky.	Určování času Roční období, měsíce, dny v týdnu Datum narození, rodinné oslavy Denní režim Kulturní a historické památky města	
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Změny v přírodě během ročních období Živočichové, rostliny, houby Třídění živých organismů do daných skupin Význam přírody a pro člověka	
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Určuje základní části lidského těla. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Lidské tělo Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa Stavba těla Drobné úrazy a poranění Osobní bezpečí, krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického i duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Žádost a prosba o pomoc Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – evakuace, zkouška sirén	

Člověk a jeho svět	2. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 2.
---------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Orientuje se ve škole a blízkém okolí.	Škola – orientace ve škole, činnosti ve škole, školní režim a řád	OSV: Komunikace - pravidla třídy
Vhodně se chová ke spolužákům, učitelům.	Vhodné chování ke spolužákům a ostatním osobám	OSV: Mezilidské vztahy - rodina, škola
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	Tolerance ke spolužákům	ČaSP, Vv
Orientuje se ve škole a blízkém okolí.	Okolí školy	
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Bezpečná cesta do školy a ze školy Riziková místa	
Orientuje se v domě, v bytě, v nejbližším okolí.	Orientace v domě Okolí bydliště, orientace v místě bydliště	
Uvádí plnou adresu. Nesděljuje osobní údaje cizím osobám.	Domov - adresa	
Pojmenovává nejdůležitější části a místa obce, orientuje se v ní.	Naše obec – název obce, poloha v ČR, významné orientační body, historická a památná místa, význačné budovy, kulturní akce	
Přispívá k příznivému životnímu prostředí v obci.	Životní prostředí v obci, péče o něho	
Vyjmenuje rozdíly mezi malou a velkou obcí.	Venkov - město: shody a rozdíly	
Zná telefonní čísla (policie, hasiči, záchranná služba, městská policie) – nezneužívá je.	Důležitá telefonní čísla	
	LIDÉ KOLEM NÁS	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	Postavení jedince v rodině, role členů rodiny Příbuzenské vztahy v rodině, život a funkce rodiny, významné události, problémy Práva a povinnosti jejich členů	MKV: Lidské vztahy - rodina a škola

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Orientuje se v profesi rodičů. Váží si výsledků své práce i ostatních. Vhodně si rozkládá svůj denní režim (práce - zábava).	Tolerance k lidem Práce a volný čas – zaměstnání rodičů Volný čas a jeho využití	
	LIDÉ A ČAS	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. Orientuje se podle hodin a kalendáře (svátky a narozeniny kamarádů, členů rodiny). Pojmenovává názvy dnů, měsíců, ročních období.	Základní orientace v čase Fáze dne Minulost – přítomnost - budoucnost Datum narození žáka a jeho nejbližších členů rodiny Fáze života Soužití lidí, zvyky v rodině Svátky v roce Měření času a orientace Den, týden, měsíc, rok Roční období	Čj, M
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Poznává nejznámější rostliny a živočichy. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.	Živá příroda a její proměny Rostliny, živočichové, houby - základní dělení Přírodniny a živé organismy v okolí bydliště žáka Pokusy Neživá příroda, přírodniny Voda, vzduch Látky a jejich vlastnosti	
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Popisuje základní rozdíly mezi lidmi. Určuje základní části lidského těla, důležité vnitřní orgány, ústrojí a jejich funkce. Rozlišuje etapy lidského života.	Rozdíly mezi lidmi Lidské tělo, stavba těla, lidské smysly Průběh lidského života Základní funkce a projevy člověka Etapy lidského života	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Hygiena, práce - odpočinek, spánek Úraz – nemoc - zdraví (prevence) Péče o zdraví Strava (vitamíny, pitný režim) Škodlivé a návykové látky Osobní bezpečí, možné nebezpečné situace při hře Pravidla silničního provozu Pravidla komunikace s neznámými lidmi Integrovaný záchranný systém – praktický nácvik Mimořádné situace, situace hromadného ohrožení	

Člověk a jeho svět	3. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 3.
---------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Dodržuje základní režimové návyky ve škole.	Škola - školní režim a řád	ČaSP, Vv
Dochází bezpečně do školy a zpět.	Bezpečná cesta do školy	
Uvádí plnou adresu, telefon, nesdíljuje osobní údaje cizím osobám.	Znalost adresy žáka, telefonních čísel na rodiče	
Pojmenovává nejdůležitější části a místa obce, orientuje se v ní.	Části obce, orientace v obci	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Poloha obce v kraji Změny v okolí obce Minulost a současnost obce (města)	
Orientuje se v jednoduchém plánu města, bydlíště.	Orientace v plánu města	
Zná hlavní zeměpisné, kulturní a historické dominanty v obci.	Významné orientační body, historická a památná místa, význačné budovy, kulturní akce	
Pečuje o životní prostředí obce.	Životní prostředí v obci, péče o něho	
Z mapy vyčte sousední státy. Vyjmenuje státní symboly ČR.	ČR - sousední státy, státní symboly	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	Krajina – přírodní a umělé prvky v okolí	
Určuje hlavní světové strany (kompas, buzola, mapa – význam barev).	Orientace ve volné přírodě (světové strany, buzola, kompas, přírodní úkazy)	
Chápe možnost nebezpečí při pobytu v krajině	Nebezpečí při pobytu v krajině - prevence	
	LIDÉ KOLEM NÁS	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	Postavení jedince v rodině, role členů rodiny Příbuzenské vztahy v rodině, život a funkce rodiny, významné události, problémy	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Chrání své osobní údaje. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Práva a povinnosti jejich členů Tolerance ke spolužákům i jiným lidem, respektování názorů Chování lidí Soužití lidí Společenská pravidla – sociální problémy ve společnosti Zásady ochrany osobních údajů Zaměstnání Práce fyzická a duševní	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - zásady ochrany osobních údajů
	LIDÉ A ČAS	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pojmenovává některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	Základní orientace v čase a časový řád Dějiny jako časový sled událostí Významné osobnosti obce, kulturní a historické památky obce Minulost kraje (obce) Pověsti a báje spjaté s regionem Svátky v roce a významné dny Fáze lidského života Současnost a minulost v životě – proměny způsobu života a bydlení	Čj, M
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Chrání životní prostředí. Třídí odpad.	Živá příroda a její proměny Rostliny, živočichové, houby - základní dělení Rostliny a živočichy vyskytující se v obci a okolí Ochrana životního prostředí Třídění odpadu	EV: Ekosystémy - krajina kolem nás EV: Základní podmínky života - základní znaky života EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana životního prostředí EV: Vztah člověka k prostředí - třídění odpadů

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. Dodržuje bezpečnost práce. Vyjmenuje planety sluneční soustavy. Poukáže na odlišnosti planety Země od ostatních planet.	Rozmanitost přírody Neživá příroda Voda – skupenství, koloběh vody Vzduch – význam pro život Nerosty, horniny, půda – zvětrávání, vznik a význam půdy Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství Bezpečnost práce při pokusech Vesmír a Země – sluneční soustava Diference planety Země od ostatních planet	
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Určuje základní části lidského těla, důležité vnitřní orgány, ústrojí a jejich funkce. Rozlišuje etapy lidského života. Poskytuje pomoc při drobných poraněních. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná.	Životní potřeby jedince Hygiena, práce - odpočinek, spánek (režim dne) Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy Etapy lidského života První pomoc při drobných poraněních Prevence nemocí a úrazů Drobné úrazy a poranění Škodlivé a návykové látky Hrací automaty a počítače (závislost) Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Pravidla bezpečného chování v silničním provozu Vhodná a nevhodná místa pro hru Osobní bezpečí	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Služby odborné pomoci Integrovaný záchranný systém – správný způsob volání na tísňovou linku (praktický nácvik) Situace hromadného ohrožení, mimořádné události – postup v případě ohrožení (evakuace, zkouška sirén)	

Člověk a jeho svět	4. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 4.
---------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Poloha bydliště Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině Určování světových stran Zásady bezpečného pobytu v přírodě Orientační body a linie Mapy – druhy map, vysvětlivky na mapě, měřítko mapy Práce s mapou – vyhledávání informací Regiony ČR – regionální zvláštnosti přírody Praha a vybrané oblasti ČR Povrch ČR Vodstvo ČR Surovinové zdroje Výroba, služby a obchod Základy státního zřízení a politického systému ČR Státní správa a samospráva Státní symboly	VDO: Občan, občanská společnost a stát - Česká republika VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - sametová revoluce
	LIDÉ KOLEM NÁS	
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	
	LIDÉ A ČAS	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, v období pravěku, Velké Moravy, Přemyslovců, Lucemburků, Jagellonců prvních Habsburků Minulost a současnost města	
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Živé organismy – dělení živých organismů Neživá příroda – součásti neživé přírody, minerály a horniny Živá příroda – ekosystémy les, pole, louka, park, okolí lidských obydlí, rybník, potok a řeka Společné znaky živých organismů Třídění organismů do skupin Práce s atlasem a klíči Praktické cvičení s prvky živé a neživé přírody	

Člověk a jeho svět	5. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 5.
---------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Poloha bydliště vzhledem ke krajině a státu Česká republika – poloha v Evropě, přírodní podmínky, podnebí, vodstvo, Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika a vysvětlivky Výroba, služby a obchod Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR Surovinové zdroje, zemědělství, průmysl Cestování – zajímavosti z cest Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU Česká republika – orgány státní moci, státní symboly a jejich význam	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - Evropa VMEGS: Objevujeme Evropu a svět - Evropa VMEGS: Jsme Evropané - Evropa
	LIDÉ KOLEM NÁS	
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení.	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, práva a povinnosti žáků školy Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování (ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality) Rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	Principy demokracie Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí	
	LIDÉ A ČAS	
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Časová osa Historické souvislosti Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, v období Habsburků, vzniku ČSR a ČR Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Státní svátky a významné dny Důvody vzniku svátků	
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi	Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
konečným vzhledem přírody a činností člověka. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Vesmír a Země – sluneční soustava Den a noc Roční období Přírodní společenstva v regionu Život v různých podnebných pásích Rozmanitost života na Zemi Živé organismy, třídění živých organismů Práce s atlasem Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí Ochrana a tvorba životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů Likvidace odpadů Živelné pohromy a ekologické katastrofy Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Praktické činnosti z oblasti živé a neživé přírody	
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy Životní potřeby člověka Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
vývoji dítěte před a po jeho narození. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Volný čas Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim Preventivní ochrana zdraví Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida...) Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních Osobní bezpečí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích Návykové látky a zdraví – návykové látky a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Základy první pomoci Integrovaný záchranný systém Partnerství, manželství, rodičovství Základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	

6.6 Hudební výchova – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je zařazen v 1. – 5. ročníku v dotaci 1 hodina týdně. Předmět je zařazen v systému výchov a navazuje na přirozený estetický cit žáka.

Obsahem předmětu je zejména kultivace žáků v oboru své hudebnosti, v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Vede k rozvíjení recepčních, reprodukčních a částečně i produkčních schopností a dovedností aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Učí žáky porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovat v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení. Žáci získávají podrobnější pohled do hudební kultury české i jiných národů. Hudební výchova rozvíjí estetiku a sociální cítění, důvěru ve vlastní vyjadřovací a produkční činnost.

Hudební výchova využívá metod a forem práce založených na práci jednotlivce i spolupráci kolektivu (celá třída, skupinky i dvojice), i na vzájemném učení při prezentování svých znalostí a dovedností před kolektivem.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných uměleckých vědomostí i dovedností a schopnost je rozvíjet a aplikovat při vlastním hudebním projevu. Hodnocení vychází z celkového kulturního projevu a aktivního přístupu ke všem hudebně-estetickým činnostem. Předmět hudební výchova učíme podle schopností a možností žáků a školy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro pozitivní naladění mysli, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. Seznamujeme žáky s hodnotou zvyků a tradic, uplatňujeme kreativitu a originalitu.

Multikulturní výchova – udržujeme tolerantní vztahy, rozvoj spolupráce s učitelem i se spolužáky, uplatňujeme principy slušného chování, rozvíjíme schopnosti tolerance.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k prohloubení zájmu o hudbu jako důležité složky rozvoje osobnosti;

- snaží se využít přirozené muzikálnosti žáků, jejich hravost a zájem o vyjádření hudby pohybem;
- vede žáky k správné hudební terminologii;
- podporuje soutěživost žáků;
- používá rozmanité učební pomůcky;
- motivuje k dalšímu studiu;
- při hodnocení používá prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problému

Učitel

- nepředkládá učivo pouze formou výkladu, ale navozením problémových situací;
- vede žáky k přemýšlení o jejich případných nezdarech, nenechá je odradit;
- vybízí k užívání získaných dovedností a vědomostí;
- podporuje samostatnost;
- vede žáky k sledování vlastního pokroku, k diskuzi o získaných hudebních poznatcích.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede zadáváním otázek žáky k formulování svých myšlenek a názorů, k vyjadřování svých dojmů a pocitů z hudebního zážitku;
- vede žáky k tomu, aby se nebáli obhajovat svá tvrzení;
- ukazuje, že hudební prožitky mohou být velice různorodé;
- vede žáky při skupinové práci k tomu, aby si vzájemně naslouchali, respektovali se, aby se učili mezi sebou navzájem komunikovat;
- motivuje žáky k naslouchání hudebních projevů druhých a učí je vhodně na ně reagovat.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům úkoly jak individuální, tak skupinové (to vše s přihlédnutím k případným žákům ZUŠ a dalších hudebních škol);
- dává žákům prostor pro uplatnění individuálních schopností a dovedností;
- vede při práci ve skupinách žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali a doplňovali se, nebáli se prosadit svoje názory a dovednosti, které mohou být pro skupinu přínosné;
- podporuje činnost zájmových skupin, které prezentují hudební vzdělání mezi ostatními žáky i na veřejnosti;
- podporuje utváření příjemné atmosféry v týmu, upevňování dobrých mezilidských vztahů;
- uplatňuje individuální přístup;
- podporuje sebevědomí žáků.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby respektovali názory druhých a snažili se je pochopit;
- nabádá žáky k vlastním kulturním aktivitám;
- dává podněty k návštěvě kulturních akcí města a tím u žáků rozvíjí estetické a kulturní stránky jejich života;
- vede žáky k respektování, ochraně a ocenění našich hudebních tradic;
- podporuje pozitivní postoj k vážné, lidové i populární hudbě.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání všech dostupných doprovodných nástrojů;
- zaměřuje se na správné zacházení s hudebními nástroji a k ochraně před poškozením a znehodnocením;
- vede žáky k dodržování bezpečnostní hygienické zásady;
- podporuje vytváření pozitivního vztahu k hudbě a přiměřeně oceňuje výkony jiných;
- motivuje žáky, aby získané hudební znalosti a zkušenosti využívali pro vlastní rozvoj i v praktickém životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova	1. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 1.
Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Cvičení pěveckého a mluvního projevu: dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišený zpěv Hlasová, dechová a artikulační cvičení	Čj
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Hudební rytmus – realizace písní v 2/4, 3/4 taktu	Čj
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance	TV
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Kvalita tónů – délka, síla, výška Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, pohyb melodie (vzestupná a sestupná)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Poslech hudebních ukázek různých žánrů	

Hudební výchova	2. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 2.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Cvičení pěveckého a mluvního projevu: dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišený zpěv Hlasová, dechová a artikulační cvičení	Čj
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Hudební rytmus – realizace písní v 2/4, 3/4 taktu	Čj
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Reaguje pohybem na znějící hudbu: pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance (polkový a poskočný krok, mazurka)	TV
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Kvalita tónů – délka, síla, barva, výška. Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, pohyb melodie (vzestupná a sestupná)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Poslech hudebních ukázek různých žánrů	

Hudební výchova	3. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 3.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Cvičení pěveckého a mluvního projevu: dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišený zpěv Hlasová, dechová a artikulační cvičení	Čj
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Hudební rytmus – realizace písní v 2/4, 3/4 taktu	Čj
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Reaguje pohybem na znějící hudbu: pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Taktování (dvoudobý takt), pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance (polkový a poskočný krok, mazurka)	Tv
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Kvalita tónů – délka, síla, barva, výška. Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, pohyb melodie (vzestupná a sestupná)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Poslech hudebních ukázek různých žánrů	

Hudební výchova	4. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 4.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Dechová, hlasová a artikulační cvičení Nasazení a tvorba tónu (hlavový tón) Dynamicky odlišený zpěv Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Prodleva, kánon, lidový dvojhlas	Čj
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písni.	Reprodukce motivů, témat i skladeb pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře i pomocí dalších nástrojů	
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změnu v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách)	OSV: Komunikace - hudebně pohybové činnosti TV
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	Kvalita tónů (délka, síla, barva, výška), vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) Poslech lidových písni a skladeb různých autorů Hudba taneční, pochodová, ukolébavka... Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby (B. Smetana, A. Dvořák)	Čj

Hudební výchova	5. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 5.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Dechová, hlasová a artikulační cvičení, nasazení a tvorba tónu (hlavový tón), dynamicky odlišený zpěv Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Prodleva, kánon, lidový dvojhlas	Čj
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Čtení rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie a její reprodukce	
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní.	Reprodukce motivů, témat i skladeb pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře i pomocí dalších nástrojů	
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	Rytmizace, melodizace a stylizace Hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím notového materiálu písně Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu) Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Taktování Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změnu v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách)	Tv

	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	Kvalita tónů (délka, síla, barva, výška), vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) Poslech lidových písní a skladeb různých autorů Hudba taneční, pochodová, ukolébavka... Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby	MKV: Etnický původ - hudba jiných národů Čj
Rozpozná hudební formu jednoduché písně nebo skladby.	Malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace	

6.7 Výtvarná výchova – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je samostatně zařazen na 1. stupni v hodinové dotaci pro 1. – 3. ročník a v dvouhodinové dotaci pro 4. a 5. ročník.

Výtvarná výchova, jako prvek umění a kultury, tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života. Žáci by v ní měli pochopit, že výtvarné umění je jednou z mnoha možných forem komunikace. Zprostředkovává jim, na rozdíl od jiných oblastí, nejen racionální, ale i umělecké osvojování světa. Žáci se neučí „jen“ kreslit, malovat a vnímat krásu, ale jde také o to, aby začaly tušit, že výtvarné umění, ve všech svých formách a projevech, se nám snaží něco sdělit. Vzbudit u žáků zájem, přimět je k aktivnímu dialogu, ale i k nesouhlasu a kritice, to je základ úspěchu ve výtvarné činnosti.

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru. Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se výtvarně vyjadřují na dané téma. Zdůrazňujeme komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb, vztahů k přírodě a lidské společnosti. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytvářejí si vztah k umění prostřednictvím návštěv kulturních center (muzeum, galerie, divadlo).

Co by výtvarná výchova měla poskytnout?

- kontrast vůči ostatním předmětům – uvolněnější atmosféra, volnější pohyb žáků, menší tlak na žáky
- osobní nasazení, vzbuzení zájmu – jak učitele, tak žáků, aktivitu, vytvoření sdílné a dělné atmosféry
- Spolupráci (uplatnit skupinovou práci – dělba práce), respekt a toleranci, potlačení konkurenčního prostředí a práce „na výkon“
- očekávání, radost, nadšení, angažovanost
- prostor pro sebevyjádření méně nadaných žáků
- prostor pro naplnění ambicí nadaných žáků – více, náročněji, rychleji, hlouběji
- široké napojení na osobní zkušenosti žáků i na vědomosti získané ve škole
- prostor pro činnosti, kde se uplatní všechny naše smysly

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných uměleckých dovedností, vědomostí, schopnost rozvíjet a aplikovat tyto dovednosti při vytváření uměleckého díla. Hodnocení se opírá o celkový umělecký projev žáka, aktivní přístup ke všem uměleckým činnostem, kreativitu a originalitu. Respektujeme individuální úroveň nadání žáka, umožňujeme zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – podporujeme u žáků kreativitu – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadu, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality).

Environmentální výchova - preferujeme co nejefektivnější využívání recyklovaných a přírodních materiálů a technik šetrných k životnímu prostředí a zdraví žáků. Podporujeme vnímání problémů životního prostředí, vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém žijeme.

Multikulturní výchova – vysvětlujeme poznání základních znaků výtvarných směrů, udržování tolerantních vztahů se spolužáky, uplatňování principů slušného chování, rozvíjení schopnosti tolerance, empatie.

Mediální výchova – pěstujeme kritický přístup k reklamě, schopnost vytvářet návrhy z oblasti propagační grafiky, vnímání autora výtvarného sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů;
- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření;
- podporuje používání termínů výtvarné oblasti a zacházení s nimi;
- motivuje žáky k tomu, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní intenzivnější prožitky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů;
- vede žáky k uvážlivému hodnocení umění tak, aby svůj názor byli schopni obhájit;
- dává možnost pracovat s dostatečným množstvím estetických prožitků;
- vybízí k pochopení, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti;
- vede žáky skupinovou prací k vzájemné komunikaci a tím i k vytváření vztahů důležitých ke spolupráci se spolužáky;
- vybízí k diskuzi, k respektování názorů druhých;
- dává prostor k vlastnímu uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke kolegiální pomoci;
- vede žáky k tomu, aby si rovnoměrně a odpovědně rozdělili dílčí úkoly, odpovědně je řešili, společně vyhodnocovali a aktivně diskutovali nad řešením úlohy;
- vyžaduje dodržování zásad chování na kulturních akcích.

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům;
- vytváří pozitivní postoj k uměleckým dílům, tradicím a k historickému dědictví;
- vede žáky aktivně se účastnit výtvarných soutěží a jejich hodnocení;
- motivuje žáky k návštěvám galerií, výstav.

Kompetence pracovní

Učitel

- vybízí k správnému používání výtvarných potřeb a k péči o ně;
- vede žáky k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání recyklovaných a přírodních materiálů a technik šetrných k životnímu prostředí a zdraví žáků;
- ukazuje využití výtvarného vyjadřování nejen v oblasti umělecké, ale i v praktickém životě;
- motivuje k dalšímu poznávání, vzdělávání a experimentování.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova	1. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 1.
------------------	----------------------------	------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Materiály a techniky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI		
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	Barvy základní a podvojně Barevný kontrast, harmonie, podobnost Linie, tvar, objem, prostor Výtvarné vyprávění – děj, postavy, vztahy Živá a neživá příroda – tvar, barva, dotváření	Voskový pastel Vodové barvy Zapouštění Kresba Malba Otisky Prstová malba	
	UŽITÍ PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	Barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé Vedení linií v různých plast. materiálech Modelování - pevnost, tažnost, ohebnost a výrazové možnosti materiálů Prostorové útvary Rytmičké uspořádání, řazení přírodních prvků	Voskový pastel vodové barvy modelovací hmoty Křídly Přírodní materiály Stavebnice Tiskátka Stuhy Kombinace technik	
	VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Aktivní práce s ilustrací Komparace obrazných vyjádření Komunikace v rámci skupin ve škole Utváření Vysvětlování Hračka, loutka, maňásek	Textil Stavebnice Dekoratивní střeby Kamínky Nápodoba Kresba Malba Kombinační techniky Mozaika	

Výtvarná výchova	2. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 2.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Materiály a techniky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI		
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ.	Barvy základní a podvojně Barevný kontrast, harmonie, podobnost Linie, tvar, objem, prostor Grafický záznam pohybu – různé typy čar Živá a neživá příroda – tvar, barva, struktura, dotváření, světlo, stín	Voskový pastel Vodové barvy Temperové barvy Suchý pastel Zapouštění Kresba Malba Otisky Tupování Prstová malba Koláž Frotáž	
	UŽITÍ PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	Barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, doplňkové Prostorové útvary Reliéfní kompozice Rytmičké uspořádání, řazení přírodních prvků Rytmičké řešení plochy s využitím různých prvků ve (2-3) světlých a tmavých barvách Kompozice plochy s využitím libovolných prvků (např. geometrických)	Voskový pastel vodové barvy modelovací hmoty Křídly Přírodní materiály Tiskátka	OSV: Kreativita - samostatná tvorba
	VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Komunikace v rámci skupin ve škole Aktivní práce s ilustrací Hračka, loutka Výtvarné vyprávění – děj, postavy, vztahy	Modelovací hmoty Textil Kamínky Kresba Malba Mozaika	

Výtvarná výchova	3. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 3.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Materiály a techniky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI		
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	Barvy základní a podvojně Barevný kontrast, harmonie, podobnost Linie, tvar, objem, prostor Grafický záznam pohybu – kružnice, ovály, elipsy, různé typy čar Výtvarné vyprávění – děj, postavy, vztahy Živá a neživá příroda – tvar, barva, struktura, dotváření, světlo, stín	Voskový pastel Vodové barvy Temperové barvy Suchý pastel Zapouštění Kresba Malba Otisky Tupování Koláž Frotáž	
	UŽITÍ PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	Vedení linií Prostorové útvary Reliéfní kompozice Jednoduchá architekt. forma Kompozice plochy s využitím libovolných prvků (např. geometrických)	Voskový pastel Vodové barvy Modelovací hmoty Křídly Přírodní materiály Koláž	EV: Základní podmínky života - koláž ke Dni Země
	VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Komunikace v rámci skupin ve škole Aktivní práce s ilustrací Hračka, loutka, maňásek Výtvarné vyprávění – děj, postavy, vztahy	Textil Kamínky Kresba Malba Kombinační techniky Mozaika	

Výtvarná výchova	4. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 4.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Materiály a techniky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Pojmenovává při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	Kresba Malba Koláž	Temperové a vodové barvy Pastely	
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečurální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Kontrast a vztah tvarů, ploch a barev	Dřívko Tužka	
Vědomě se zaměřuje při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	Výtvarné vyprávění – děj, postavy, vztahy	Temperové barvy Vodové barvy Kombinované techniky	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Komunikativní a estetická funkce písma Kompozice plochy	Dřívko Tužka Koláž	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Komunikace v rámci skupin ve škole Druhy výtvarného umění - malířství, sochařství, architektura	Kresba Malba Modelování	MV: Tvorba mediálního sdělení - plakát, pozvánka

Výtvarná výchova	5. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 5.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Materiály a techniky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Pojmenovává při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	Kresba Malba Koláž	Temperové a vodové barvy, Pastely	
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečnický postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Kontrast a vztah tvarů, ploch a barev	Dřívko Tužka	
Vědomě se zaměřuje při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	Výtvarné vyprávění – děj, postavy, vztahy	Temperové a vodové barvy Kombinované techniky	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Komunikativní a estetická Funkce písma Kompozice plochy	Dřívko Tužka Kombinované techniky	
Uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	Figura, portrét, zátiší	Modelovací hmoty	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Návštěvy výstav, galerií, muzeí		MKV: Kulturní difference - návštěva výstav, galerií, muzeí
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Komunikace v rámci skupin ve škole Druhy výt. umění - malířství, sochařství, architektura Aspekty kultury odívání a kultury bydlení	Kresba Malba	

6.8 Tělesná výchova – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen samostatně v 1. - 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti.

Získané dovednosti by měli žáci uplatňovat v každodenním životě. Získat pozitivní vztah ke sportu na celý život. Důležité je zařazování tělovýchovných chvil do výuky jiných předmětů. Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných dovedností s ohledem na jeho individuální schopnosti a opírá se o celkový pohybový projev a míru zapojení do jednotlivých činností. Předmět tělesná výchova učíme podle schopností a možností žáků a školy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, cvičení sebekontroly, sebeovládání, podporujeme rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání situací soutěže, konkurence.

Multikulturní výchova – udržujeme tolerantní vztahy, rozvíjíme spolupráci s učitelem i se spolužáky.

Environmentální výchova – utužuje pozitivní vztah žáků v přírodě, vyzdvihujeme význam pohybu pro zdraví člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- seznamuje žáky se sportovní terminologií, s významem sportu a pohybu vůbec pro člověka, pro zdravý rozvoj nejen tělesný, ale i duševní;
- vede žáky k radosti z pohybu a uplatňování ho v každodenním životě;
- vede žáky k respektování pravidel chování při tělesné výchově, k reagování na základní pokyny.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vnímání nejrůznější problémové situace v tělesné výchově;
- podporuje žáky k užívání získaných dovedností;
- vybízí žáky ke spolupráci, překonávání zábran, objektivnosti;
- vede žáky k ochraně zdraví, životů při každodenních rizikových situacích, mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke kultivovanému projevu, k pochopení základních pojmů v tělesné výchově;
- podporuje žáky, aby dovedli obhájit své názory, popřípadě uvědomit si svoji chybu;
- vede je k umění přijmout prohru;
- vybízí k spolupráci, k dosažení co nejlepších výsledků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky jak k individualitě, tak ke spolupráci ve skupině podle druhu sportovní aktivity;
- podporuje sebevědomí a sebedůvěru žáků;
- vede žáky k rovnoměrnému rozdělení dílčích úkolů a k odpovědnosti za svůj výkon i výkon celého týmu;
- motivuje k utváření příjemné atmosféry v týmu – ohleduplnost a úcta při jednání s druhými členy skupiny, respektování výkonnosti;
- vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot.

Kompetence občanské

Učitel

- vybízí k uvědomění si důležitosti tělesné výchovy v procesu učení;

- vyžaduje zodpovědné chování podle dané situace (tělocvična, hřiště);
- vede k ochraně zdraví svého i ostatních lidí;
- seznamuje žáky s olympijskou myšlenkou a dalšími tradicemi v oblasti sportu.

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje žáky s bezpečností při pohybových hrách, s organizací cvičebního prostoru, s bezpečností při pobytu v šatnách;
- upozorňuje na dodržování bezpečnosti při přípravě a ukládání náčiní a pomůcek;
- seznamuje žáky s poskytnutím první pomoci v podmínkách tělesné výchovy;
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova	1. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 1.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POZNATKY Z TV SPORTU, ORGANIZACE, HYGIENA A BEZPEČNOST	
Dodržuje pravidla chování při TV.	Zásady bezpečnosti při TV a sportu, první pomoc	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Základní pokyny a povely, reakce na ně Základní názvosloví	
	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, RELAXAČNÍ A JINÁ CVIČENÍ	
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím, využívá nabízené příležitosti a zná účinky cvičení na zdraví člověka.	Účinky cvičení na zdraví člověka	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Správné držení těla vsedě, vstoje Protahovací a strečinková cvičení Cvičení pro rozvoj pohyblivosti kloubů a obratnosti Cvičení dechová Cvičení kompenzační Cvičení pro správné držení těla Cvičení vyrovnávací Cvičení psychomotorická Cvičení motivační, tvořivá	
	GYMNASTIKA	
Využívá gymnastiku ke správnému držení těla, k rozvoji pohyblivosti, obratnosti a síly.	Správné držení těla	
Zná základní pojmy osvojovaných cviků.	Základní názvosloví	
Pojmenovává základní gymnastické nářadí a náčiní.	Názvosloví nářadí	
Umí kotoul vpřed.	Průpravná cvičení na zvládnutí kotoulu a kotoul vpřed	
Šplhá.	Šplh na tyči (s přírazem)	
Přeskakuje švihadlo i opakovaně.	Přeskok přes švihadlo s meziskokem	
Zvládá základní cvičení na žebřinách.	Žebřiny - správný úchop, vylézt, slézt (střídnonož)	

	CVIČENÍ S HUDBOU A TANEC	
Pojmenovává základní postoje, pohyby, kroky, tanec.	Základní pojmy spojené s hudebním a rytmičtým doprovodem	HV
Snaží se o estetické držení těla.	Správné držení těla Vnímání hudby a rytmu	
Snaží se o vyjádření hudby pohybem.	Nápodoba pohybem	
Ovládá základní tanečky (taneční chůze a běh).	Tvořivost, tanečky	
	ATLETIKA	
Zná základní pojmy a atletické disciplíny.	Základní názvosloví	
Zvládá základní techniky běhu.	<u>Běh</u> Rychlý běh na 20-60 m Běh z různých poloh	
Zvládá základní techniky skoku.	<u>Skok</u> Skok do dálky z rozběhu Odraz z pásma širokého 50 cm	
Zvládá základní techniky hodů.	<u>Hod</u> Hod míčkem z místa	
	POHYBOVÉ HRY	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	Základní pojmy a povely, pravidla, bezpečnost	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - dodržování pravidel při hrách
Zná některé pohybové hry, obměny, jejich pravidla.	Variace pohybových her	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Hry na rozvoj lokomoce, na rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti, hry soutěživé, kontaktní, relaxační, hry s využitím náčiní Kooperace v rámci skupinových her	
	SPORTOVNÍ HRY	
Zná základní náčiní, části hřiště, základní sportovní hry.	Pravidla sportovních her	
Ovládá držení, házení, chytání míče, využívá činnosti s míčem v pohybovém režimu.	Míčová průprava Přihrávka jednoruč, obouruč, vrchní oblouk, chytání	

	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Pravidelně střídá pohyb s odpočinkem, zvládá chůzi v terénu.	Chůze v terénu, běh	EV: Vztah člověka k prostředí – pobyt v přírodě
Bezpečně se chová v přírodě.	Bezpečnost, chování	

Tělesná výchova	2. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 2.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POZNATKY Z TV SPORTU, ORGANIZACE, HYGIENA A BEZPEČNOST	
Dodržuje pravidla chování při TV. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Zásady bezpečnosti při TV a sportu, první pomoc Základní názvosloví	
	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, RELAXAČNÍ A JINÁ CVIČENÍ	
Zná účinky cvičení na zdraví člověka. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Správné držení těla vsedě, vstojе Protahovací a strečinková cvičení Cvičení pro rozvoj pohyblivosti kloubů a obratnosti Cvičení dechová Cvičení kompenzační Cvičení pro správné držení těla Cvičení vyrovnávací Cvičení psychomotorická Cvičení motivační, tvořivá	OSV: Psychohygiena - relaxační cvičení
	GYMNASTIKA	
Využívá gymnastiku ke správnému držení těla, k rozvoji pohyblivosti, obratnosti a síly. Zná základní pojmy osvojovaných cviků. Pojmenovává základní gymnastické nářadí a náčiní. Umí kotoul vpřed, vzad. Zvládá prosté skoky z trampolíny, základní gymnastický odraz. Zvládá stoj na rukou s dopomocí. Šplhá. Přeskakuje švihadlo i opakovaně (snožmo, střídnonož). Zvládá základní cvičení na žebřinách.	Správné držení těla Základní názvosloví Názvosloví nářadí Průpravná cvičení na zvládnutí kotoulu a kotoul vpřed i vzad, jejich obměny Průpravná cvičení pro nácvik odrazu Skoky prosté odrazem snožmo Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu Stoj na rukou s dopomocí Šplh na tyči (s přírazem) Přeskok přes švihadlo s meziskokem, bez meziskoku Žebřiny - správný úchop, vylézt, slézt (střídnonož), seskok, vis, obměny cvičení	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Umí se pohybovat po kladině.	Kladina - chůze s dopomocí i bez pomoci	
	ATLETIKA	
Zná základní pojmy a atletické disciplíny.	Základní názvosloví	
Zvládá základní techniky běhu.	<u>Běh</u> Rychlý běh na 20-60 m Základy nízkého a polovysokého startu (i na povel), Běh z různých poloh	
Zvládá základní techniky skoku.	<u>Skok do dálky</u> Skok do dálky z rozběhu Odraz z pásma širokého 50 cm., postupně z břevna	
Zvládá základní techniky hodů.	<u>Hod</u> Hod míčkem z místa Hod míčkem z rozběhu	
	POHYBOVÉ HRY	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	Hygiena, bezpečnost	MKV: Lidské vztahy - pohybové hry
Zná některé pohybové hry, obměny, jejich pravidla.	Základní pojmy a povely, pravidla	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Hry na rozvoj lokomoce Hry na rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti Hry soutěživé, kontaktní, relaxační, Hry s využitím náčiní Kooperace v rámci skupinových her	
	SPORTOVNÍ HRY	
Zná základní náčiní, části hřiště, základní sportovní hry.	Pravidla sportovních her	
Ovládá držení, házení, chytání míče, využívá činnosti s míčem v pohybovém režimu.	Míčová průprava Přihrávka jednoruč, obouruč, vrchní oblouk Chytání Driblíng Střelba na koš, na branku	
	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Zvládá chůzi v terénu i se zátěží.	Chůze v terénu, běh	EV: Vztah člověka k prostředí - pobyt v přírodě
Orientuje se v přírodě, bezpečně se chová v přírodě.	Orientace podle turistického značení, podle mapy, přírodních úkazů	

Tělesná výchova	3. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 3.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POZNATKY Z TV SPORTU, ORGANIZACE, HYGIENA A BEZPEČNOST	
Dodržuje pravidla chování při TV. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Zásady bezpečnosti při TV a sportu, první pomoc Základní názvosloví, pokyny, povely	
	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, RELAXAČNÍ A JINÁ CVIČENÍ	
Zná účinky cvičení na zdraví člověka. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Správné držení těla vsedě, vstoje Protahovací a strečinková cvičení Cvičení pro rozvoj pohyblivosti kloubů a obratnosti Cvičení dechová Cvičení kompenzační Cvičení pro správné držení těla Cvičení vyrovnávací Cvičení psychomotorická Cvičení motivační, tvořivá	
	GYMNASTIKA	
Využívá gymnastiku ke správnému držení těla, k rozvoji pohyblivosti, obratnosti a síly. Zná základní pojmy osvojovaných cviků. Pojmenovává základní gymnastické nářadí a náčiní. Umí kotoul vpřed, vzad. Nacvičuje roznožku přes kozu našíř. Zvládá prosté skoky z trampolíny, základní gymnastický odraz. Zvládá stoj na rukou s dopomocí. Šplhá.	Správné držení těla Základní názvosloví Názvosloví nářadí Průpravná cvičení na zvládnutí kotoulu a kotoul vpřed i vzad, jejich obměny Roznožka přes kozu našíř - nácvik Průpravná cvičení pro nácvik odrazu Skoky prosté odrazem snožmo Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu Stoj na rukou s dopomocí Šplh na tyči (s přírazem)	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Přeskakuje švihadlo i opakovaně (snožmo, střídnonož). Zvládá základní cvičení na žebřinách. Umí se pohybovat po kladině.	Přeskok přes švihadlo s meziskokem Přeskok přes švihadlo bez meziskoku Žebřiny - správný úchop Lezení, slízení (střídnonož) Seskok Vis Obměny cvičení Chůze na kladině s dopomocí Chůze na kladině bez pomoci	
	ATLETIKA	
Zná základní pojmy a atletické disciplíny. Zvládá základní techniky běhu. Zvládá základní techniky skoku. Zvládá základní techniky hodů.	Základní názvosloví <u>Běh</u> Rychlý běh na 20-60 m Běh v terénu do 10 min (spojený s chůzí) Základy nízkého a polovysokého startu (i na povel) Běh z různých poloh <u>Skok do dálky</u> Skok do dálky z rozběhu Odraz z pásma širokého 50 cm, postupně z břevna <u>Hod</u> Hod míčkem z místa, z rozběhu	
	POHYBOVÉ HRY	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. Zná některé pohybové hry, obměny, jejich pravidla. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Základní pojmy a povely, pravidla, bezpečnost Obměny pohybových her Hry na rozvoj lokomoce, na rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti, hry soutěživé, kontaktní, relaxační, hry s využitím náčiní Kooperace v rámci skupinových her	
	SPORTOVNÍ HRY	
Zná základní náčiní, části hřiště, základní sportovní hry. Ovládá držení, házení, chytání míče, využívá činnosti s míčem v pohybovém režimu.	Pravidla sportovních her Míčová průprava Přihrávka jednoruč, obouruč, vrchní oblouk, chytání, driblíng, střelba na koš, na branku	

	PLAVÁNÍ	
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	Průpravná cvičení na suchu Orientaci ve vodě i pod vodou Hygiena Základní pojmy a plavecké styly Splývání, dýchání do vody Skoky do vody	OSV: Rozvoj schopností poznávání – plavecký výcvik
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Nácvik základních plaveckých stylů pod vedením odborných plavčků Plavání úseků 10 – 100 m Záchrana tonoucího	
	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Zvládá chůzi v terénu i se zátěží.	Chůze v terénu, běh	EV: Vztah člověka k prostředí – pobyt v přírodě
Orientuje se v přírodě, bezpečně se chová v přírodě.	Orientace podle turistického značení, podle mapy, přírodních úkazů	

Tělesná výchova	4. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 4.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POZNATKY Z TV SPORTU, HYGIENA A BEZPEČNOST	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Zdravé sportovní aktivity Vhodné prostředí pro TV Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Osobní hygiena, jednání fair play	
	OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ	
<i>Chrání zdraví a životy při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech, využívá osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.</i>	<i>Evakuační plán školy Nácvik evakuace</i>	
Poznává zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot.	Základní orientace v názorech na to, co je zdravé, co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje	
	GYMNASTIKA	
Přesně provádí pohyby. Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou i ve vazbách (s dopomocí).	<u>Akrobacie</u> Kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou, akrobatické variace	
Provádí roznožku, skrčku přes nářadí. Poskytuje základní dopomoc.	<u>Přeskok</u> Nácvik na odraz, roznožka, skrčka Dopomoc	
Zvládá chůzi na kladince bez dopomoci.	<u>Kladinka</u> Chůze bez dopomoci	
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu.	Rozcvička	
Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	Kondičně zaměřené činnosti	
Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Samostatný trénink, zdokonalování úrovně zdatnosti	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	Názvosloví Cvičení dle nákresu a popisu Hodnocení a sebehodnocení pohybových činností	
	ÚPOLY	
Chápe význam vhodné aktivní obrany. Dodržuje pravidla fair play.	V rámci pohybových her	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - dodržování pravidel při hrách
	ATLETIKA	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Zvládá základní techniku skoku do dálky, výšky. Reaguje na startovní povely. Ovládá techniku nízkého startu. Zvládá techniku běhu. Připravuje doskočiště. Zvládá techniku skoku do dálky. Zvládá techniku skoku do výšky. Dává povely pro start. Měří a zapisuje výkony. Hází míčkem z rozběhu.	Způsoby měření Zaznamenávání a porovnávání výkonů Základní techniky běhů, skoků a hodů Startovní povely <u>Běh</u> Nízký start Rychlý běh do 60 m Vytrvalý běh do 1000 m Běh v terénu do 15 min <u>Skok</u> Skok do dálky Skok do výšky <u>Hod</u> míčkem z rozběhu	
	SPORTOVNÍ HRY	
Jedná v duchu fair play. Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při	Fair play Pravidla, jejich význam, sankce za porušování Genderové rozdíly	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
pohybových činnostech opačné pohlaví. Chápe význam sportovních her. Zná základní pojmy a pravidla. Zaznamenává výsledek utkání. Zvládá přihrávku jednoruč i obouruč. Pohybuje se s hracím poli s míčem i bez míče. Chytá míč jednoruč i obouruč. Vede míč driblingem. Vede míč nohou.	Význam sportovních her Pravidla a pojmy sportovních her Zaznamenávání výsledků utkání Přihrávka jednoruč, obouruč Pohyb s míčem i bez míče Chytání jednoruč a obouruč Vedení míče driblingem, nohou	
	PLAVÁNÍ	
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Plavecký kurz Adaptace na vodní prostředí Vodní hry Vybrané plavecké techniky Sebezáchrana Bezpečnost	
	BRUSLENÍ	
<i>Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích.</i> <i>Zná zásady bezpečné jízdy na bruslích.</i> <i>Samostatně se připravuje na jízdu na bruslích.</i> <i>Zvládá jízdu vpřed, zpomalí, zastaví, zvládá změnu směru jízdy.</i>	<i>Význam pohybu na bruslích</i> <i>Bezpečnost při pohybu na zamrzlé vodní ploše</i> <i>Chůze v botách s bruslemi mimo led</i> <i>Vhodné oblečení</i> <i>Vstup na led s (dopomocí)</i> <i>Osvojení rovnováhy na bruslích</i> <i>Skluz, dřepy, jízda na jedné brusli</i> <i>Jízda vpřed, zastavit přívratem, zatáčení na obou bruslích, jízda na rychlost do 20 m, na vytrvalost do 400 m</i>	.

	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Pravidelně střídá pohyb s odpočinkem, zvládá chůzi v terénu. Bezpečně se chová v přírodě. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získává a uplatňuje potřebné informace.	Chůze v terénu, běh Bezpečnost, chování Využití při pobytech ve škole v přírodě, víkendové a prázdninové aktivity Chování v dopravních prostředcích při přesunu	EV: Vztah člověka k prostředí – pobyt v přírodě

Tělesná výchova	5. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 5.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POZNATKY Z TV SPORTU, HYGIENA A BEZPEČNOST	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Vhodné prostředí pro TV Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Osobní hygiena, jednání fair play	
	OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ	
<i>Chrání zdraví a životy při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech, využívá osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.</i> Poznává zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot.	<i>Evakuační plán školy</i> <i>Nácvik evakuace</i> Základní orientace v názorech na to, co je zdravé, co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje	
	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ	
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	Protahování, strečink Dechová cvičení Psychomotorická cvičení Cvičení motivační, tvořivá napodobivá Správné držení těla	
	POHYBOVÉ AKTIVITY	
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. <i>Uvědomuje si, že zlepšování tělesné kondice prospívá jeho výkonnosti i zdraví</i>	Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení Cvičení podle nákresu a popisu Rozvoj flexibility a pohybové obratnosti Tělesná kondice	
	ATLETIKA	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Zvládá základní techniku skoku do dálky, výšky. Reaguje na startovní povely.	Způsoby měření Zaznamenávání a porovnávání výkonů Základní techniky běhů, skoků a hodů Startovní povely	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ovládá techniku nízkého startu. Zvládá techniku běhu. Připravuje doskočiště. Zvládá techniku skoku do dálky. Zvládá techniku skoku do výšky. Dává povely pro start. Měří a zapisuje výkony. Hází míčkem z rozběhu.	<u>Běh</u> Nízký start Rychlý běh do 60 m Vytrvalý běh do 1000 m Běh v terénu do 15 min <u>Skok</u> Skok do dálky Skok do výšky <u>Hod</u> Hod míčkem z rozběhu	
	POHYBOVÉ HRY A NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	Pohybové hry Funkce hry, pravidla, náčiní Variace her jednoho druhu Využití netradičního náčiní Organizace her ze strany žáků	OSV: Sebepoznání a sebezpojetí - pohybové a sportovní hry
	BRUSLENÍ	
<i>Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích.</i> <i>Zná zásady bezpečné jízdy na bruslích.</i> <i>Samostatně se připravuje na jízdu na bruslích.</i> <i>Zvládá jízdu vpřed, zpomalí, zastaví, zvládá změnu směru jízdy.</i>	<i>Význam pohybu na bruslích</i> <i>Bezpečnost při pohybu na zamrzlé vodní ploše</i> <i>Chůze v botách s bruslemi mimo led</i> <i>Vhodné oblečení</i> <i>Vstup na led s (dopomocí)</i> <i>Osvojení rovnováhy na bruslích</i> <i>Skluz, dřepy, jízda na jedné brusli</i> <i>Jízda vpřed, zastavit přivrátím, zatáčení na obou bruslích, jízda na rychlost do 20 m, na vytrvalost do 400 m</i>	.
	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Pravidelně střídá pohyb s odpočinkem, zvládá chůzi v terénu.	Chůze v terénu, běh	EV: Vztah člověka k prostředí – pobyt v přírodě

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Bezpečně se chová v přírodě. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získává a uplatňuje potřebné informace.	Bezpečnost, chování Využití při pobytech ve škole v přírodě, víkendové a prázdninové aktivity Chování v dopravních prostředcích při přesunu	

6.9 Člověk a svět práce – 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět člověk a svět práce je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.

Tento předmět je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

Žáci využívají různé materiály. Učí se pracovat s různými nástroji, náradím a pomůckami. Využívají návody k práci, ale i vlastní tvořivost a fantazii. Osvojují si konkrétní pracovní dovednosti a návyky, včetně návyků hygienických. Seznamují se se zásadami bezpečnosti a s první pomocí při úrazech. Tento předmět napomáhá k formování jejich profesní orientace.

Žáci se učí hodnotit svou práci i práci ostatních, mají příležitost se uplatnit podle svých vlastních možností. Rozvíjí se vzájemné učení na základě prezentace vlastních postupů a výrobků. Žáci využívají znalostí z ostatních předmětů. Součástí předmětu člověk a svět práce jsou projektové dny a exkurze.

Žáci jsou motivováni a hodnoceni v průběhu celého pracovního procesu. Hodnocení zahrnuje schopnosti zpracovat informace, spolupracovat v týmu nebo ve dvojici, dovést činnost k finálnímu výrobku a prezentovat jej. Zároveň jsou zohledňovány individuální schopnosti žáka i aplikace již získaných dovedností a vědomostí.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, schopnost řešit problém. Podporujeme schopnost organizace vlastního času. Rozvíjíme dovednost pro řešení problému, dovednost odstoupit od svého nápadu, navazovat na druhé.

Multikulturní výchova - udržujeme tolerantní vztahy, rozvíjíme spolupráci s učitelem i se spolužáky, uplatňujeme principy slušného chování, rozvíjení schopnosti tolerance, empatie.

Environmentální výchova – vysvětlujeme vlivy průmyslu, zpracovávaných materiálů a hospodaření s odpady - druhotnými surovinami na životní prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede k samostatnému pozorování a posuzování získaných výsledků;
- nechává prostor při práci s různými materiály pro poznávání vlastností materiálů, vlastní postup práce a volbu vhodných pomůcek a nástrojů;
- seznamuje žáky s pracovními návody a učí je používat.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby uměli správně vyjádřit a formulovat svůj problém, nebát se poradit s učitelem a se spolužáky
- zadává úkoly v dostatečném časovém předstihu, aby měli žáci možnost si včas zajistit potřebný materiál a pomůcky;
- vybízí žáky k získávání informací vhodných pro řešení problémů;
- motivuje k vytrvalému hledání konečného řešení, žák se nenechá odradit případným nezdarem.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k tomu, aby uměli vyjádřit své názory, zhodnotit práci svou i spolužáků, shrnout výsledky pozorování a pokusů;
- vede žáky při práci ve dvojicích nebo ve skupině ke komunikaci mezi sebou;
- motivuje žáky k vzájemné pomoci a radě.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky při práci ve dvojicích nebo skupině k tomu, aby si uměli rovnoměrně a podle svých schopností rozdělit úkoly, aby účinně spolupracovali;
- vybízí k respektování názorů a způsobu řešení ostatních lidí;
- podporuje u žáků poznání, že svým výrobkem mohou udělat radost sobě i druhým;
- vede k získávání sebedůvěry, sebeúcty.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky při práci v přírodě a s přírodninami k respektování životního prostředí;
- vede žáky k otevřenosti, upřímnosti, aby se nebáli zeptat, poradit se;
- podporuje smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje žáky s pomůckami a nástroji, které budou používat;
- vede žáky k bezpečnému používání pomůcek a dodržování stanovených pravidel;
- dává prostor k využití schopností a dovedností v běžném životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Člověk a svět práce	1. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 1.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Jednoduché pracovní operace a postupy	OSV: Kreativita - práce s drobným materiálem OSV: Psychohygiena - práce s drobným materiálem ČaJS, Vv
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)	OSV: Rozvoj schopností poznávání - konstrukční činnosti ČaJS
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
Provádí pozorování přírody.	Základní podmínky pro pěstování rostlin.	
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	Vv
Chová se vhodně při stolování.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Člověk a svět práce	2. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 2.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Jednoduché pracovní operace a postupy	ČaJS, Vv
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování pokojových rostlin	EV: Ekosystémy - pěstování rostlin EV: Základní podmínky života - pěstování rostlin EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Den Země ČaJS
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Připravuje tabuli pro stolování. Chová se vhodně při stolování.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Vv

Člověk a svět práce	3. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 3.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Jednoduché pracovní operace a postupy	ČaJS, Vv
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	ČaJS
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování pokojových rostlin	ČaJS
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Připravuje tabuli pro stolování. Chová se vhodně při stolování.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Národní kuchyně vybraných zemí	MKV: Kulturní difference - příprava mezinárodních pokrmů Vv

Člověk a svět práce	4. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 4.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV: Kreativita - lidové zvyky, tradice, řemesla
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV: Psychohygiena - lidové zvyky, tradice a řemesla
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	M, ČaJS, Vv
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	M
Pracuje dle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečnost práce, základy první pomoci	
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, zpracování půdy, výživa rostlin, osivo	ČaJS
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.)	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	Seznámení s pracovním nářadím a jeho praktické použití na školním pozemku	
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	Práce dle návodu - recept	

Člověk a svět práce	5. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 5.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	M, ČaJS, Vv
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Úklid pracovního místa, bezpečnost, základy první pomoci	
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
Pracuje dle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	M
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě Okrasné rostliny Léčivky Koření Zelenina	EV: Základní podmínky života - pěstitelské práce ČaJS
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečnost práce Rostliny jedovaté Alergie	
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	ČaJS
Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Základní vybavení kuchyně	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Úprava stolu Jednoduchá pravidla správného stolování	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	Pořádek, čistota První pomoc	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
Uplatňuje zásady správné výživy.	Zdravý životní styl	

6.10 Český jazyk – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 5 hodin týdně. K posílení předmětu je využito 5 hodin z disponibilní časové dotace. Ve všech těchto ročnících je členěn na jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Předmět vede žáky k osvojení dobrých znalostí a dovedností umožňujících jim vhodně se vyjadřovat, rozumět různým jazykovým sdělením, vede k získání dobré úrovně kultury jazyka, rozvíjení kultivovaného ústního i písemného projevu. Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Důraz je kladen na praktické využívání pravopisných poznatků, používání správných gramatických tvarů, na rozlišení spisovného jazyka, obecné češtiny a nářečí. Žáci znají nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. Chápu význam běžně užívaných cizích slov, umí je vyslovovat. Zvládají učivo o větě a souvětí.

Předmět vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, učí žáky nejen schopnosti vyjadřovat své myšlenky a city, ale i vžívat se do myšlení a cítění druhých. Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam nejdůležitějších literárních děl v historii národní i světové a dokázali se orientovat v různých formách současné literatury, aby vnímali literaturu jako

specifický zdroj poznání. Ovládnutí jazykových prostředků je i základním předpokladem vzdělávání v dalších oblastech. Žáci jsou vedeni k využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet...) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Při výuce učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy, při kterých žáci spolupracují. Zařazuje metody, při nichž docházejí žáci sami k řešení a závěrům, které umožňují volbu různých postupů. S chybou žáka pracuje učitel jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Podněcuje žáky, aby sami kladli otázky k problémům, formulovali hypotézy. Důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel, dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech. Vede žáky k vyhledávání a třídění informací. Vede žáky k užívání správné terminologie.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopností aplikovat získané vědomosti a znalosti. Žák se má dokázat racionálně sebehodnotit, má znát kritéria, podle kterých je v ústním i písemném projevu hodnocen. Učitel respektuje individuální potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme schopnosti sebepoznání a sebepojetí, schopnosti řešit problém, schopnost komunikovat, schopnost organizace vlastního času. Podporujeme v žácích schopnost vidět věci jinak, přetvořit nápady do reality, dovednost odstoupit od svého nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet linku jejich myšlenek po vlastní ose. Rozvíjíme dovednosti pro řešení problému a rozhodování se podle daných podmínek.

Výchova demokratického občana – vysvětlujeme na kulturně historických souvislostech postavení občana v demokratické a totalitní společnosti. Vedeme žáky k zájmu o literaturu exilových autorů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vedeme žáky k zájmu o cestování v Evropě, potažmo v celém světě. Zaměřujeme se na rozvoj poznávacích a interpretačních schopností žáků v oblasti setkávání se s jinými kulturami.

Multikulturní výchova – udržujeme tolerantní vztahy, rozvíjíme spolupráci s učitelem i se spolužáky, uplatňujeme principy slušného chování, rozvíjení schopnosti tolerance, empatie.

Mediální výchova – pěstujeme v žácích kritický přístup k reklamě, k správné, opticky nezkreslené interpretaci mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství;
- vybízí žáky k tomu, aby se aktivně zapojili do výuky, snažili se pochopit učivo, hledali vhodné způsoby a metody jeho zvládnutí;
- vede žáky kultivovaně a jazykově správně se vyjadřovat, výstižně formulovat své názory na diskutované problémy;
- vede žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání;
- podporuje porovnávání vlastní zkušenosti s názory a postoji (ostatních) žáků;
- vede k vyhledávání a třídění informací;
- motivuje k soutěživosti (účast v soutěžích, olympiádách);
- podporuje porovnávání výsledků získaných samostatně i v týmu;
- vede k praktickému užití výpočetní techniky v práci v českém jazyce;
- nabízí rozmanité učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, audiovizuální techniku).

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby problém pochopili, přesně ho formulovali a vyhledávali vhodné informace k jeho vyřešení;
- podporuje u žáků rozvoj schopností zhodnotit a obhájit své řešení, být zodpovědný za své rozhodnutí;
- oceňuje samostatnost, tvořivost, dovednost při objevování různých variant řešení
- dává prostor týmové práci při řešení problémů;
- vede k uvážlivému rozhodování v problémové situaci.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zaměřuje se na rozvoj komunikačních dovedností v mateřském jazyce;
- podporuje kulturní úroveň komunikace;
- vede k naslouchání promluvám druhých a k dovednosti vhodně na ně reagovat;
- vybízí žáky výstižně argumentovat;
- vede žáky ke komunikaci s jinými lidmi i v obtížných situacích;
- dbá při práci ve dvojici, ve skupině na komunikaci způsobem, který vede k plnohodnotné spolupráci;
- dává prostor pro řečnická cvičení.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, kde se žáci vzájemně potřebují, protože spoluprací lze lépe naplňovat osobní a společné cíle;
- vede ke kritickému hodnocení práce v týmu;
- vybízí žáky k zodpovědnosti za svou práci, k oceňování ostatních, k respektování různých hledisek při řešení problémů;
- podporuje vzájemnou pomoc, vede k dodržování pravidel;
- nechává prostor talentovaným žákům, ale podporuje i žáky s poruchami učení.

Kompetence občanské

Učitel

- netoleruje sociálně patologické jevy chování (šikana, drogy...);
- netoleruje agresivní, kruté, vulgární a nezdvořilé projevy chování;
- vede k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství;
- vede k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturních rozmanitostí.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede k zodpovědnému a svědomitému přístupu k práci;
- podporuje sebekritické hodnocení dosažených výsledků žáků;
- vybízí k využívání znalostí a zkušeností získaných při výuce v běžné praxi;
- motivuje k přemýšlení o budoucím profesním zaměření žáka;
- dává prostor k seznámení se s různými profesemi při besedách, ve filmech a literárních dílech.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk	6. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 6.
--------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Vymezí pojem jazyk, rozpoznává jazyk spisovný a nespisovný. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.	Obecné poučení o jazyce Čeština – jazyk národní a mateřský Rozvrstvení národního jazyka -spisovné a nespisovné útvary a prostředky Jazykové příručky	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev. V ústním projevu uplatňuje pauzy, důraz, tempo. Správně intonuje, moduluje.	Zvuková podoba jazyka Zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný)	
Označuje kořen slova, předpony, přípony a koncovky, uvádí slova příbuzná. Získané znalosti uplatňuje při odůvodnění skupin hlásek při odvozování, zdvojených souhlásek.	Stavba slova a pravopis Způsoby tvoření slov Pravopis morfológický Pravopis lexikální	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Tvarosloví – ohebné druhy slov Slovní druhy Mluvnické významy a tvary slov	
Vyhledá základní větné členy, zdůvodňuje shodu přísudku s podmětem, rozlišuje přísudek slovesný a jmenný.	Skladba – základní větné členy Výpověď a věta Stavba věty	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Přiměřeně rychle čte a zná orientační prvky v textu. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) Praktické naslouchání (výchova k empatii, podnět k jednání) Fakta a hodnocení v informačních zdrojích	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Sestavuje osnovu, odlišuje a používá přímou a nepřímou řeč, prostředky k oživení děje, stupňování napětí.	Vypravování	OSV: Komunikace - zásady dialogu
Rozlišuje psanou a mluvenou formu, rozlišuje subjektivní nebo objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Zpráva a oznámení, pozvánka Mluvený projev – zásady dorozumívání, komunikační normy	
Pracuje s textem, vymýšlí synonyma, obohacuje svou slovní zásobu. Zpracovává jednoduchý popis.	Popis	ČaSP
Orientuje se v textu, vyhledává důležité údaje z textu, vyhledává klíčová slova, pořizuje výpisek a výtah z přečteného textu.	Výpisky a výtah Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech	D, Z
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s ohledem na jeho účel.	Dopis, telefonování, e-mail aj. způsoby korespondence Soukromý a úřední dopis Základní mluvené žánry podle komunikační situace Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní	Inf
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Používá literaturu jako zdroj poznání, prožitku a zábavy. Uvádí základní znaky poezie, orientuje se v jazykových prostředcích poezie. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele.	Způsoby interpretace literárních a jiných děl Literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) Poezie, próza, drama – rozlišení textů Poezie lidová, umělá Základy literární teorie – struktura literárního díla (námet, téma, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) Jazyk literárního díla (obrazová pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) Žánry lyrické a epické Typické žánry a jejich autoři	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Vyjmenuje charakteristické znaky pohádek, umí reprodukovat a dramatizovat text. Uvede jména spisovatelů a sběratelů pohádek.	Dramatizace, vytvoření vlastních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Pohádka Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Interpretace literárního textu Nejznámější autoři pohádek	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vysvětlí vznik bajky, volně formuluje poučení vyplývající z bajek, uvádí známé autory bajek.	Bajky	
Vysvětluje, proč vznikají báje a mýty, volně reprodukuje text. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Báje, pověsti a mýty	
Všímá si postojů literárních postav.	Próza s dětským hrdinou	
Vyhledává informace v encyklopediích.	Umělecko-naučná a naučná literatura	
Poznává útvary lidové slovesnosti.	Hádky Lidová slovesnost Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	

Český jazyk	7. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 7.
--------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Ověřuje si obtížnější tvary v Pravidlech. Vyvozuje podstatu rodu činného a trpného, převádí věty se slovesy v činném rodu do trpného rodu a naopak.	Tvarosloví Ohebné slovní druhy - důraz na procvičení učiva z nižších ročníků, odchýlné tvary podstatných jmen označujících části těla, obtížnější tvary sloves, slovesný rod činný a trpný Neohebné slovní druhy	
Vysvětluje pravidla psaní velkých písmen u podstatných jmen vlastních, v několikaslovném vlastním názvu.	Psaní velkých písmen ve vlastních jménech	Z
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch. Vyjmenovává způsoby, jak se obohacuje slovní zásoba, uvádí příklady, používá je v samostatné práci. Používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova.	Slovní zásoba a její jednotky, význam slova Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy Slovní zásoba a tvoření slov Slohové rozvrstvení slovní zásoby Způsoby tvoření slov Práce s jazykovými slovníky	
Rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché.	Skladba – stavba věty, základní a rozvíjející větné členy Pořádek slov ve větě	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Věcné čtení – studijní čtení, vyhledávání údajů v textu, čtení jako zdroj informací Věcné naslouchání (soustředěné, aktivní) Výtah, výpisek	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Používá prostředky k oživení děje a stupňování napětí, uplatňuje dějová slovesa. Pracuje s textem, osnovou, odstraňuje slohové nedostatky.	Vypravování	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Popis uměleckých děl: Líčení Popis pracovního postupu Charakteristika	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – slohový útvar „Charakteristika“ Vv
Prakticky použije všechny důležité části životopisu, shromažďuje patřičné údaje pro napsání životopisu blízké osoby.	Životopis – běžný, strukturovaný	
Formuluje žádost ústně i písemně.	Žádost, pozvánka, objednávka	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Rozlišuje lyrickou a epickou báseň, rozumí pojmům: sloka, verš, rým, metafora, přirovnání, personifikace... Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Typické žánry a jejich představitelé Poezie – humor a slovní hříčky v poezii, poezie lyrická Písně a básně blízké písním	
Z textu vyvozuje typické znaky prózy a povídky.	Próza a její dělení Povídka	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Kroniky, letopisy, memoárová a životopisná literatura	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Biblické mýty a legendy	
Výrazně čte a přednáší. Z literárních ukázek vyvozuje rozdíly mezi baladou a romancí, uvádí autory balad a romancí.	Balady a romance Přednes vhodných literárních textů	
Rozlišuje pojmy fejeton, aforismus, epigram, anekdota.	Fejetony, aforismy, epigramy, anekdoty	
Z ukázek vyvozuje základní znaky románu.	Román	
Uvádí knihy patřící do žánru cestopis a jejich autory.	Cestopisná literatura	VMEGS: Objevujeme Evropu a svět – cestopisy Z
Porovnává různé ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Drama, dramatické žánry v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury Divadlo, televize, film... Převedení prozaického textu do scénáře	

Český jazyk	8. ročník – 5 hodin týdně	Ročník:8.
--------------------	----------------------------------	------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Rozlišuje slovanské jazyky na západní, východní a jižní. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Obecný výklad o českém jazyce – skupiny jazyků, slovanské – především slovenština a jiné, jazyky menšinové	Z
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Vyhledává v textu cizí slova, s pomocí jazykových slovníků nahrazuje přejatá slova domácími.	Nauka o slovní zásobě: Obohacování slovní zásoby Slova přejatá a jejich pravopis	
V textu vyhledává jména přejatá, vyvozuje, jak se budou skloňovat. Rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá, umí vytvářet vidové dvojice. Popisuje postup, podle kterého řadíme slovesa ke třídám.	Tvarosloví: Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid Slovesné třídy	
Vysvětluje pojem souvětí podřadné, rozlišuje větu hlavní a vedlejší, druhy vět vedlejších. Vysvětluje pojem souvětí souřadné, vyjmenovává významové poměry mezi větami hlavními. V běžných typech souvětí píše správně interpunkci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Skladba – základní a rozvíjející větné členy: Souvětí podřadné, druhy vět vedlejších Souvětí souřadné Souřadně spojené větné členy a věty vedlejší Stavba textu: Přímá a nepřímá řeč Pravopis syntaktický	
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Rozvíjí fantazii a prožitek z četby.	Prožitkové čtení, zážitkové naslouchání	
Rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější, přímou a nepřímou, vyhledává jazykové prostředky charakteristiky. Vyhledává v krásné literatuře ukázkou charakteristiky postavy.	Charakteristika literárních postav	
Nachází příklady subjektivně zabarveného popisu, porovnává ukázky různých autorů.	Subjektivně zabarvený popis	Vv

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
V textu vyhledává odborné názvy, pracuje se Slovníkem cizích slov.	Výklad	F, Z, D, Ch
Z textu vyhledává znaky typické pro úvahu. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Úvaha Kritické naslouchání (objektivní a subjektivní sdělení), komunikační záměr mluvčího	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Drobné publicistické útvary	MV: Stavba mediálních sdělení – útvary publicistiky
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Zásady kultivovaného mluveného projevu (technika mluveného projevu, prostředky paralingvální a nonverbální)	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Shrnutí o slohu Manipulativní působení projevu	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Uvádí základní údaje o nejstarších literárních památkách.	Počátky a rozvoj české literatury	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Od středověké k barokní literatuře	
Charakterizuje období, vyjmenovává nejvýznamnější představitele a jejich díla, uvědomuje si přínos obrozeneckých autorů.	Česká literatura v době národního obrození	D
Při rozboru díla využívá základní literární pojmy.	Česká literatura 1. poloviny 19. století	D
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	Nejvýznamnější představitelé světové literatury příslušného časového období	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Návštěva Městské knihovny	

Český jazyk	9. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 9.
--------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Uvědomuje si, že jazyk se neustále vyvíjí. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Jazyková norma a kodifikace Struktura jazyka a řeči Původ a základy vývoje češtiny	MKV: Etnický původ – rozdělení jazyků D
Rozpoznává samohlásky, souhlásky znělé a neznělé. Vysvětluje spodobu znělosti, používá členění souvislé řeči, pauzu a frázování.	Zvuková stránka jazyka Intonace, členění souvislé řeči (pauzy a frázování)	
Rozpoznává slova jednoznačná a mnohoznačná. Uvádí příklady synonym, antonym, homonym, příklad sousloví.	Význam slova – synonyma, homonyma, antonyma metafora	
Vyhledává v textu odborné názvy. Rozlišuje, zda jsou domácí – cizí, jednoslovné – víceslovné.	Odborné názvy	Ch, F
Rozpoznává v textu přechodníky. Správné tvary obecných jmen přejatých si ověřuje v Pravidlech. Rozlišuje vlastní jména slovanského a neslovanského původu. Orientuje se v základních zásadách psaní velkých písmen.	Tvarosloví: Přechodníky Skloňování obecných jmen přejatých Cizí vlastní jména a jejich skloňování Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech	
Vyhledává ve větě přístavek, píše správně interpunkci. Určuje počet vět v souvětí, odlišuje od sebe souvětí podřadné a souřadné, určuje druhy vět vedlejších, významový poměr vět hlavních, doplňuje správně interpunkci. Odlišuje vsuvku od věty vedlejší, píše správně interpunkci. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.	Skladba – větná stavba: Přístavek Stavba souvětí podřadného Čárky v souvětí Stavba souvětí souřadného Vsuvka Čárka ve větě jednoduché	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Analyzuje text a provádí promyšlené hodnocení.	Kritické čtení (analytické, hodnotící)	
Spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova, dbá na kultivovanost ústního i písemného projevu. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu, fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Jazyková kultura Zásady kultivovaného projevu Komunikační žánry: připravený a nepřípravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	
Pracuje s textem, odstraňuje opakující se a nevhodná vyjádření formulační neobratnosti, umí používat prostředky k oživení děje. Uvádí literární žánry založené na vypravování.	Vypravování: V běžné praxi V umělecké oblasti	
Rozlišuje jednotlivé druhy popisů, porovnává popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený. Pracuje s textem, odstraňuje neobratnosti a nepřesnosti vyjádření.	Popis – předmětu, děje, charakteristika	
Umí vyplňovat nejběžnější typy tiskopisů. Uvádí, co lze na objednávku zakoupit, vyplňuje objednávku.	Tiskopisy, teze, objednávka	
Píše svůj životopis.	Životopis – umělecký a strukturovaný	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – slohový útvar „životopis“
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Výklad a výtah	
Ústně i písemně je schopen uvažovat nad různými problémy, do kterých se člověk může dostat. Vyjadřuje se k nim podle svých zkušeností.	Úvaha	
Vymezuje charakteristické znaky proslovu, v krátkém proslovu dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo, větnou melodii i celkové vystupování. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Proslov, správné vedení diskuse, referát	OSV: Komunikace - diskuse

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozlišuje základní publicistické útvary. Při práci s tiskem vyhledává jednotlivé útvary.	Publicistické útvary zpravodajské úvahové přechodné	MV: Stavba mediálních sdělení – publicistický styl MV: Tvorba mediálního sdělení – reportáž Inf
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Souhrnné poučení o slohu Zvukové prostředky souvislého projevu Prostředky mimojazykové	Hv
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Uvádí nejznámější představitele poezie, prózy a dramatu, pracuje s textem, vyhledává básnické prostředky, charakterizuje postavy, prostředí, dobu, vysvětluje pojmy satira, slovní a situační humor.	Literatura druhé poloviny 19. století Moderní směry v literatuře	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování. Po přečtení ukázek charakterizuje postavy, vztahy mezi lidmi, dobu.	Moderní směry v literatuře Významné osobnosti meziválečné poezie Významné osobnosti meziválečné prózy a dramatu Odras světové války v literatuře	
Získává přehled o autorech tvořících po roce 1945, uvádí autory, kteří odešli do exilu, vysvětluje pojem samizdat, uvádí důvody, proč tato literatura vznikla.	Literatura po roce 1945	VDO: Formy participace občanů v politickém životě – exilová literatura
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Současná literatura	
Uvádí nejznámější světové autory, jejich díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového	Světová literatura	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
představení a názory na umělecké dílo.		
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Vytváření vlastních textů na základě zkušeností s literární historií a teorií	

6.11 Anglický jazyk – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně. Výuka na druhém stupni navazuje na výuku na prvním stupni.

Předmět připravuje žáky pro využití anglického jazyka v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro získání jazykové gramotnosti. Vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa.

Při výuce učitel rozvíjí u žáků schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat. Učitel rozvíjí schopnost žáků vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života. Seznamuje žáky se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti, s nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi. S chybou žáka učitel pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků a na jejich základě umožňuje všem žákům prezentovat výsledky své práce. Umožňuje žákům zažít pocit úspěchu. Používá materiály k rozšíření všeobecného kulturního obzoru a rozvoji intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti. Zařazuje metody, při kterých dochází k řešení a závěrům sami žáci. Podněcuje žáky, aby sami kladli otázky k problémům. Důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel, dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnost pracovat s anglickým textem, schopnost spolupracovat a přemýšlet. Hodnocení je také založeno na výsledcích písemných testů.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – zaměřujeme se na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubujeme vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřujeme specifickou aplikaci jazyka a sociálních dovedností. Vedeme k porozumění sobě a druhým. Rozvíjíme pozornost a soustředění, schopnost organizace vlastního času.

Výchova demokratického občana – rozvíjíme a podporujeme komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti. Prohlubujeme empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování. Vedeme k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

Multikulturní výchova – poskytujeme žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v anglosaských zemích. Rozvíjíme schopnosti poznávat

a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických a sociálních skupin. Udržíme tolerantní vztahy, rozvíjíme spolupráci s učitelem i se spolužáky, uplatňujeme principy slušného chování, rozvíjíme toleranci.

Mediální výchova – přispíváme ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace. Umožňujeme rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich. Učíme využívat potenciál médií jako zdroje informací.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- zaměřuje se na propojování dílčích poznatků do větších celků (izolovaně naučené jazykové prostředky a řečové dovednosti uvádí do širších souvislostí);
- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení;
- podporuje vyhledávání potřebných informací v různých zdrojích;
- vede k uvědomění si potřeby znalosti cizího jazyka k osobnímu rozvoji.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede k rozpoznání a pochopení problému, k hledání a vybírání vlastního vhodného způsobu jeho řešení;
- vybízí k získávání informací vhodných pro řešení problému;
- vyžaduje znalost naučených gramatických pravidel a jejich aplikaci při řešení obdobných situací.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k formulaci myšlenek vedoucích ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu;
- vybízí žáky k zapojení do spolupráce při plnění úkolů ve skupinách;
- motivuje žáky k naslouchání druhým lidem, porozumění jim;
- zapojuje žáky do diskuse;
- vede k porozumění různých typů textů, záznamů, obrazových materiálů;
- motivuje k využívání informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k účinné spolupráci ve dvojici i ve skupině;
- vyžaduje respektování názoru druhých, ohleduplnost a toleranci k jejich projevu;

- motivuje úspěšným řešením úkolů přiměřené obtížnosti k získávání sebedůvěry a sebeúcty.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomování si své školní povinnosti a k zodpovědné domácí přípravě;
- tvoří společně s žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve třídě i ve škole;
- vede žáky k vzájemné toleranci a respektování.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivnímu používání pomůcek a materiálů ve vyučování, k udržování jich ve funkčním stavu;
- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických zásad;
- vybízí žáky, aby sebekriticky hodnotili vlastní dosažené výsledky a stanovovali si kritéria pro volbu budoucí profese.

V průběhu roku se žáci aktuálně seznamují se slovní zásobou vztahující se k jednotlivým svátkům. Čtou a poslouchají informace o těchto svátcích. /Halloween, Thanksgiving Day, Christmas, St. Valentine's Day, Easter, Summer Holiday/. Aktuálně hovoří o svátcích v České republice, Velké Británii a anglicky mluvících zemích. Během celého roku pracují s anglickým časopisem. Využívají aktuální články k rozšíření svých vědomostí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Anglický jazyk	6. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 6.
-----------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Mluví o své rodině a kamarádech. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Správně uplatňuje fráze používané v hodinách angličtiny. Tvoří množné číslo podstatných jmen s pravidelnou koncovkou. Používá sloveso TO BE v přítomném čase.	Představení sebe, rodiny a kamarádů Škola – fráze používané v hodinách angličtiny Množné číslo podstatných jmen Sloveso TO BE v přítomném čase	OSV: Poznávání lidí - fráze při seznamování
Popisuje členy rodiny podle donesené fotografie. Napíše jednoduchý text týkající se jeho rodiny. Jmenuje různé domácí mazlíčky. Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Správně tvoří věty s přivlastňovacím pádem přidáním 's. Správně používá sloveso HAVE GOT v přítomném čase.	Rodina – pojmenování členů rodiny, jejich věk a povolání Domácí mazlíčci Přivlastňovací pád Sloveso HAVE GOT v přítomném čase	
Popisuje místa a věci ze svého každodenního života. Tvoří rozkazy a zákazy a správně na ně reaguje. Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Zeptá se a oznámí, kolik je hodin.	Domov a bydlení – popis bydliště a dětského pokoje Rozkazovací způsob – tvoření Příkazy a zákazy – poslechová cvičení Hodiny	OSV: Komunikace - rozhovory v různých společenských situacích

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Čte datum, používá řadové číslovky při psaní dat.	Datum, řadové číslovky	
Napiše jednoduchý text týkající se jeho samotného. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Správně používá sloveso CAN v přítomném čase. Popisuje umístění jednotlivých věcí a osob na obrázku i ve skutečnosti. Čte cenovky u zboží a rozlišuje symboly pro britskou a společnou evropskou měnu.	Oslava narozenin – popis oslavy narozenin Stravovací návyky – jídlo na oslavě narozenin Poslechové cvičení – rozhovor o občerstvení na oslavě Sloveso CAN a jeho použití Vazba THERE IS/THERE ARE Předložky místní Britská x evropská měna	
Jmenuje zajímavá místa v České republice a svém městě. Napiše jednoduchý text týkající se jeho města a nejzajímavějších míst v něm. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Ptá se a popisuje, co kdo právě dělá v tuto chvíli. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Cestování – Česká republika a moje město Moje město – zajímavá místa (projekt) Text o památkách v ČR Přítomný čas průběhový – rozhovory, popis obrázku Písemná odpověď na dopis.	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Mluví o své škole. Vytváří seznam svých školních předmětů. Používá přítomný čas prostý při popisu pravidelných činností. Dbá na správné umístění frekvenčních příslovcí ve větách.	Škola – článek o britských školách Naše škola – školní rozvrh Přítomný čas prostý Frekvenční příslovce	MKV: Kulturní difference - státy anglosaských zemí v porovnání s ČR

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Mimoškolní aktivity a zájmové kroužky	
Popisuje věci ze svého každodenního života – oblečení. Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Mluví o předmětech blízkých a vzdálených. Tvoří a zapisuje otázky k daným odpovědím.	Nákupy a móda – oblečení Rozhovor při nákupu oblečení Ukazovací zájmena Přítomný čas prostý – otázky	
Jmenuje různé druhy zvířat žijících volně i v zoo. Vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech. Doplňuje chybějící informace do plánu podle poslechového textu. Rozlišuje a správně používá přítomný čas prostý a průběhový.	Příroda a město – zvířata nejen v ZOO Plakát o ZOO Neúplný plán – doplnění chybějících informací Srovnání přítomných časů (slovesa, která se nevyskytují v přítomném čase průběhovém)	
Mluví o svých zážitcích z víkendu a z prázdnin. Určuje správné pořadí částí textu a napíše jeho pokračování. Používá základní slovní zásobu týkající se počasí. Správně používá minulý čas prostý.	Volný čas – víkend a prázdniny Text o prázdninách Počasí Minulý čas prostý – sloveso být, pravidelná slovesa	
Vyhledá v textu názvy budov a zařízení ve městě. Napíše jednoduché texty týkající se dalších osvojovaných témat – orientace ve městě.	Město – prohlídka města Orientace ve městě – popis cesty podle plánu	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Tvoří věty v minulém čase prostém s použitím pravidelných a nepravidelných sloves. Rozlišuje otázky na podmět a předmět a správně v nich používá pomocná slovesa, pokud jsou třeba.	Orientace v mapě – hledání cesty podle pokynů Minulý čas prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa Otázky na podmět a předmět	

Anglický jazyk	7. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 7.
-----------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyjadřuje, kde byl o prázdninách. Popisuje, co dělal o prázdninách. Rozumí a odpovídá na otázky týkající se textu o škole. Poznává vlajky zemí, ve kterých byl nebo ke kterým má vztah.	Prázdniny, cestování, sloveso TO BE v minulosti Užití minulého času prostého Zpátky do školy Státy EU, jejich hlavní města	OSV: Komunikace – rozhovory v různých společenských situacích
Poslouchá, co někdo může a nemůže udělat. Vypráví o svých povinnostech, vyjadřuje, co musí či nesmí udělat. Doplňuje do vět správný tvar slovesa v minulém čase. Rozumí textu o plánech na víkend, vyhledá požadované informace.	Trávení volného času, užití sloves CAN, CAN'T Způsobové sloveso MUST, MUSTN'T Minulý čas nepravidelných sloves Návštěva ZOO	
Mluví o svátcích v České republice a ve Velké Británii. Napíše jednoduchý text – pozvánku na oslavu. Vyjadřuje, že někdo musí či nemusí něco udělat. Rozumí krátkému textu o původu svátku. Poslouchá a rozumí informacím, které se týkají oslavy.	Svátky Oslavy Sloveso HAVE TO Svátek 5. listopadu Noc GUYE FAWKESE Poslechový text – oslava	
Rozumí textu, který se týká nakupování potravin. Rozlišuje počítatelná a nepočítatelná podstatná jména. Ptá se na množství otázkami HOW MUCH? HOW MANY?	Jídlo a pití Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Vyjádření množství pomocí MUCH, MANY	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Správně používá SOME, ANY ve větách.	Užití SOME, ANY	
Mluví o bezpečnosti na silnici. Vytváří plakát podporující bezpečnost na silnicích. Používá kladný a záporný rozkaz. Porovnává vlastnosti osob a věcí. Rozumí informacím v textu, které se týkají nehody.	Bezpečnost na silnici Plakát Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Stupňování přídavných jmen jednoslabičných a víceslabičných Poskytnutí první pomoci	
Rozumí poslechovému textu popisující nehodu. Navrhuje nápad nebo myšlenku. Správně používá předložky IN, ON ve slovních spojeních. Píše dopis o svých plánech na víkend. Mluví o plánech do budoucna.	Hlášení o nehodě Užití vazeb LET'S ..., WHAT ABOUT...? WHY DON'T WE ...? Předložky IN, ON v časovém významu Užití vazby GOING TO Budoucí čas vyjádřený pomocí vazby GOING TO	
Vyjadřuje, co by rád dělal. Tvoří příčestí minulé nepravidelných sloves. Píše věty v předpřítomném čase. Ptá se někoho, jestli už něco zažil či udělal.	Oblíbené činnosti, sporty Nepravidelná slovesa Předpřítomný čas Otázka typu HAVE YOU EVER ...?	
Vyhledává v textu informace o poškozování životního prostředí. Mluví o problémech týkajících se životního prostředí. Tvoří příslovce z přídavných jmen. Vyjadřuje, jakým způsobem někdo něco dělá.	Životní prostředí Ochrana životního prostředí Příslovce Užití příslovcí ve větách	
Vypráví o vlastních plánech a představách o budoucnosti.	Život v budoucnosti	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyjadřuje, co někdo bude nebo nebude dělat.	Budoucí čas vyjádřený pomocí WILL	
Rozumí textu vyjadřující domněnky o tom, co se stane nebo nestane. Sděluje svoji předpověď budoucnosti.	Telefonická konverzace o problémech budoucnosti Úvaha	
Vyhledává v textu informace o Velké Británii. Vyjadřuje, co se dělo v minulosti. Ptá se na činnosti, které se staly v určitou dobu v minulosti. Porovnává různé minulé děje.	Reálie Velké Británie Minulý čas průběhový Rozhovor o sobě a o rodině Srovnání minulého času prostého a předpřítomného času	

Anglický jazyk	8. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 8.
-----------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Popisuje, jak se cítí v různých situacích. Používá nepravidelná slovesa ve větách. Vytváří rozvrh hodin. Používá minulý čas prostý a výrazy spojené s minulým časem prostým. Používá předpřítomný čas a výrazy spojené s předpřítomným časem. Rozumí textu o škole.	Pocity a nálady Nepravidelná slovesa Školní předměty, rozvrh hodin Minulý čas prostý, výrazy spojené s minulým časem prostým Předpřítomný čas, výrazy spojené s předpřítomným časem Škola	OSV: Komunikace – rozhovory v různých společenských situacích
Reaguje na písemné sdělení. Nachází města na mapě, která se týkají olympijských her. Tvoří podmínkové věty prvního typu. Rozumí a reaguje na písemné sdělení. Používá zástupná zájmena ve větách.	Sport, Olympijské hry Orientace na mapě Podmínkové věty prvního typu Trávení volného času, dotazník Zástupná zájmena (ONE, ONES)	
Hovoří o významných objevech. Popisuje funkci přístroje. Nachází vedlejší věty vztažné v textu. Doplňuje správný tvar slova. Určuje v textu věty v minulém čase průběhovém.	Vynálezy (penicilín, radar...) Věda a technika (předmět DESIGN AND TECHNOLOGY) Vedlejší věty vztažné Obohacování slovní zásoby, tvoření slov Minulý čas průběhový	MV: Stavba mediálních sdělení – dopis, e-mail Inf
Rozumí informacím o různých místech v Londýně. Popisuje cestu.	Turistické atrakce Londýna, pamětihodnosti Popis cesty, prostředky hromadné dopravy - londýnské metro	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyhledává v textu informace o zajímavostech Londýna. Správně používá HOW MUCH? HOW MANY? Určuje blíže okolnosti či osoby pomocí vět vztažných.	Život ve městě Otázky na množství – HOW MUCH? HOW MANY? Věty vztažné	
Hovoří o různých národnostech. Umí požádat o laskavost, vyjádří omluvu. Píše, co někdo smí či nesmí dělat. Správně používá zvrtná zájmena ve větách. Rozumí informacím v jednoduchém poslechovém textu, který představuje nové žáky.	Jedna země – mnoho kultur Rozdílnost kultur, jazyků Užití vazby TO BE ALLOWED TO Zvrtná zájmena Představení žáků pocházejících z odlišných zemí a kultur	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – politické uspořádání států v anglosaských zemích Z
Hovoří o tom, co je naplánováno a domluveno. Rozumí obsahu konverzace týkající se trávení volného času. Vyplňuje základní údaje o sobě ve formuláři. Používá správně tázací dovětky. Vyjádřuje budoucnost pomocí WILL. Rozumí obsahu konverzace o telefonování.	Plány Volný čas Vytvoření dotazníku, který se týká aktivit volného času Tázací dovětky Vyjádření budoucích plánů Telefonování	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace. Hovoří o stravovacích návycích v USA. Rozlišuje v poslechovém textu britskou a americkou angličtinu.	Florida Jídlo a pití Americká angličtina – slovní zásoba	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyhledává v textu podmínkové věty II. typu. Píše jednoduchý text týkající se jeho volného času.	Podmínkové věty II. typu Pohlednice kamarádovi	
Rozumí krátkým textům o Aljašce, vyhledává v nich požadované informace. Mluví o vztahu k přírodě. Správně používá SINCE, FOR ve větách. Rozumí informacím o lovu velryb.	Aljaška, stát USA Příroda, tradice Předpřítomný čas a výrazy spojené s tímto časem Vyjádření souhlasu či nesouhlasu s názory druhých	
Rozumí jednoduchým textům o známých místech Kalifornie. Sděluje svůj názor na život. Popisuje a porovnává zajímavosti Kalifornie. Říká, co kdo rád či nerad dělá.	Kalifornie, stát USA Tradiční versus moderní způsob života Přídavná jména, stupňování přídavných jmen Gerundium, tvoření a použití	

Anglický jazyk	9. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 9.
-----------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyhledává na internetu nebo v encyklopedii potřebné údaje. Rozumí psanému textu, vyhledává potřebné údaje. Mluví o oslavách svátků. Vyjadřuje, že se něco událo před nějakým bodem v minulosti. Píše pozvánku na společenskou událost. Ptá se na informace, rozumí jim a reaguje na ně.	USA, New York – reálie Svátky v anglicky mluvících zemích Předminulý čas Pozvánka na společenskou událost V hotelu	
Mluví o tom, kde a kdy bylo něco vykonáno nebo uděláno, a o tom, z čeho je něco uděláno. Rozumí jednoduchým psaným textům o vynálezech a objevech. Rozumí obsahu konverzace, ptá se na základní informace a reaguje na ně. Reaguje na jednoduchá písemná sdělení.	Trpný rod Objevy a vynálezy Dávání rady Krátké vzkazy	
Rozumí textu o Británii, vyhledává potřebné informace, zeptá se na základní informace o Británii. Rozumí informacím v poslechovém textu. Referuje o tom, co někdo říká nebo si myslí. Píše text dopisu.	Británie – minulost a současnost Společnost a její problémy Nepřímá řeč Psaní dopisu	
Mluví o svém životě, volném čase, o svých plánech do budoucna. Čte články o životě mladých lidí a rozumí jejich obsahu.	Volný čas, plány do budoucna Život mladých lidí	OSV: Komunikace – rozhovory v různých společenských situacích

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí textům jednoduchých písní. Píše věty s časovými spojkami.	Poslech písní pro mladé Vedlejší věty příslovečné časové	
Rozumí informacím v psaných i poslechových textech týkajících se povolání. Mluví o povolání a o svých představách. Vyplňuje základní informace o sobě ve formuláři. Popisuje věci ze svého každodenního života.	Povolání Volba povolání Dotazník, formulář žádosti, životopis Opis slov	OSV: Komunikace – dotazník
Rozumí textům o Austrálii, vyhledá v nich požadované informace. Reaguje adekvátně v běžných formálních i neformálních situacích. Rozumí jednoduchým textům. Rozumí poslechovým textům s informacemi o příjezdech a odjezdech.	Austrálie Rozhovory v každodenních situacích Nápisy Cestování	
Čte texty o různých představách života v budoucnosti a hovoří o nich. Používá budoucí čas ve větách. Hovoří o rodině, napíše jednoduchý text o své rodině. Používá frázová slovesa ve větách.	Život v budoucnosti Budoucí čas s WILL a TO BE GOING TO Rodina Frázová slovesa	

6.12 Ruský jazyk (další cizí jazyk) – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je realizován jako druhý cizí jazyk s tříhodinovou dotací v 8. a 9. ročníku. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je zaměřena na vytváření komunikačních schopností žáků v daném jazyce. Snižuje jazykové bariéry, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice daného jazykového prostředí. Prohlubuje mezinárodní porozumění. Cílem výuky je dosažení toho, aby se žák dokázal jednoduchým způsobem domluvit, rozuměl základním frázím a výrazům pro potřeby běžné komunikace a uměl tyto výrazy a fráze používat.

Při výuce je využito různých forem: poslech, četba, dialog, skupinové vyučování, reprodukce textu, výklad, samostatná práce, hry, recitace, zpěv. V Ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede k vybírání a využívání vhodných způsobů pro efektivní učení (dialog, práce s chybou, rozbor chyb);
- podporuje práci s textem, čtení textu s porozuměním;
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, jejich užití v praktickém životě;
- motivuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení;
- vede k poznávání smyslu a cílů učení (nutnost domluvit se).

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, žák využívá vlastního úsudku a zkušeností (práce s chybou, práce se slovníkem, doplňovací cvičení);
- podporuje vyhledávání informací vhodných k řešení problémů (porozumění textu na základě vyhledání klíčových slov ve slovníku a následného odvození významu dalších slov);
- vybízí k samostatnému řešení problémů (překládová cvičení, práce s textem);
- vede žáky ke kladení cílených otázek, správnému formulování odpovědi na zadané otázky, podporuje diskusi;

- dává prostor k ověřování správnosti řešení, k aplikaci získaných zkušeností při řešení nových problémových situací.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k porozumění různým typům textu;
- vybízí k užívání informačních a komunikačních prostředků a technologie (výukové programy, filmy v původním znění);
- podporuje žáky při vystupování před kolektivem;
- podporuje užívání získaných komunikativních dovedností k jednoduchému způsobu dorozumívání.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje práci ve skupině (např. při konverzaci, opakování slovní zásoby);
- vede k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj (schopnost komunikovat v cizím jazyce).

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k pracovitosti, vytrvalosti, zodpovědnosti;
- podporuje toleranci vůči názorům jiných lidí.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k práci se slovníkem;
- podporuje samostatnou práci žáků;
- vede k využívání získané znalosti v zájmu vlastního rozvoje (snaha o další prohlubování jazykových znalostí, schopnost domluvit se).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ruský jazyk	8. ročník - 3 hodiny týdně	Ročník: 8.
Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Nácvik poslechu s porozuměním Témata: rodina, domov, přátelé, škola, záliby, povolání, volný čas	
	MLUVENÍ	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Úvodní ústní kurz – výslovnost, intonace Nácvik základních výslovnostních návyků, pasivní zvládnutí fonetických znaků, slovní zásoba Výslovnost hlásek a hláskových skupin v ruském jazyce, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Témata: představování, seznámení, pozdravy, domov, rodina, škola, práce, zájmy	
	PSANÍ	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Postupná výuka ruské abecedy – azbuky, psaní jednoduchých textů Jednoduché formuláře a dotazníky s osobními údaji, např. pro potřeby cestování, ubytování	
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, která se vztahují k běžným tématům.	Porozumění jednoduchým instrukcím učitele Čtení jednoduchých textů Práce se slovníkem	

Ruský jazyk	9. ročník - 3 hodiny týdně	Ročník: 9.
--------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	Nácvik poslechu s porozuměním	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Základní gramatické struktury a typy vět Témata: rodina, škola, zájmy, město, cestování, jídlo, oblékání, příroda, počasí, dopravní prostředky, základní realie Ruska	
	MLUVENÍ	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	Základních výslovnostních návyky, pasivní zvládnutí fonetických znaků, slovní zásoba	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Výslovnost hlásek a hláskových skupin v ruském jazyce, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Základní gramatické struktury a typy vět Témata: rodina, škola, zájmy, město, cestování, jídlo, oblékání, příroda, příroda, počasí, dopravní prostředky	
	PSANÍ	
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Psaní jednoduchých textů	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Jednoduché formuláře a dotazníky s osobními údaji	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Reakce na písemné sdělení	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, která se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Porozumění jednoduchým instrukcím učitele Čtení jednoduchých textů	

6.13 Německý jazyk (další cizí jazyk) – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je realizován jako druhý cizí jazyk s tříhodinovou dotací v 8. a 9. ročníku. Cílem výuky je dosažení toho, aby se žák dokázal jednoduchým způsobem domluvit, rozuměl základním frázím a výrazům pro potřeby běžné komunikace a uměl tyto výrazy a fráze používat. Při výuce učitel vede žáka k pochopení potřeby znalosti cizího jazyka jako prostředku dorozumění. Vede žáka k získávání znalostí o německy mluvících zemích, zájmu o tyto státy a jejich kulturu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede k vybírání a využívání vhodných způsobů pro efektivní učení (dialog, práce s chybou, rozbor chyb);
- motivuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení;
- vede k poznávání smyslu a cílů učení (nutnost domluvit se).

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, žák využívá vlastního úsudku a zkušeností (práce s chybou, práce se slovníkem, doplňovací cvičení);
- podporuje vyhledávání informací vhodných k řešení problémů (porozumění textu na základě vyhledání klíčových slov ve slovníku a následného odvození významu dalších slov);
- vybízí k samostatnému řešení problémů (překládová cvičení, práce s textem);
- dává prostor k ověřování správnosti řešení, k aplikaci získaných zkušeností při řešení nových problémových situací.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k naslouchání promluvám druhých lidí a porozumění jim (konverzace, dialogická cvičení);
- vybízí k užívání informačních a komunikačních prostředků a technologie (výukové programy, filmy v původním znění);
- podporuje užívání získaných komunikativních dovedností k jednoduchému způsobu dorozumívání.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje práci ve skupině (např. při konverzaci, opakování slovní zásoby);
- vede k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj (schopnost komunikovat v cizím jazyce).

Kompetence občanské

Učitel

- vede k ochraně a respektování historického dědictví a naší kulturní tradice (kultura a život v německy mluvících zemích, jejich srovnání s našimi kulturními tradicemi).

Kompetence pracovní

Učitel

- vede k využívání získané znalosti v zájmu vlastního rozvoje (snaha o další prohlubování jazykových znalostí, schopnost domluvit se).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Německý jazyk	8. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 8.
Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	Abeceda a výslovnost Nácvik základních výslovnostních návyků, pasivní zvládnutí fonetických znaků Výslovnost a pravopis, výslovnost hlásek a hláskových skupin v němčině, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Hláskování svého jména Pozdravy, základní pokyny užívané v hodinách německého jazyka Porozumění jednoduchým instrukcím učitele	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Pozdravy, jména, poděkování, barvy, internacionalismy – význam slov, dny v týdnu, číslovky Vybraná německá jména, města a osobnosti a názvy německy mluvících zemí Úvod do učiva, německy mluvící země v Evropě	Z
Časuje slovesa a tvoří jednoduché věty.	Časování sloves	
Tvoří jednoduché oznamovací věty a otázky se správným slovosledem.	Věta oznamovací Otázka W-otázky	
Používá členy před podstatnými jmény.	Člen určitý a neurčitý	
Používá přivlastňovací zájmena před podstatnými jmény.	Přivlastňovací zájmena	
Tvoří množné číslo podstatných jmen.	Množné číslo podstatných jmen	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	Oslovení, pozdrav, představení se, omluva, poděkování, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, prosba, dotaz, časové údaje	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Já a moje rodina, bydliště, obec Popis osoby Koníčky a kamarádi, škola Můj týdenní program Pojmenování členů rodiny Sdělení základní informace o sobě, své rodině a bydlišti Podle fotografie popis své rodiny, popis osoby Vyjádření, co žák dělá rád a nerad Telefonování, e-mail, počítač Zvířata Hodiny, dny měsíce, roční období, svátky Popis místa Užití čísel do 100	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Jednoduché formuláře a dotazníky s osobními údaji, např. pro potřeby cestování, ubytování	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Jednoduchý e-mail o sobě Jednoduchý text o své rodině, volném čase	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Samostatné zpracování krátké prezentace či práce na zadané téma (např. já, moje rodina, můj volný čas) Užívání slovníčku k učebnici a svého vlastního slovníčku	
Požívá česko-německý slovník	Používání česko – německého slovníku	

Německý jazyk	9. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 9.
----------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Prázdniny a cestování, příroda Dopravní prostředky Povolání Nakupování Bydlení, jídlo Popis cesty Nápisy ve městě Pozvání a smlouení schůzky Denní program Rozvrh hodin Lidské tělo, zdraví Počasí Oblečení Německy mluvící země	
Časuje slovesa v přítomném čase.	Časování sloves (nepravidelná slovesa, slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami) Modální slovesa müssen, können, dürfen	
Tvoří rozkazovací způsob sloves.	Rozkazovací způsob	
Skloňuje podstatná jména, přivlastňovací zájmena a osobní zájmena ve 3. pádě.	3. pád podstatných jmen, přivlastňovacích zájmen a osobních zájmen	
Skloňuje podstatná jména, přivlastňovací zájmena a osobní zájmena ve 4. pádě.	4. pád podstatných jmen, přivlastňovacích zájmen a osobních zájmen	
Rozliší použití předložek a tvoří jednoduché věty.	Předložky se 3. a 4. pádem (WO? WOHN?)	
Tvoří řadové číslovky.	Řadové číslovky	
Časuje slovesa v minulém čase.	Préteritum sloves sein a haben Perfektum pravidelných sloves Perfektum nepravidelných sloves	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Popis pokoje a domu, kde žák bydlí Vyjádření svého přání – vysněný pokoj Přijetí či odmítnutí pozvání v rozhovoru Domluva schůzky (rande) Vyprávění o svém denním režimu včetně časových údajů Charakteristika svých povinností Sestavení rozvrhu hodin a vyjádření své sympatie či antipatie k jednotlivým předmětům Požádání o zboží, dotaz na cenu Popis lidského těla Popis obtíží při nemoci či zranění Popis, co má kdo na sobě Jednoduchý popis počasí v ročních obdobích Pojmenování důležitých objektů ve městě Vyjmenování oblíbených a neoblíbených dopravních prostředků Dotaz na směr cesty a vyjádření cíle cesty	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Nákup jízdenky, zajištění ubytování Vysvětlení cesty cizinci	
Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Vyhledání na mapě a správné německé pojmenuje zadané evropské země Vyplnění dotazníku v cizím jazyce s údaji o sobě a nejbližší rodině Vyhotovení myšlenkové mapy shrnující reálie německy mluvících zemí	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Popis svého pokoje Napsání jednoduchého pozdravu z dovolené Zvládnutí základní gramatické struktury a základních typů vět Vyhotovení prezentace o vybrané německy mluvící zemi	

6.14 Francouzský jazyk (další cizí jazyk) – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je realizován jako druhý cizí jazyk s tříhodinovou dotací v 8. a 9. ročníku. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Předmět poskytuje základ pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Přispívá ke snížení jazykové bariéry a zvýšení možností budoucího pracovního uplatnění, dalšího studia, poznávání odlišných kulturních tradic i života v jiných zemích. Vzdělání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Vyučování je zaměřeno především na kompetence žáků v oblasti porozumění a komunikace. Vychází z potřeb dnešní společnosti a člověka v ní. Výuka je zaměřena na praktické zvládnutí jednotlivých jazykových jevů a oblastí slovní zásoby. Žák by měl být schopen dorozumět se s cizincem a hovořit s ním o jednoduchých tématech, porozumět čtenému textu odpovídající jazykové úrovni, komunikovat i písemně jednoduchými větami v běžných situacích každodenního života. Kromě toho si rozšíří základní poznatky o zemích frankofonní oblasti, naučí se chápat komunikaci v jazyce jako nástroj umožňující proniknutí do jiné kultury, obohacení vědomostí či navázání nových přátelství.

Žák je veden k pochopení jazyka jako prostředku kulturního a historického vývoje národa, dále jako nástroje celoživotního vzdělávání, nástroje pro získávání a předávání informací, sdělování názorů, nástroje mezilidské komunikace, nástroje pro pochopení kulturních rozmanitostí

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, aby

- pochopili smysl a cíl učení se cizímu jazyku;
- vytvořili si pozitivní vztah k získávání informací;
- sami využívali audiovizuální techniku k rozšíření jazykových prostředků;
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka;
- postupně si získávané informace propojili do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k

- trpělivosti při řešení problémů;
- tomu aby problémy samostatně řešili;
- tomu aby první neúspěchy nepovažovali za prohru, ale zkušenost.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k

- sebedůvěře při komunikaci v cizím jazyce;
- zapojení se spontánně do rozhovorů;
- tomu aby dokázali zprostředkovat myšlenky dalším osobám;
- tomu aby pozorně naslouchali druhým;
- tomu aby zvládli běžná pravidla mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu;
- sleduje, zda při skupinové práci všichni spolupracují dle svých možností, zda se žáci respektují, spolupracují a pomáhají si.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k toleranci a ke schopnosti vcítit se do situace druhých.

Kompetence pracovní

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat;
- vede žáky k ověřování výsledků činnosti;
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daného úkolu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk	8. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 8.
Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Nácvik základních výslovnostních návyků Výslovnost nosovek, samohlásek, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova, fonetické znaky Hláskování svého jména Nácvik poslechu s porozuměním Předměty denní potřeby Rodina Škola, pomůcky Dopravní prostředky Denní program Záliby Zvířata, příroda Povolání Názvy měsíců, dny v týdnu, hodiny	
Používá jednoduché gramatické jevy při tvoření vět. Časuje základní osvojovaná slovesa. Používá přítomný čas v kladné i záporné formě.	Tvoření jednoduchých vět v přítomném čase Slovesa avoir, parler, être Záporný tvar sloves avoir, parler, être	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Oslovení, pozdrav, představení se, omluva, poděkování, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, prosba Já a moje rodina, bydliště, obec Pojmenování členů rodiny Vyjádření libosti a nelibosti Koníčky a kamarádi, škola Můj denní program Hodiny, dny v týdnu, měsíce, roční období, svátky Vyjmenování oblíbených a neoblíbených dopravních prostředků Představení a popis domácího mazlíčka Jednoduchý popis přírody	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Jednoduché formuláře a dotazníky s osobními údaji, např. pro potřeby cestování, ubytování Samostatné zpracování krátké práce na zadané téma (např. já, moje rodina, můj volný čas) Psaní jednoduchých písemných sdělení Psaní jednoduchých textů	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, která se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Informační nápisy, orientační pokyny Jednoduché věty k běžným tématům Čtení jednoduchých textů z běžného života	

Francouzský jazyk	9. ročník – 3 hodiny týdně	Ročník: 9.
--------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Nácvik poslechu s porozuměním Domov, rodina Škola Volnočasové aktivity Oblečení Lidské tělo, zdraví Povolání Bydliště, obec Dopravní prostředky Popis cesty Nakupování Počasí Vztahy Základní realie frankofonních zemí Kalendářní rok (svátky, roční období)	
Používá jednotlivé gramatické jevy při tvoření vět. Časuje osvojovaná slovesa. Používá minulý čas v kladné i záporné formě. Časuje zvrtná slovesa.	Tvoření vět v přítomném, minulém i budoucím čase Časování zvrtných sloves Minulý čas se slovesem avoir a être Minulý čas zvrtných sloves	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Jednoduché rozhovory Prohloubení výslovnostních návyků, výslovnost nosovek, samohlásek, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova Popis svého domu, pokoje a obce, kde žák bydlí Vyprávění o své rodině Sestavení rozvrhu hodin a vyjádření své sympatie či antipatie k jednotlivým předmětům Charakteristika svých povinností Vyprávění o svých volnočasových aktivitách Popis, co má kdo na sobě Nákup v obchodě Vysvětlení cesty cizinci Popis lidského těla Popis obtíží při nemoci či zranění Vyjádření svého přání – mé budoucí povolání Vyjmenování dopravních prostředků Jednoduchý popis ročních období a počasí Vyjádření sympatií či antipatií k lidem Základní realie frankofonních zemí	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Jednoduché formuláře a dotazníky s osobními údaji Psaní jednoduchého poděkování a pozvání Psaní jednoduchých textů	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, která se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Informační nápisy, orientační pokyny Jednoduché věty k běžným tématům Čtení jednoduchých textů z běžného života Vyhledávání slov při práci s textem Používání slovníků a internetu	

6.15 Matematika – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci v šestém a devátém ročníku 4 hodiny týdně a v sedmém a osmém ročníku 5 hodin týdně. K posílení předmětu jsou využity 3 hodiny z disponibilní časové dotace. Svým pojetím navazuje především na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Matematika pro 1. stupeň, ale také na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací oblast Matematiky a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Obsahem předmětu Matematika a její aplikace je: žáci si osvojují aritmetické operace v jejích třech složkách - dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, zdokonalují svůj grafický projev. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky a používat další pomůcky, což umožňuje zlepšit přístup žáků k matematice. Zdokonalují se v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Studium matematiky vede žáka k rozvíjení spolupráce při řešení úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznání možností matematiky a skutečností, že k výsledku lze dospět různými způsoby. Vede žáka k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu. Využívají se metody a formy práce založené především na spolupráci žáků. Vzájemně se učí, prezentují, řeší úlohy.

Hodnocení žáka sleduje, jak je schopen aplikovat získané dovednosti a vědomosti, spolupracovat, přemýšlet a řešit úlohy, obhajovat vlastní názory. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, rozvíjíme schopnosti řešit problém. Cvičíme sebekontrolu v rámci vlastních hmotných požadavků. Rozvíjíme schopnost organizace vlastního času. Podporujeme schopnost vidět věci jinak, přetvořit nápady do reality, dovednost odstoupit od svého nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet linku jejich myšlenek po vlastní ose. Rozvíjíme dovednosti pro řešení problému a rozhodování se podle daných podmínek.

Mediální výchova – pěstujeme kritický přístup k reklamě, podložený o reálné výpočty. Podporujeme správnou, opticky nezkrácenou interpretaci vztahu mediálního sdělení prostřednictvím grafu a reality. Reálně posuzujeme vliv médií na trh úspor obyvatelstva, na hospodaření a zhodnocování vlastních úspor.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe;
- učí vyhledávat ve slovních a logických úlohách potřebné údaje;
- zaměřuje se na propojení dílčích poznatků do větších celků a poznávání tak přírodních zákonitostí;
- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení;
- zaměřuje se na využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech, jako jsou odhady, měření a porovnávání;
- podporuje u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek; kvízů a rébusů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh;
- nabízí nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení;
- provádí se žáky rozbor úkolu (problému) - tvoří plán jeho řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocuje správnost výsledku vzhledem k zadání;

- poskytuje žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků;
- vede žáky, aby uměli formulovat, publikovat a prezentovat své názory a myšlenky;
- zapojuje žáky do spolupráce při řešení složitějšího matematického problému;
- seznamuje žáky s různými typy tabulek a grafů.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje spolupráci ve skupině;
- učí žáky pracovat v týmech, kde se žáci vzájemně potřebují, protože spoluprací lze lépe naplňovat osobní a společné cíle;
- podporuje u žáků sebevědomé vystupování;
- vybízí žáky k aktivní diskuzi.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k sebeúctě a k úctě k ostatním lidem;
- nabízí dostatečné množství situací k propojení problematiky žáka, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky);
- vede žáky k uvědomování si své školní povinnosti a k zodpovědné domácí přípravě.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání rýsovacích potřeb, modelů a další pomůcek na vyučování, k udržování je ve funkčním stavu;
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce;
- vytváří podnětné a pracovní prostředí;
- vede žáky k dodržování bezpečnostní a hygienické zásady;
- seznamuje žáky s dalšími obory, kde využijí získané matematické znalosti a zkušenosti;
- motivuje žáky k dosažení jimi zvoleného dalšího studia – budoucího povolání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika	6. ročník – 4 hodiny týdně	Ročník: 6.
Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Provádí početní operace v oboru přirozených, celých a racionálních čísel.	Číselná osa – znázornění čísel, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota Sčítání, odčítání, násobení, dělení přirozených, desetinných a celých čísel Využití hrací kostky při modelaci a počítání s celými čísly Řešení jednoduchých rovnic Převody jednotek délky a obsahu	OSV: Sebepoznání a sebepojetí - projekt „Cena ideálního vybavení mého pokojíčku“ OSV: Rozvoj schopností poznávání - projekt „Cena ideálního vybavení mého pokojíčku“
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností.	Rozvinutý zápis desetinného čísla v desítkové soustavě, zaokrouhlování podle řádů	
Užívá různých způsobů kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem).	Vznik číselných oborů z potřeb obchodu, vyjádření celku přirozeným číslem, části desetinným číslem Na základě praxe vztahy desetinného čísla a zlomku, např. $1/2 - 0,5$, $1/4 - 0,25$ Číselné a logické řady	D
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	Přímka, polopřímka, úsečka, osa úsečky, čtverec, obdélník, trojúhelník (sss) Zápis matematickou symbolikou Vzájemná poloha přímek v rovině Vzdálenost bodu od přímky	
Sestrojuje úhel. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	Úhel a jeho velikost, měření úhlů, úhel pravý, ostrý, tupý, přímý Sčítání, odčítání, násobení úhlů graficky i výpočtem, přenášení úhlu, osa úhlu Zápis matematickou symbolikou Dvojice úhlů vedlejších, vrcholových, střídavých, souhlasných	
Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů.	Obvod a obsah čtverce, obdélníku	
Načrtne a sestojí rovinné útvary.	Náčrt a konstrukce čtverce, obdélníku	
Načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar.	Zobrazení bodu, úsečky, trojúhelníku, čtyřúhelníku, kružnice v osové souměrnosti Modelování os souměrnosti různých obrazců	
Načrtne a sestojí rovinné útvary. Využívá potřebnou matematickou symboliku.	Trojúhelníková nerovnost, konstrukce Trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý Výšky, těžnice, střední příčky, vnější a vnitřní úhly Kružnice trojúhelníku opsaná, vepsaná Zápis matematickou symbolikou	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti.	Krychle, kvádr Vrcholy, podstavy, stěny, plášť	
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	Síť krychle a kvádrů	
Načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles v rovině.	Zobrazení krychle a kvádrů v rovině	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Jednotky objemu, převody jednotek Výpočet objemu a povrchu krychle a kvádrů ze vzorce	F
Účelně využívá kalkulátor.	Užití kalkulátoru při výpočtech slovních úloh s aplikací V, S krychle, kvádrů	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Aplikace desetinných čísel ve výpočtech V, S krychle, kvádrů Méně tradiční úlohy s využitím V, S krychle, kvádrů	

Matematika	7. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 7.
-------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	Dělitelnost přirozených čísel Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, kritéria dělitelnosti 5, 10, 2, 3, 9, 4, dělitel Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem).	Zlomek Zlomek desetinný Převod zlomek – desetinné číslo a naopak	
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel.	Sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel Rozšiřování a krácení zlomků, číslo převrácené, číslo smíšené Sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků Složený zlomek	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem).	Poměr -zápis, krácení a rozšiřování poměru Zvětšení, zmenšení čísla, úsečky v daném poměru Rozdělení celku v daném poměru	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Měřítko plánu, mapy Výpočet skutečné vzdálenosti, výpočet vzdálenosti na mapě, určení měřítka Reálný odhad vzdálenosti Trojčlenka	Z, ČaSP
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí.	Pravoúhlá soustava souřadnic, zakreslení bodu Definice přímé, nepřímé úměrnosti Rovnice, tabulka, graf v kladných číslech Rozlišení úměrnosti a řešení slovních úloh z praktického života pomocí trojčlenky	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem).	Procento, základ, procentová část, počet procent Výpočty pomocí trojčlenky Vyjádření některých procent zlomkem, desetinným číslem (1%, 10%, 20%, 25%, 50%, 75%) Promile	
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Při některých řešeních účelně využívá kalkulátor.	Řešení slovních úloh Řešení úloh, kdy procentová část je větší než celek Úrok Užití kalkulátoru	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – projekt „Klamy reklamy“ MV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - projekt „Klamy reklamy“
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků. Načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles v rovině. Využívá potřebnou matematickou symboliku.	Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků (sss), (sus), (usu) Konstrukce trojúhelníků Zápis matematickou symbolikou	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Zobrazení bodu, úsečky, trojúhelníku, čtyřúhelníku, kružnice ve středové souměrnosti Výběr útvarů středově souměrných	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	Čtyřúhelník Rovnoběžníky: čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník. Strany, úhlopříčky, vnitřní úhly a jejich vlastnosti Lichoběžník, základny, ramena, úhlopříčky, pravoúhlý, rovnoramenný lichoběžník	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Při zápisu používá jednoduchou matematickou symboliku.	Konstrukce rovnoběžníků, využití vět o shodnosti trojúhelníků, středové souměrnosti Výšky rovnoběžníku Lichoběžník, konstrukce, výšky Rozšíření zavedené matematické symboliky (průnik, sjednocení, náleží)	
Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů.	Výpočet obsahu obrazce pomocí vzorce Výpočet strany, výšky Užití výpočtů v jednoduchých slovních úlohách	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti.	Kolmý hranol. Vrcholy, podstava, stěny, plášť Trojboký, čtyřboký, pravidelný čtyřboký hranol	
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	Síť kolmého hranolu	
Načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles v rovině.	Obraz kolmého hranolu s různou podstavou v rovině	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Odhad a výpočet objemu kolmého hranolu ze vzorce Slovní úlohy s využitím V , S hranolu v praxi	
Účelně využívá kalkulátor.	Užití kalkulátoru při výpočtech slovních úloh s aplikací V , S kolmého hranolu	
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Aplikace desetinných čísel ve výpočtech V , S kolmého hranolu Méně tradiční úlohy s využitím procent	

Matematika	8. ročník – 5 hodin týdně	Ročník: 8.
-------------------	----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	Druhá mocnina a odmocnina celých, desetinných čísel Vyhledávání v tabulkách, práce s kalkulátorem Účelné zaokrouhlování, odhad	
Využívá Pythagorovu větu při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů.	Odvození Pythagorovy věty pro přeponu a odvěsny a její důkaz Výpočet přepony a odvěsen v pravoúhlém trojúhelníku Obrácená Pythagorova věta Výpočet úhlopříčky čtverce, obdélníku, výšky v rovnostranném a rovnoramenném trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Užití Pythagorovy věty pro výpočty v krychli, kvádru, hranolu	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	Základ, mocnitel Využití předešlých získaných vědomostí – počítání s celými, racionálními čísly, druhou mocninou a odmocninou, aplikace jednotlivých početních operací, práce se závorkami	
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu.	Mnohočlen, jeho pojmenování Pravidla pro sčítání, odčítání, dělení, násobení, umocňování mocnin s přirozeným mocnitelem Sčítání a odčítání mnohočlenů	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá, odčítá mnohočleny, násobí mnohočleny.	Násobení jednočlenu jednočlenem, roznásobení dvojčlenu jednočlenem, mnohočlenu číslem – 1, mnohočlenu mnohočlenem	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	Rovnice Ekvivalentní úpravy Řešení rovnic, modelové úlohy, kdy rovnice nemá řešení, řešením jsou všechna reálná čísla Zkouška, ověření	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	Vymezení jednotlivých kroků při řešení slovních úloh vedoucích na rovnice Sestavování rovnic	F, Ch
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Zkouška slovní úlohy Úlohy o pohybu Úlohy o společné práci Směsi Úlohy na procenta	
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů.	Čtení nákrešů, schémat, diagramů Statistický soubor, jednotka, znak Četnost znaku Aritmetický průměr Práce s daty ve sdělovacích médiích Řešení úloh na základě číselných a obrázkových analogií	MV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – grafy v médiích F, Z, Ov
Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů.	Kruh, kružnice Definice, vlastnosti Poloměr, průměr. Číslo „ π “ Délka kružnice – výpočet ze vzorce Obvod a obsah kruhu – výpočet ze vzorce Užití v jednoduchých slovních úlohách	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	Osa úhlu, osa úsečky, osa pásu Přímky rovnoběžné v dané vzdálenosti, přímka kolmá procházející daným bodem Vzájemná poloha přímky a kružnice, 2 kružnic Thaletova kružnice	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá matematickou symboliku.	Konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku, šestiúhelníku	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary.	Válec - podstavy, plášť	
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	Válec	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Při řešení účelně využívá kalkulátor.	Válec - výpočet objemu a povrchu ze vzorce Výpočet tělesové a stěnové úhlopříčky, objemu a povrchu kolmých hranolů a válce s aplikací zejména Pythagorovy věty Využití tabulek, při řešení složitějších úloh kalkulátoru	

Matematika	9. ročník – 4 hodiny týdně	Ročník: 9.
-------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Provádí rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a pomocí vzorců.	Výraz opačný, vytýkání čísla -1 , vytýkání čísla, proměnné, závorky, postupné vytýkání Vzorce $(A+B)^2$, $(A-B)^2$, $A^2 - B^2$ Úpravy výrazů podle vzorců Rozklad výrazu na součin užitím vzorců	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Rovnice se zlomky Vyjádření neznámé ze vzorce Řešení soustav 2 rovnic sčítací metodou Řešení soustav 2 rovnic dosazovací metodou Modelové situace, kdy úloha nemá řešení, řešením jsou všechna reálná čísla Zkouška, ověření	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Užívá logickou úvahu při řešení úloh a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací.	Vymezení jednotlivých kroků při řešení slovních úloh vedoucích na rovnice a jejich soustavy Sestavování dvou rovnic o dvou neznámých Řešení některých úloh pomocí 1 rovnice i pomocí soustavy dvou rovnic Úlohy o pohybu Úlohy o společné práci Směsi Úlohy na procenta Roztoky	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - různé varianty řešení slovních úloh Ch
Vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	Definice funkce, možnosti vyjádření funkčního vztahu tabulkou, rovnicí, grafem. Rozpoznání funkce z tabulky, grafu Přímá úměrnost, její rovnice, tabulka, graf v pravoúhlé soustavě souřadnic Lineární funkce, její rovnice, tabulka, graf v pravoúhlé soustavě souřadnic	F

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Nepřímá úměrnost, její rovnice, tabulka, graf v pravoúhlé soustavě souřadnic	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků.	Útvary shodné, podobné Poměr podobnosti Dopočítání strany obrazce Věty o podobnosti trojúhelníků (sss), (sus), (uu) Využití vět při výpočtech	Z
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti.	Jehlan - podstava, plášť, vrchol Výška tělesa, stěnová výška Rotační kužel - podstava, plášť, vrchol, strana, výška Koule	Z, F
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	Jehlan Rotační kužel	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Jehlan Rotační kužel Koule	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Při řešení účelně využívá kalkulátor. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Jehlan, rotační kužel, koule Výpočet objemu a povrchu ze vzorce Výpočet výšky, úhlopříčky podstavy, strany, poloměru podstavy, objemu a povrchu s aplikací zejména Pythagorovy věty a vět o podobnosti trojúhelníků Využití tabulek, kalkulátoru Geometrická tělesa v praxi Logické a netradiční geometrické úlohy	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	Úrok, jednoduché úrokování Příklady na základě propagačních materiálů	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - nabídka spoření, úvěrů MV: Fungování a vliv médií ve společnosti - nabídka spoření, úvěrů Ov

6.16 Informatika – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět informatika je vyučován na 2. stupni v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně. K posílení předmětu je využita 1 hodina z disponibilní časové dotace. Výuka na 2. stupni navazuje na výuku 1. stupně.

Předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti v praktických úlohách a jejich prezentaci. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, schopnosti řešit problém. Cvičíme sebekontrolu v rámci vlastních hmotných požadavků, schopnost organizace vlastního času. Podporujeme dovednost odstoupit od svého nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet linku jejich myšlenek po vlastní ose. Pomáháme podle individuální potřeby jednotlivým žákům a podporujeme všechny žáky v práci samostatné i skupinové.

Mediální výchova – vytváříme kritický odstup od mediálních sdělení, rozvíjíme schopnosti interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Pomáháme v osvojení základních pravidel veřejné komunikace. Využíváme dialogu a argumentace, tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k třídění a jejich zpracovávání, k uvědomění si významového jádra sdělení;
- podporuje spolupráci žáků, využívání nápovědy u jednotlivých programů, literatury apod.;
- vede k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vyžaduje používání obecně užívaných termínů;

- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení;
- podporuje získávání informací vhodných pro řešení problému;
- motivuje žáky k diskuzi;
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje od žáků jasné a logicky strukturované vyjadřování;
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé;
- vede žáky, aby uměli formulovat, publikovat a prezentovat své názory a myšlenky;
- seznamuje žáky s různými typy tabulek a grafů;
- motivuje žáky k užívání vhodné technologie pro komunikaci na dálku.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k vzájemné spolupráci či pomoci;
- podporuje práci ve skupině;
- vybízí žáky k rozdělení si a naplánování práce;
- vede žáky k hodnocení své práce i práce ostatních;
- podporuje u žáků sebevědomé vystupování;
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu, k uvědomění si, že každý člověk je různě zručný

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla);
- vede žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami;
- vede žáky k uvědomování si své školní povinnosti a k zodpovědné domácí přípravě.

Kompetence pracovní

Učitel

- zařazuje do výuky činnost ve skupinách;
- podporuje využití ICT pro hledání informací důležitých pro ostatní vyučovací předměty i pro vlastní zájmy;
- hodnotí u žáků také aktivní přístup k práci, projevovanou činnost, pracovitost, podnikavost;
- vede žáky k dodržování bezpečnostní a hygienické zásady.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika	6. ročník - 1 hodina týdně	Ročník: 6.
--------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a užívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	OSV: Rozvoj schopností poznávání - práce s informacemi OSV: Komunikace - komunikace na internetu OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - informační etika MV: Fungování a vliv médií ve společnosti – bezpečné využívání informačních technologií a chování na internetu

Informatika	7. ročník - 1 hodina týdně	Ročník: 7.
--------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Internet Vývojové trendy informačních technologií Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)	OSV: Rozvoj schopností poznávání - práce s informacemi OSV: Komunikace - komunikace na internetu MV: Tvorba mediálního sdělení - vytvoření prezentace MV: Práce v realizačním týmu - vytvoření prezentace

6.17 Dějepis – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci v 6., 7., 9. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. ročníku 1 hodina týdně. Předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (1. stupeň).

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Dějepis přináší poznatky o vývoji člověka a společnosti v minulosti. Jeho posláním je především utváření historického vědomí jedince ve smyslu pochopení a předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do současnosti (dějiny 19. a 20. století). Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí, ale klíčem k pochopení současnosti a možností poučit se z dějinných chyb a omylů. Žák získává informace o historických skutečnostech, orientuje se v historickém čase a prostoru, komunikuje a prezentuje výsledky své práce. Předmět vychovává k pochopení odlišností jednotlivých národů a etnik, k toleranci a respektování lidských práv, odmítnutí rasistických postojů, náboženské a národnostní nesnášenlivosti.

Žák je veden k samostatné práci, k práci ve skupině, v kolektivu třídy. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, analyzovat, kriticky hodnotit, zpracovávat informace z různých zdrojů (tisk, televize, internet), učí se utvářet si vlastní názor, obhajovat ho a korigovat v diskusi. Respektujeme individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňujeme zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana – vysvětlujeme a aplikujeme pojmy - občan, občanská společnost a stát, základní principy a hodnoty demokratického politického systému. Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiva diktatury a anarchie, principy demokracie. Vedeme k úctě k zákonům. Rozvíjíme a podporujeme komunikativní a argumentační schopnosti a dovednosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - seznamujeme s historií ostatních lidí a zemí, což nám pomáhá lépe porozumět naší vlastní historii; jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie. Usilujeme o to, aby žáci vnímali historické procesy s multiperspektivou sociálních, politických, kulturních i hospodářských dějin.

Multikulturní výchova – napomáháme k poznávání vlastního kulturního zakotvení. Vysvětlujeme rovnost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí ale i jejich vzájemnou rovnost.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vybírá vhodné metody a strategie pro efektivní učení;
- umožňuje poznávat smysl a cíl studia historie, mít k němu pozitivní vztah;
- vede žáky k vyhledávání, třídění, zpracování a posuzování informací;
- podporuje žáky ve skupinové práci;
- vede je k aktivnímu zapojení do diskuse.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, překonávání případných nezdarů při jejich získávání;
- podporuje žáky samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení;
- podporuje samostatnost, tvořivost, logické myšlení, týmovou spolupráci.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování svých myšlenek a názorů v logickém sledu;
- vybízí žáky výstižně a souvisle se vyjadřovat (samostatný ústní projev na zadané téma);
- podporuje u žáků naslouchání promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat (besedy, reakce na referáty žáků);
- zapojuje žáky do diskuse;
- vede je k dovednosti obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat se spolužáky;
- volí takové formy práce, aby se žáci vzájemně doplňovali, inspirovali a tím dosahovali osobního maximálního výkonu;
- motivuje žáky k diskusi (besedy na dané téma, práce ve skupinách);

- vede žáky ke spolupráci s druhými na zadaném úkolu, k respektování odlišných názorů a řešení, k čerpání poučení z názorů a chování druhých.

Kompetence občanské

Učitel

- vychovává žáky jako svobodné občany, kteří si plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých;
- seznamuje žáky s tradicemi a historií svého národa a státu;
- podporuje pozitivní postoj ke kulturnímu dědictví minulosti;
- rozvíjí zájem o současnost.

Kompetence pracovní

Učitel

- podporuje žáky v pozitivním vztahu k práci;
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění svých povinností a závazků;
- motivuje žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dějepis	6. ročník - 2 hodiny týdně	Ročník: 6.
----------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.	Význam zkoumání dějin Úvod do dějepisů	Ov
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.	Získávání informací o dějinách Historické prameny Muzea, archivy, knihovny jako zdroje informací	
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	Historický čas a prostor Měření času v dějinách, kalendář, letopočet, historické epochy	M
	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost. Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	Člověk a lidská společnost v pravěku Vznik a vývoj člověka Doba kamenná Doba bronzová Doba železná	Př
	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	

Dějepis	7. ročník - 2 hodiny týdně	Ročník: 7.
----------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	Nový etnický obraz Evropy Zrod nové Evropy Stěhování národů	
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko - slovanské a islámské kulturní oblasti.	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Franská říše Byzantská říše Arabská říše- ovlivňující Evropu, islám	
Uvede první státní útvary na našem území. Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Sámská říše Velkomoravská říše Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Český stát za vlády Přemyslovců	MKV: Kulturní diference - dějiny českého státu
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Křesťanství ve středověké Evropě a Čechách	Ov
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kolonizace Středověká města	Čj, Vv
	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	
Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	Renesance Humanismus Reformace a jejich šíření Evropou Husitství	Vv, Čj

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	Vláda Lucemburků Mistr Jan Hus Husitské války a jejich průběh	
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Zámořské objevy a počátky dobývání světa Objevné plavby a jejich důsledky	Z
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	Český stát a velmoci v 15. – 18. století Čechy za vlády Jagellonců Čechy za vlády Habsburků České stavovské povstání Třicetiletá válka Evropské státy v 16. – 18. století (Anglie, Francie, Rusko, Španělsko)	Čj, Ov

Dějepis	8. ročník - 1 hodina týdně	Ročník: 8.
----------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Objasní důsledky třicetileté války, vysvětluje proces modernizace společnosti, ekonomické, sociální a kulturní změny v evropských státech a u nás. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Změny v mocenském uspořádání Evropy po třicetileté válce Barokní kultura a osvícenství České země v době osvícenství Vláda Marie Terezie Vláda Josefa II. Východní Evropa v 18. století	VMEGS: Jsme Evropané - dějiny evropských států Čj, Hv, Vv
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět Vznik USA	
Porovnává jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Národní hnutí velkých a malých národů Utváření novodobého českého národa Národní obrození	Čj
	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.	Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Kulturní rozrůzněnost doby Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) Ústava, politické strany, občanská práva	Ov, Čj, Hv
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Revoluce roku 1848	VDO: Občan, občanská společnost a stát - vznik a základy novodobých států

Dějepis	9. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 9.
----------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	Z
	MODERNÍ DOBA	
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Věda a technika mezi dvěma světovými válkami	
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích Domácí a zahraniční odboj Politické, mocenské a ekonomické důsledky	.

	ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SVĚT	Z
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků. Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	
Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.	Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	
Posoudí postavení rozvojových zemí.	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	Z
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	Ov

6.18 Občanská výchova – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět občanská výchova je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci v 6., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Při výuce se učitel zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků v širokých souvislostech a učí je vzájemnému naslouchání. Zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují a kombinují informace z různých zdrojů. Vede žáky k využívání vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, dále ke zvládnutí zásad účinného řešení konfliktů, hledání kompromisů a k přiměřenému obhajování svých práv. Zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k řešením a závěrům sami, které umožňují volbu různých postupů. S chybou žáka učitel pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, které se liší od jejich vlastních. Ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění. Vybízí žáky, aby dokázali klást věcné otázky a přiměřeně argumentovat k danému problému. Žák je veden k samostatné práci, k práci ve skupině, v kolektivu třídy. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, analyzovat, kriticky hodnotit, zpracovávat informace z různých zdrojů (tisk, televize, internet), učí se utvářet si vlastní názor, obhajovat ho a korigovat v diskusi. Učitel zadává takové úkoly, které respektují individualitu žáka a které umožňují každému žákovi úspěšně se prezentovat a zažít pocit úspěchu. Při výuce podporujeme přijetí hodnot, na nichž je současná Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí je také prevence nacistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a jejich ochraně. Tato vzdělávací oblast přispívá též k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Rozvíjíme tak orientaci ve světě financí. Úkolem tohoto předmětu je také přiblížit žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazujeme možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme schopnosti poznávání. Smyslem tématu je pomoci žákovi utvářet praktické životní dovednosti a postoje při hledání vlastní cesty k sobě samému, k ostatním členům společnosti a ke světu. Zaměřujeme se na praktická poznání okolního světa, sebepoznání, zdravé sebepojetí, seberegulaci, psychohygienu, komunikaci, mezilidské vztahy a jejich využití v každodenním životě.

Výchova demokratického občana – vysvětlujeme a pomáháme zažít pojmy - občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě. V tomto tématu se žák seznamuje s principy demokracie, demokratického rozhodování a řízení, lidskými a občanskými právy. Vedeme žáka k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů a k odpovědnosti za vlastní rozhodnutí a jeho důsledky.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět. Toto téma zdůrazňuje myšlenky evropské dimenze ve vzdělávání, podporuje globální myšlení a mezinárodní spolupráci. Podněcuje zájem žáků o poznání Evropy a světa jako místa, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí si pravidla pro svůj vlastní život.

Multikulturní výchova – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity. Téma vede žáky k seznamování se s rozmanitými kulturami, tradicemi, hodnotami a k uvědomění si vlastní kulturní identity. Snaží se rozvíjet smysl pro spravedlnost, toleranci a solidaritu s lidmi z jiného kulturního či sociálního prostředí, přispívá k odstraňování nepřátelství, předsudků, rasismu, xenofobie a jiných problémů lidské nesnášlivosti.

Environmentální výchova – ekosystémy. Toto téma umožňuje žákům poznat a pochopit vztahy člověka k životnímu prostředí, základní podmínky života a odpovědnosti za trvale udržitelný rozvoj lidstva. Odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy a odpovědnost za budoucí rozvoj společnosti na celé Zemi.

Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti. Rozvíjíme schopnosti orientace ve světě médií. Vedeme žáky k interpretaci nezkreslených informací z tisku, internetu, televize.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede k chápání probírané oblasti ve společenském kontextu;
- vybízí k vyhledávání a třídění informací o probíraných oblastech podle zadaných kritérií;
- seznamuje žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly a učí je dávat do vzájemných souvislostí;
- vysvětluje žákům na praktických příkladech smysl a cíl učení;
- vede je k zodpovědnosti za vlastní vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vnímání nejrůznějších společenských problémů v jejich vývoji;
- motivuje při řešení problémů objevovat paralely s historií;
- vybízí žáky, aby svá řešení posuzovali z nejrůznějších společenských aspektů;
- podporuje samostatnost, tvořivost, logické myšlení, týmovou spolupráci;
- uplatňuje aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k souvislé a výstižné formulaci svého názoru na společenské dění;
- vybízí k formulaci myšlenky vedoucí k řešení problému srozumitelně a v logickém sledu;
- podporuje potřebu vyslechnout odlišný názor, dokázat jej vyhodnotit a reagovat;
- vede k plnohodnotné spolupráci při práci ve dvojici, ve skupině;
- seznamuje žáky s informačními a komunikačními zdroji, které postupně využívají.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k pochopení významu týmové práce a postavení samostatné práce;
- seznamuje s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu;
- vede k uvědomělému přijímání, získávání rolí v různých skupinách;
- podporuje diskuzi, vzájemnou pomoc a respekt;
- vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování;
- orientuje se v problematice peněz a cen a odpovědném spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

Kompetence občanské

Učitel

- vede k přijímání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy;
- podporuje poznání naší kulturní tradice a historického dědictví a jejich ochranu;
- vybízí k respektování přesvědčení druhých lidí, k úctě jejich vnitřních hodnot;
- vede k nacházení nenásilných cest k řešení konfliktů;
- motivuje k ochraně svého zdraví i zdraví svých spolužáků.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede k využívání znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj;
- poskytuje orientaci v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci;
- chápe cíl a riziko podnikání;
- podporuje u žáků rozvoj vlastního myšlení;
- rozvíjí pozitivní přístup k práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Občanská výchova	6. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 6.
-------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby, chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti.	Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy, každý jsme jiný Svoboda a vzájemná závislost Mezilidská komunikace a potřeba tolerance Konflikty a pravidla v mezilidských vztazích Problémy lidské nesnášlivosti, rasismus a xenofobie	
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole, v obci.	Naše škola Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy Společná pravidla a normy Vklad vzdělání pro život Naše obec – důležité instituce, významní rodáci. Náš region – místní tradice. Náš kraj – památná a zajímavá místa	OSV: Rozvoj schopností poznávání – projekt: „Můj domov ve městě, v obci“
Objasňuje účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	Naše vlast Státní symboly Státní svátky, významné dny Pojem vlastenectví, nacionalismus, vlast, xenofobie Významné osobnosti Zajímavá a památná místa v ČR Výrobky, které nás proslavily ve světě	VDO: Formy participace občanů v politickém životě – projekt: „ČR je země, která vítá turisty“ D, Z
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Respektuje odlišné názory, zájmy a myšlení ostatních. Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	Lidská setkání Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost a nerovnost Rovné postavení mužů a žen Pomoc lidem v nouzi Potřební lidé ve společnosti Lidská solidarita	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zhodnotí nabídku kulturních institucí ve městě a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Zdůvodní nepřijatelnost vandalizmu a aktivně proti němu vystupuje.	Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty, tradice O masové kultuře, prostředky masové komunikace, masmédia Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Kulturní instituce ve městě	MV: Fungování a vliv médií ve společnosti - mediální informace D, Čj
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	Zásady lidského soužití Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost Pravidla chování, dělba práce a činnosti Výhody spolupráce lidí	MKV: Princip sociálního smíru a solidarity – být spolu, nebýt sám

Občanská výchova	7. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 7.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Vnitřní svět člověka Sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Každý člověk je osobnost Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí Sebehodnocení Systém osobních hodnot Podobnost a odlišnost lidí Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Schopnosti a dovednosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál	
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	Majetek, vlastnictví Druhy majetku a formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Hospodaření Rozpočet domácnosti – úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing a hospodaření Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti Význam daní Peníze Funkce a podoby peněz, formy placení, hospodaření s penězi	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.		
Na příkladech ukáže vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb, uvede příklady součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	Banky a jejich služby Aktivní a pasivní operace, úročení Pojištění Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství Nabídka, poptávka, trh Podstata fungování trhu Tvorba ceny, inflace Nejčastější právní formy podnikání Sociální dávky ze státního rozpočtu ČR	
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – obci, regionu.	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Člověk jako obyvatel dvou světů Významné globální problémy Způsoby řešení globálních problémů	EV: Ekosystémy - globální problémy Země Z

Občanská výchova	8. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 8.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ČLOVĚK A RODINNÝ ŽIVOT	
Vymezuje hodnoty člověka, které hrají důležitou roli při navazování přátelských a partnerských vztahů. Vysvětluje pojmy manželství, registrované partnerství, rodičovství. Vysvětluje rozdíly v sexuální orientaci člověka. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství.	Proč lidé uzavírají manželství a registrované partnerství Rovnocenný vztah muže a ženy Práva dítěte – doma, ve škole, ve společnosti Rodiče a ochrana dětí Dělbá práce a činností Rozpočet rodiny	
	ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
Popíše své představy o vlastním povolání. Objasní vztahy mezi vzděláním a povoláním. Na příkladech vysvětluje termíny povolání, zaměstnání, podnikání, tvůrčí povolání.	Osobní rozvoj Povolání, zaměstnání, podnikání, tvůrčí povolání Potřeba spolupráce, nezaměstnanost, význam motivace, aktivity, vůle Potřeba celoživotního vzdělávání Životní cíle a plány, životní perspektiva Sebezměna, osobní kázeň při seberozvoji, adaptace na životní změny	
	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
Rozlišuje základní formy a typy států a na příkladech porovná jejich znaky. Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva i oprávněné zájmy druhých lidí.	Právní základy státu Znaky státu, typy a formy státu Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce Obrana státu Lidská práva Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských práv a práv dítěte v dokumentech	MKV: Princip sociálního smíru a solidarity – poškozování občanských práv

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí.	Poškozování lidských práv, šikana a diskriminace	

Občanská výchova	9. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 9.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Objasňuje principy fungování různých typů ekonomik. Orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru. Uvádí konkrétní příklady jednotlivých typů středních škol. Vyhledává v masmédiích informace o volbě povolání. Navštíví ÚP Chrudim, zajímá se o problémy v nezaměstnanosti.	Činnost lidí, svět budoucího vzdělávání a povolání Ekonomie a ekonomika v ČR v současnosti Pracovní právo a druhy smluv Vklad vzdělání pro život Životní perspektiva Adaptace na životní změny	VDO: Občanská společnost a škola – druhy SŠ v ČR
	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní výhody demokratického řízení státu v každodenním životě občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvádí příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	Státní správa a samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Politický pluralismus Sociální dialog, jeho význam Význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád České republiky Význam a funkce právního řádu Orgány právní ochrany občanů Soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost Porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	MKV: Lidské vztahy - lidská práva MKV: Princip sociálního smíru a solidarity - systém soudů v ČR D

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, občanství. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvádí příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem věci. Rozpoznává protiprávní jednání, rozlišuje přestupek, trestný čin a uvádí jejich příklady.	Právo v každodenním životě Význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady Základní práva spotřebitele Rozdíl mezi trestným činem, přečinem a přestupkem	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvádí příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Průběžně sleduje informace o změnách vztahu ČR a EU. Uvede některé mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posuzuje jejich význam ve světovém dění a popisuje výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Evropská integrace Podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR Světová náboženství a jejich vliv na život lidstva Mezinárodní spolupráce Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody Významné mezinárodní organizace Rada Evropy, NATO, OSN, WHO Netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí Globalizace Projevy globalizace, klady a zápory Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	VMEGS: Objevujeme Evropu a svět – Evropská unie VMEGS: Evropa a svět nás zajímá – OSN, NATO, WHO

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
řešení krizí nevojenského charakteru. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory		

6.19 Fyzika – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět fyzika je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci v šestém ročníku 1 hodina týdně a v sedmém až devátém ročníku 2 hodiny týdně. K posílení předmětu je využita 1 hodina z disponibilní časové dotace. Předmět navazuje na předmět Člověk a jeho svět (I. stupeň).

Obsahem předmětu fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Výuka směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vede k rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat a měřit fyzikální veličiny, vede k vytváření a ověřování hypotéz, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Žáci by si měli osvojit nástroje, pomocí kterých mohou přírodní jevy sledovat, popisovat je, zaznamenávat, vyhodnocovat, případně je ovlivňovat. Žáci by měli poznatky či dovednosti vhodně uplatňovat v každodenním životě, případně ve svém budoucím povolání. Klademe důraz na souvislost probírané látky s praxí a se životem, jaká je praktická využitelnost. Zajímáme se o zkušenosti a názory žáků. Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků nad problémem.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z médií apod.), schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité, samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat, manuální zručnost při práci s měřicí a míra přesnosti. Respektujeme individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňujeme zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova žáka – rozvíjíme především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém, získávat dovednosti formou práce ve skupinách i samostatně, schopnost podílet se na výsledku, ocenit činnost ostatních.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- nechává žákům prostor pro vlastní postup práce, k hledání správné formulace, k diskusi mezi sebou i s ním, k nalezení nejvhodnějšího postupu k osvojení si nové látky;
- učí žáky pracovat s jasně vymezenými pojmy, informace kriticky hodnotit a ověřovat je z hlediska jejich správnosti, přesnosti a spolehlivosti;
- vede žáky k vyhledávání potřebných údajů;
- podporuje obecné užívání termínů, znaků a symbolů;
- vybízí žáky k uvádění věcí do souvislostí a na základě toho si vytvářejí komplexnější pohledu na přírodní jevy;
- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly, které žákům umožňují rozpoznávat problémy s využitím všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.);
- vede žáky k správnému vyjadřování a formulování problému;
- vybízí žáky k posuzování řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivity;
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům úkoly, ve kterých musí vyjadřovat své myšlenky a názory;
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu;
- dává žákům prostor pro využití Internetu;
- zapojuje žáky do spolupráce při řešení složitějšího fyzikálního problému;
- podporuje práci ve dvojici, ve skupině.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, které žáci řeší buď samostatně a mohou tak uplatnit své individuální schopnosti, nebo pracují ve dvojici či menší skupince, kde si pomáhají navzájem, doplňují se, podílejí se na společné práci, projevují a uplatňují se dle svých dovedností, odhadují a hodnotí svůj přínos pro skupinu a zodpovídají za svoji práci celému kolektivu
- vede žáky k tomu, aby si rovnoměrně a odpovědně rozdělili dílčí úkoly celé úlohy;

- podporuje u žáků sebevědomé vystupování;
- vybízí žáky k aktivní diskusi.

Kompetence občanské

Učitel

- vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti;
- vede žáky k rozhodování se v zájmu ochrany zdraví, životů, životního prostředí a majetku;
- vede žáky k uvědomování si své školní povinnosti a k zodpovědné domácí přípravě.

Kompetence pracovní

Učitel

- seznámí žáky s řádem učebny fyziky;
- vede je k bezpečnému používání pomůcek;
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel;
- klade důraz nejen na výsledky experimentu, ale také na ochranu svého zdraví a zdraví druhých v průběhu experimentování;
- vysvětlí a ukáže využití fyziky v různých oblastech, motivuje pro další vzdělávání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika	6. ročník - 1 hodina týdně	Ročník: 6.
Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	LÁTKY A TĚLESA	
Rozliší skupenství látek. Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	Skupenství látek Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou Difuze	Př
Změří vhodně zvolenými měřidly délku tělesa.	Jednotky délky Délková měřidla Měření délky	OSV: Rozvoj schopností poznávání - měření fyzikálních veličin M
Změří vhodně zvolenými měřidly objem tělesa.	Jednotky objemu Měřidla objemu Měření objemu	M
Změří vhodně zvolenými měřidly hmotnost tělesa.	Jednotky hmotnosti Váhy Měření hmotnosti	M
Změří vhodně zvolenými měřidly hustotu látky. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Jednotky hustoty Hustoměr Měření hustoty Výpočet hustoty, hmotnosti a objemu	M
Změří vhodně zvolenými měřidly čas.	Jednotky času Měřidla času Měření času	M
Změří vhodně zvolenými měřidly teplotu tělesa. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	Jednotky teploty Teploměr Měření teploty Změna délky a objemu tělesa při dané změně jeho teploty	M

Fyzika	7. ročník - 2 hodiny týdně	Ročník: 7.
---------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POHYB TĚLES	
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Přímočarý a křivočarý pohyb Výpočet rychlosti, dráhy a času u rovnoměrného pohybu	M
	SÍLY	
Změří velikost působící síly. Vypočítá velikost gravitační síly působící na těleso. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Měření síly siloměrem Gravitační pole a gravitační síla Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa Skládání sil stejného směru Skládání dvou sil opačného směru Rovnováha dvou sil	
Určí v jednoduchých případech těžiště tělesa. Objasní význam rovnovážných poloh v praxi.	Těžiště tělesa Druhy rovnovážných poloh a jejich význam v praxi	M
Objasní význam třecí síly v praxi.	Třecí síla - její měření a význam Smykové tření Ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	První Newtonův zákon – zákon setrvačnosti Druhý Newtonův zákon – zákon síly (kvalitativně) Třetí Newtonův zákon – zákon vzájemného působení dvou těles	
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	Otáčivý účinek síly Rovnováha na páce a pevné kladce	M
Odvodí na příkladech z běžného života vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí.	Tlaková síla a tlak Vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Pascalův zákon Hydraulická zařízení Hydrostatický tlak Souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny	M
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Archimédův zákon Vztlaková síla Potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	
Vysvětlí příčiny atmosférického tlaku.	Atmosférický tlak Souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	Z
	SVĚTELNÉ DĚJE	
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	Zdroje světla Stín Zatmění Slunce a Měsíce Odraz světla, zákon odrazu Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)	
Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a užívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Lom světla Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) Rozklad bílého světla hranolem	Př

Fyzika	8. ročník - 2 hodiny týdně	Ročník: 8.
---------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ENERGIE	
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	Práce Výkon Výpočet práce z výkonu a času Účinnost	M
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Vzájemná přeměna pohybové a polohové energie	
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Vnitřní energie Tepelná výměna Teplo přijaté a odevzdané Měrná tepelná kapacita Tepelné záření Využití energie slunečního záření	Ch
Uvede konkrétní příklady přeměn skupenství látek. Posoudí hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapalin.	Přeměny skupenství látek Tání a tuhnutí Skupenské teplo tání Vypařování a kapalnění Var Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	
	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE	
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Změří elektrický proud a napětí. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Určí v jednoduchých případech elektrickou práci a výkon elektrického proudu.	Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač Elektrické pole, elektrická síla Elektrický náboj Měření elektrického proudu Měření elektrického napětí Zdroje elektrického napětí Ohmův zákon Elektrický odpor Tepelné účinky elektrického proudu Elektrická energie, elektrická práce Výkon elektrického proudu	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ENERGIE	
Popíše řetězovou jadernou reakci. Zná možná nebezpečí jaderných reakcí i způsob ochrany.	Jaderná energie Štěpná reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Ochrana lidí před radioaktivním zařízením	Ch
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	

Fyzika	9. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 9.
---------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE	
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Popíše transformátor a jeho užití.	Magnetické pole, magnetická síla Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet a jeho užití Působení magnetického pole na cívku s proudem Stejnoseměrný elektromotor Elektromagnetická indukce Střídavý proud Měření střídavého proudu a napětí Transformátor Výroba a přenos elektrické energie	Z
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Zapojí správně polovodičovou diodu.	Vlastnosti vodičů, izolantů a polovodičů Polovodičová dioda	Ch
Řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem. Zná pravidla první pomoci při úrazu elektrickým proudem.	Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními První pomoc při úrazu elektrickým proudem	
	ZVUKOVÉ DĚJE	
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku Rychlost šíření zvuku v různých prostředích Odrážení zvuku na překážce Ozvěna Pohlcování zvuku Výška zvukového tónu	Př
	VESMÍR	
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.	Sluneční soustava Hlavní složky sluneční soustavy Měsíční fáze Kosmonautika Hvězdy a jejich složení	Z

6.20 Chemie – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět chemie je samostatně zařazen v 8. - 9. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně.

Výuka chemie je zaměřena na rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, čímž podává žákům obraz hmotného světa a vysvětluje pochody přírody. Vede žáky k objasnění a poznání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a běžného života. Předmět učí žáky pracovat s chemickými látkami podle zásad bezpečnosti práce, učí je prakticky zacházet s laboratorními pomůckami. Důležité je, aby žák dokázal vyhodnotit zjištěné poznatky. V předmětu je velkým dílem zastoupena experimentální činnost prováděná jak vyučujícím, tak žáky. Výuka má poukazovat na všestranné využití chemie v dnešním životě. Zde zdůrazňuje účelné, ekonomické a ekologické hledisko práce, zaměřené na ochranu přírody a vlastního zdraví. Vede k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Obsahem předmětu je získávání dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a jejich přeměn. Žáci jsou motivováni k objevování a vysvětlování chemických jevů. Snaží se zdůvodnit vyvozené závěry, uvádět je do globálních souvislostí včetně osobního praktického využití. Zaměřuje se na kladení otázek o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku. Získané poznatky je vedou k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Žáci poznávají zásady bezpečné práce s různými chemikáliemi, včetně hořlavin, žíravín, zdraví škodlivých a jedovatých látek. Jsou informováni o pravidlech poskytnutí první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami. Obsah předmětu dává lépe pochopit dnešnímu mnohostrannému využití chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti, ukazuje využívání současných moderních technologií a pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Zároveň ukazuje perspektivy uplatnění chemie v budoucnosti v souladu se snahami o trvale udržitelný rozvoj.

Využívá empirických metod poznávání (pozorování, pokus, měření) i různých metod racionálního uvažování. Používá i řešení problémových úloh či skupinových prací, v nichž žáci prokazují týmovou spolupráci při prosazování zvoleného pracovního postupu. Praktická činnost vede k osvojování pracovních návyků. Celkově se žáci učí zkoumat příčiny, analyzovat výsledky, vyvozovat závěry, hledat souvislosti mezi jednotlivými jevy. Žáci se učí prezentaci informací z různých zdrojů, odborných exkurzí, projektů.

Při hodnocení žáka se klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vztahy. Hodnotí se schopnost samostatně formulovat, vysvětlovat a obhajovat názor, efektivně pracovat ve skupině. V laboratorní činnosti se hodnotí schopnost předvídat děje i celková manuální zručnost při práci. Hodnocení vychází z výsledků písemných testů, samostatné prezentace prací a praktických dovedností. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme u žáků smyslové vnímání, poznávání, pozornost a soustředění. Na základě zjišťování informací o sobě se podílíme na sebepoznání a zdravé sebepojetí. Podporujeme regulaci chování, jednání a vůle.

Environmentální výchova – vedeme žáky k pochopení vztahu člověka k životnímu prostředí, uvědomění si základních podmínek života a problémů životního prostředí.

Mediální výchova – vedeme ke kritickému přístupu k reklamě, zejména ve smyslu pěstování zdravého životního stylu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- motivuje žáky k pozorování vlastností látek a jejich přeměn ve škole i v běžném životě;
- užívá různých aktivizujících metod přibližujících základní poznatky z chemie a její využití v reálném životě;
- vede k propojování dílčích poznatků do větších celků, a tak poznávání přírodních zákonitostí;
- vybízí k vyhledávání a předávání informací s chemickou tematikou v souvislosti s běžným životem občanů;
- podporuje u žáků praktické metody, pozorování, pokus, měření;
- vede žáky postupně k poznávání smyslu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- volí ve výuce přístupy, které jsou založené na řešení nastoleného problému;
- vede žáky k analýze daného jevu s uplatněním svých znalostí problematiky;
- vybízí k samostatnému pozorování vlastností látek, chemických reakcí, k jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů;
- vede k správnému a odbornému kladení otázek, hledání příčinných souvislostí, zhodnocení možných variant řešení, schopnostem obhájit a prosadit zvolenou alternativu a prakticky dovést příslušnou záležitost do konce;
- vede žáky k řešení problémů s využitím praktických metod jako je pozorování, pokus, měření.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- vyžaduje stručné a přehledné sdělování (ústní a písemné) výsledků pozorování, experimentů a řešení úkolů

- motivuje žáky k obhajobě výsledků jejich práce i jejich názoru na řešení problémů
- ukazuje na nutnost někdy přijmout kritiku a poučit se z ní
- vede k používání informačních a komunikačních médií

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině, neboť jen na ní je založen úspěch týmové práce;
- informuje žáky o pravidlech společné práce, v ní si uvědomují význam své činnosti, která celkově ovlivňuje úroveň výsledků;
- vychovává žáky k vzájemné ohleduplnosti, vytváření příjemné atmosféry, porozumění a pochopení mnohotvárnosti lidské osobnosti, k ochotné pomoci druhým, respektu k tomu, co si lidé myslí, říkají či dělají;
- podporuje u žáků úspěšným řešením úkolů přiměřené obtížnosti získávání sebedůvěry, sebeúcty.

Kompetence občanské

Učitel

- probouzí v žácích prvky občanského soužití, vstřícnosti vůči druhým, tolerance, zodpovědnosti za svou činnost;
- vede je k ochraně svého fyzického i duševního zdraví;
- seznamuje žáky se zásadami chování občanů za mimořádných situací a při úniku nebezpečných látek;
- vede k pochopení ekologických souvislostí a environmentálních problémů světa a společného podílu lidí na stavu životního prostředí;
- směřuje žáka k uvědomění si vlastního ovlivnění kvality prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k praktické činnosti v oboru chemie, k praktickému ověřování získaných vědomostí;
- seznamuje žáky s pracovním řádem laboratoře, s bezpečným chováním při experimentální práci;
- zařazuje do výuky činnost ve skupinách;
- vede žáky k bezpečnému používání chemických látek, vybavení laboratoře a pracovních technologií;
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce;
- vychovává je k vnímání, přijímání a rozvíjení hodnot spojených se zdravím, životem člověka, životním prostředím a hodnotami vytvořenými lidskou činností;
- motivuje žáky k dosažení jimi zvoleného dalšího studia – budoucího povolání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemie	8. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 8.
---------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Objasní neefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek.	Pozorování, pokus, bezpečnost práce Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	OSV: Rozvoj schopností poznávání - vlastnosti látek F
Rozlišuje směsi a chemické látky. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. Navrhne postupy a prakticky provádí oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi. Provede filtraci suspenze.	Směsi Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok Vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
Rozliší různé druhy vody a uvádí příklady jejich výskytu a použití. Uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Voda a vzduch Voda destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody	EV: Základní podmínky života - voda a vzduch Př

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva Oheň, hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	
Používá pojem atom a molekula ve správných souvislostech. Rozliší chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpoznává vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. Rozliší jednotlivé druhy chemické vazby. Aplikuje poznatky o názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin.	Částicové složení látek Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků Skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin	F
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí. Přečte chemické rovnice a s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provádí jejich klasifikaci a zhodnocuje jejich využívání. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických	Chemické reakce Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah, povrchu výchozích látek, katalýza	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu.		
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a posuzuje vliv těchto látek na životní prostředí.	Dvouprvkové sloučeniny Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv vybraných látek na životní prostředí př
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. Orientuje se na stupnici pH, měří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem.	Látky kyselé a zásadité Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Kyselé deště Měření kyselosti a zásaditosti	
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a jejich dopad na životní prostředí. Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. Prakticky provede neutralizaci v laboratoři.	Soli Solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti Použití vybraných prakticky významných halogenidů Pokus - neutralizace	

Chemie	9. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 9.
---------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Objasní výrobu elektrické energie chemickou cestou. Zhodnotí příčiny a následky koroze.	Redoxní reakce Elektrolýza Chemie a elektřina – chemické reakce, jako zdroj elektrické energie Koroze	F
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	Zdroje energie Paliva – ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EV: Vztah člověka k prostředí - zpracování ropy Př
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Sestaví modely molekul jednoduchých organických sloučenin.	Uhlovodíky Příklady v praxi vybraných alkanů, uhlovodíků s násobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	EV: Základní podmínky života - uhlovodíky
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvádí jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Deriváty uhlovodíků Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy. Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. Orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích a sacharidech. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	Přírodní látky Fotosyntéza – výchozí látky, produkty Podmínky fotosyntézy Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - cukry, tuky Př
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Léčiva a návykové látky Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	EV: Vztah člověka k prostředí - chemický průmysl OSV: Sebepoznání a sebepojetí - léčiva, návykové látky Vlz

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Průmyslová hnojiva Detergenty, pesticidy a insekticidy	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - plasty, detergenty, pesticidy, insekticidy, hnojiva př

6.21 Přírodopis – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět přírodopis je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku. Hodinová dotace v 6. - 8. ročníku je 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodina týdně. V 8. ročníku v sobě propojuje témata vzdělávacích oborů Přírodopis a Výchova ke zdraví. V tomto ročníku jsme využili 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Předmět převážně navazuje na předmět Člověk a jeho svět na I. stupni. Žáci mají možnost poznávat přírodu jako jeden ucelený systém a snaží se porozumět obecným zákonitostem přírodních jevů. Osvojují si vědomosti daného oboru, které spojují se zkušenostmi a dovednostmi získanými na základě pozorování, případně pokusu. Učí se aktivně pracovat s přírodním materiálem, všímají si podmínek existence přírodnin. Vytváří si dovednosti pozorovat objekty lupou i mikroskopem a využívat dostupné zdroje informací. Ze získaných poznatků vyvozují závěry, ověřují si hypotézy, přičemž je podporována otevřenost myšlení.

Obsahem předmětu přírodopis je sledování a zkoumání zákonitostí přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Žáci dostávají příležitost vidět přírodu globálním pohledem jako provázaný systém, jehož elementy jsou vzájemně úzce propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Dává žákům prostor pro vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou. Žáci mají pochopit důležitost udržování přírodní rovnováhy pro zachování existence živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Seznamuje také s mnohotvárností forem života na Zemi. Žáci získávají přehled o vzniku a vývoji země a života, o přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a jejich vztazích. Získávají poznatky o stavbě těl, životě vybraných organismů včetně člověka, horninách, vesmíru a Zemi. Předmět učí, jak správně pochopit spojení člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi. Tím se poukazuje na odpovědnost člověka za zachování života na Zemi stejně jako i lidského zdraví. Vede žáky ke kladení otázek o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku. Výuka vede také k citlivému vnímání krásy přírody a tím rozvíjení estetického cítění. Předmět dává příležitost pro rozvoj kritického myšlení i logického uvažování. Z metod a forem práce se zde využívá práce ve skupinách, dvojicích, vypracovávání laboratorních úkolů, zvládnutí orientace v různých informačních zdrojích. Pro upevnění vědomostí, dovedností, návyků a další celkový rozvoj poznání jsou určeny projekty, přírodovědná cvičení, vycházky, exkurze, přednášky, besedy.

V oblasti hodnocení je snaha o aplikaci získaných poznatků v určitých souvislostech, ve vztazích. Prosazuje se objektivní sebehodnocení, schopnost spolupráce ve skupině, kde žáci prokazují schopnost obhájit svůj názor i naslouchat druhým. Hodnotí se i schopnosti řešit problémové úlohy. Posuzuje se schopnost třídění a práce s různými zdroji informací. Součástí je hodnocení testových úkolů i ústního projevu prezentovaných prací. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, umožňuje zažít všem žákům pocit úspěchu.

Průřezová témata

Environmentální výchova – vysvětlíme důležité pojmy - ekosystém, lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí, vývoj organismů jako reakce na změny prostředí, ochrana vody, půdy, ovzduší, přírodní katastrofy, vyčerpatelnost fosilních zdrojů.

Multikulturní výchova – podněcujeme udržování tolerantních vztahů, rozvoj spolupráce s učitелеm i se spolužáky, uplatňování principů slušného chování, rozvíjení schopnosti tolerance.

Mediální výchova – pěstujeme v žácích kritický přístup k reklamě ve všech oblastech týkajících se lidského zdraví.

Osobnostní a sociální výchova – podporujeme rozvoj schopností poznávání zejména na základě porozumění prostřednictvím smyslového vnímání.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- podporuje vyhledávání potřebných údajů z různých zdrojů a jejich třídění podle předem stanovených hledisek;
- zaměřuje se na propojování dílčích poznatků do větších celků a poznávání tak přírodní zákonitosti;
- vede k samostatnému i týmovému experimentování, k vytváření hypotézy;
- ukazuje, jak lze výsledky učení uplatnit nejen v životě, ale i v dalším učení a zkoumání.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání informací vedoucích k řešení problému;
- podporuje u žáků nacházení vhodného způsobu řešení problému;
- motivuje žáky k diskusi o problému, k obhajobě svého názoru;
- vede žáky k praktickému ověřování správnosti řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k výstižnému formulování hypotézy a závěru pozorování, experimentů;
- podporuje při práci ve skupině komunikaci způsobem, který vede ke spolupráci a k dosažení cíle;
- vede žáky k utváření kladných vztahů vytvářejících plnohodnotné soužití lidí.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k plánování úkolů, stanovení postupů, pravidel pro samostatnou práci i pro práci ve skupině a jejich dodržování;
- podporuje u žáků zájem o problém a snahu přispět k jeho vyřešení;
- podporuje vytváření pozitivní představy o sobě samém, posiluje sebedůvěru a sebeúctu žáků.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k chápání nejzákladnější ekologické souvislosti, k snaze o komplexní nahlížení na problém;
- seznamuje žáky se zodpovědným chováním v krizových situacích;
- zaměřuje se podle svých možností na poskytnutí účinné první pomoci;
- vede žáky k chápání a respektování pravidel zdravého životního stylu;
- ukazuje, jaké postavení má člověk ve vztahu k okolnímu prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostní a hygienické zásady při práci v laboratoři i v přírodě;
- vybízí k ochraně zdraví svého i druhých osob;
- podporuje žáky, aby dosažené poznatky a výsledky své práce využívali při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodopis	6. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 6.
------------	----------------------------	------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Poznává organické a anorganické látky, rozliší rozdíl. Orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. Rozlišuje základní projevy a podmínky života.	Obecná biologie Látky organické, anorganické Vznik a vývoj života v čase Základní projevy života (růst, pohyb, dýchání, vývin, reakce na podněty, příjem živin, rozmnožování) Názory na vznik života Rozmanitost života	EV: Základní podmínky života - základní podmínky života Z, Ch
Popisuje základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasňuje funkci základních organel. Aplikuje praktické metody poznávání přírody. Rozpoznává, porovnává a objasňuje funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů.	Základní struktura života Pojem organela: buněčná stěna, plazmatická membrána, cytoplazma, jádro, mitochondrie, vakuoly Stavba buňky bakteriální a její funkce Stavba buňky živočišné, rostlinné a jejich funkce, porovnání stavby a činnosti obou buněk Význam J. E. Purkyně Základní funkce jednotlivých organel Rozmnožování buňky příčným dělením Příjem látek buňkou Pozorování buňky mikroskopem Buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy Organismy jednobuněčné, mnohobuněčné, kolonie	
Rozlišuje viry, bakterie, uvádí na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Stavba, původ, rozšíření virů, viry jako původci chorob, prevence virových onemocnění Původ, výskyt, význam a praktické využití bakterií (potravinářský průmysl, význam v přírodě, destruenti ...) Bakterie jako původci chorob, prevence nákazy	VkZ
Třídí organismy a zařazuje vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Význam a zásady třídění organismů Základní taxonomické jednotky (říše, kmen, třída, řád, čeleď, rod, druh)	
Uvádí příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Základy ekologie Organismy a prostředí Vysvětlení pojmů systém, ekosystém, populace	EV: Ekosystémy - systém, ekosystém

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Uvádí příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Rozlišuje a uvádí příklady systémů organismů – populace, společenstvo, ekosystémy, na příkladu objasňuje základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Vysvětluje podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a hodnotí jejich význam. Rozlišuje na konkrétních příkladech způsob soužití organismů.	Místo organismu v ekosystému, existence živých a neživých složek v ekosystému, ekosystémy přirozené a umělé Vyjádření vztahů v ekosystému potravním řetězcem, potravní pyramidou, rovnováha v ekosystému Různé způsoby výživy organismů Symbióza, parazitismus	
Vysvětluje princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Fyziologie rostlin Základní princip fotosyntézy, dýchání, růstu	
Poznává a zařazuje dané zástupce druhů řas.	Základní charakteristika sinic a řas, jejich význam, výskyt v přírodě Řasy jednobuněčné: krásnooko, zrněnka, ... Řasy mnohobuněčné: šroubatka, žabí vlas...	
Rozlišuje houby bez plodnic a s plodnicemi, hodnotí význam hub bez plodnic. Rozpoznává naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovnává je podle charakteristických znaků. Vysvětluje různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích. Objasňuje funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	Biologie hub Houby bez plodnic: plísňe, základní charakteristika, význam v přírodě, vliv na člověka a živé organismy, význam v průmyslu Pozorování lupou Houby s plodnicemi: stavba, výskyt, význam, rozmnožování, poznávání a určování pomocí atlasu, rozdělení na houby jedlé, nejedlé, jedovaté Zásady sběru, konzumace a první pomoci při otravě houbami Význam hub v ekosystému a v potravním řetězci Lišejník: stavba stélky, výskyt, význam v přírodě, vysvětlení symbiózy dvou organismů ve stélce lišejníků	
Odvozuje na základě pozorování stavbu rostlinného těla od buňky	Biologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin Buňky – pletiva (vysvětlení pojmu, příklady) – orgány – organismus	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
přes pletiva až k jednotlivým orgánům. Poznává a zařazuje běžné zástupce mechorostů.	Systém rostlin Játrovky: stavba, výskyt, rozmnožování, porostnice mnohotvará Mechy: stavba těla, výskyt, rozmnožování, význam v přírodě, zástupci	
Rozlišuje kapradňorosty a hovoří o stavbě těla, jejich vývoji na Zemi v jednotlivých geologických érách.	Plavuně Přesličky: přeslička rolní, přeslička lesní, určení, stavba těla Kapradiny: kapraď samec, ... určení, stavba těla, výskyt, rozmnožování, vegetační cyklus Vývoj kmene v čase Nerostné suroviny, výskyt v ČR, těžba	
Porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů, uvádí praktické příklady jejich funkcí a vztahu v rostlině jako celku. Vysvětluje princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Kořen: stavba a funkce Stonek: stavba a funkce, stonek dřevnatý a dužnatý a jejich typy List: stavba a funkce, list jednoduchý a složený, postavení listů na stonku Květ: stavba a funkce, typy květu (kalich a koruna, okvěť), květ, květenství a jeho základní typy Opylení, oplození Plod: stavba a funkce, plody suché, dužnaté a jejich typy	
Vysvětluje podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Rozmnožování pohlavní a vegetativní, jejich využití při pěstování rostlin a šlechtění nových odrůd	
Charakterizuje a poznává některé nahosemenné rostliny, určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Rostliny nahosemenné: opylení, vývoj semen Charakteristika, určování, poznávání našich jehličnanů, využití atlasu Les a jeho význam pro člověka	
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Charakterizuje a poznává zástupce některých čeledí rostlin. Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Rostliny jedno a dvouděložné – znaky Stromy a keře v naší přírodě – charakteristika, určování, poznávání, využití atlasu Základní charakteristika některých čeledí a jejich zástupci Čeleď: pryskyřníkovité, mákovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, brutnákovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité, liliovité, lipnicovité, vstavačovité Práce s atlasem, botanickým klíčem Založení herbáře	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Odvozuje na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení se některých rostlin podmínkám prostředí.	Vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana Vyhynulé a ohrožené druhy	

Přírodopis	7. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 7.
-------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Popisuje stavbu a funkci živočišné buňky.	Živočišná buňka, její stavba, funkce, odlišnosti od buňky rostlinné. Organismy jedno a mnohobuněčné, kolonie Vývoj rostlin a živočichů za společného základu	
Poznává a na praktickém příkladu popisuje významné zástupce prvoků.	Prvoci: stavba těla, funkce vybraných organel, výskyt, význam v přírodě, v potravním řetězci Prevence nákazy parazitických prvoků (měňavka úplavíčná)	
Popisuje různé možnosti specializace buněk.	Organické a anorganické látky v tělech živočichů Mnohobuněčný organismus – specializace buněk, vznik tkání, orgánů, soustav Tkáň nervová, svalová, pojivová, epitelová – krycí, tělní tekutiny	
Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů. Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů. Vysvětluje funkci jednotlivých orgánů. Na konkrétních příkladech popisuje, porovnává a objasňuje způsob života vybraných zástupců. Určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody. Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Biologie živočichů Systém živočichů Stavba těla, výskyt a význam v přírodě u vybraných skupin: žahavci, ploštěnci (životní cyklus tasemnice, prevence nákazy), hlísti (životní cyklus škrkavky, roupa, prevence nákazy), měkkýši, kroužkovci, členovci, chelicerata (výskyt, životní cyklus klíštěte, prevence nákazy, pomoc při zjištění výskytu na těle), koryši, hmyz (vývoj, vybraní zástupci), pozorování, stavba, chování Práce s atlasem	
Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětluje funkci jednotlivých orgánů. Odvozuje na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě.	Stavba těla, výskyt a význam v přírodě u vybraných kmenů a tříd: Strunatci: paryby, ryby (hospodářsky významné druhy, chov), obojživelníci, plazi	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zařazuje vybrané živočichy do taxonomických skupin. Na příkladech objasňuje přizpůsobení se danému prostředí.	Ptáci (rozšíření, přizpůsobení se ptáků prostředí, chování ptáků, přehled vybraných zástupců) savci (rozšíření, přizpůsobení se savců prostředí, chování savců, přehled vybraných zástupců)	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Práce s atlasem	
Hodnotí význam živočichů pro člověka a celkově v přírodě. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	
Odvozuje na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě.	Projevy chování živočichů	Z
Uvádí příklad a hodnotí význam jedinců v různých ekosystémech.	Vztahy v ekosystému	
Uvádí příklad kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Globální problémy a jejich řešení Chráněná území, ochrana živočichů Druhy vyhynulé a ohrožené	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - globální problémy a jejich řešení Z

Přírodopis	8. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 8.
-------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	Srovnání člověka a ostatních savců Vývoj od živočišného předchůdce po člověka dnešního typu	D
Vysvětluje podstatu pohlavního rozmnožování.	Genetika Stavba živočišné buňky, jádro, chromozómy, podíl jádra a chromozómů na rozmnožování se buňky Pohlavní buňky, jejich význam při rozmnožování	
Rozumí podstatě dědičnosti a přenosu dědičných informací. Uvádí příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivů prostředí na utváření organismu.	Nukleové kyseliny DNA, RNA. Chromozóm – nositel dědičnosti, gen, vloha, znak Dědičnost, konkrétní dědičné znaky Vliv prostředí, proměnlivost, křížení Význam J. G. Mendel	MKV: Etnický původ - dědičnost
Objasňuje vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří. Chápe souvislosti mezi tělesným a duševním vývojem.	Biologie člověka Nitroděložní vývoj (zárodek, plod), porod Charakteristika jednotlivých období života od narození do smrti po stránce tělesné i duševní Novorozenec, kojenec, batole, předškolní věk, školní věk, puberta, dospívání, dorost, dospělost, zralost, střední věk, stáří, vysoké stáří, kmetský věk	
Objasňuje stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla.	Buňky – tkáně – orgány – orgánové soustavy – organismus Charakteristika, typy a funkce jednotlivých tkání	
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu jednotlivých orgánů opěrné a pohybové soustavy, vysvětluje vztahy mezi nimi. Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	Opěrná soustava, pohybová soustava Kost a její stavba, typy kostí, spojení kostí na kostře Kostra Sval a jeho stavba, typy svalů, jejich vlastnosti a funkce, připojení svalů ke kostře, kosterní svalstvo První pomoc při poranění kostí, svalů Význam pohybu pro zdraví	
Dává do souvislostí složení stravy jako zdroj energie pro lidské tělo. Chápe souvislosti mezi složením stravy a způsoby stravování s rozvojem civilizačních nemocí. Dle svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Složky potravy (cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny, voda, minerální látky), metabolismus Zásady zdravého stravování	Ch
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu jednotlivých orgánů trávicí soustavy.	Trávicí soustava Mechanické a chemické (enzymy a jejich funkce) zpracování potravy	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasňuje význam zdravého způsobu života.	Ústní dutina, jazyk, zuby (stavba a funkce, hygiena, péče o chrup) Hltan, jícen Žaludek Játra, slinivka břišní Tenké a tlusté střevo, konečník Možná onemocnění trávicí soustavy, poruchy příjmu potravy, vliv stravování na zdraví	
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu jednotlivých orgánů dýchací soustavy. Rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasňuje význam zdravého způsobu života.	Dýchací soustava Dýchání zevní a vnitřní Horní cesty dýchací, nosní dutina, nosohltan Dolní cesty dýchací, hrtan, hrtanová příklopka, hlasové ústrojí, průdušnice Plíce Možná onemocnění dýchací soustavy Škodlivost vlivu kouření Význam otužování pro zdraví První pomoc při poranění, umělé dýchání Život ohrožující stavy Epidemie	EV: Vztah člověka k prostředí - dýchání
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu jednotlivých orgánů oběhové soustavy. Rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasňuje význam zdravého způsobu života.	Oběhová soustava Rozdělení cév Krev, krevní skupiny, J. Jánský Tkáňový mok, míza, mízní cévy Srdce, krevní oběh, tlak krve, tep Slezina Možná onemocnění První pomoc při poranění cév, masáž srdce	
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu jednotlivých orgánů vylučovací soustavy. Rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasňuje význam zdravého způsobu života.	Vylučovací soustava Ledviny Močovody, Močový měchýř, Močová trubice Možná onemocnění	
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu kůže. Rozlišuje příčiny případné příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence	Kůže Onemocnění a první pomoc při poranění Škodlivost slunečního záření	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
a léčby, objasňuje význam zdravého způsobu života.		
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu jednotlivých orgánů nervové soustavy. Jmenuje možná onemocnění nervové soustavy. Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená s užíváním návykových látek.	Řídicí soustava. Vyšší nervová činnost Neuron, spojení neuronů Vzruch, reflex, reflexní oblouk CNS, mozek, mícha Nervy mozkové, míšní, vegetativní Vady a onemocnění Hygiena duševní činnosti Vliv stresu, drog, zásady duševní hygieny	
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu smyslových orgánů.	Oko, zrak, poruchy zraku a jejich kompenzace Ucho, sluch, vnímání polohy těla, pohybu Jazyk, chuť Čichové receptory, čich Kůže, vnímání změny teploty, bolesti, dotyku	F
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu žláz s vnitřní sekrecí.	Hormony a jejich produkce Hypofýza Šišinka Štítná žláza Příštítná tělíska Brzlík Nadledvinky (kůra, dřeň) Ostrůvky slinivky břišní Mužské a ženské pohlavní žlázy, poruchy pohlavní identity Věkové zvláštnosti	
Určuje polohu a objasňuje funkci a stavbu jednotlivých orgánů pohlavní soustavy. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasňuje význam zdravého způsobu života. Hodnotí situace předčasných sexuálních zkušeností.	Mužské pohlavní ústrojí, varle, nadvarle, chánovod, semenné vajíčky, předstojná žláza, penis, šourek, věkové zvláštnosti Ženská pohlavní soustava, velké a malé stydké pysky, poštváček, vaječníky, vejcovody, děloha, pochva, věkové zvláštnosti, menstruační cyklus, těhotenství Nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS Předčasná sexuální zkušenost, předčasné těhotenství a rodičovství Plánované rodičovství	
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k pravidlům zdravého životního stylu.	Sebekontrola chování odpovědnost za vlastní zdraví, hepatitida, civilizační choroby, úrazy	MV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - výživa, stravovací

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasňuje význam zdravého způsobu života. Navrhuje denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu.	Chyby ve stravování, životní styl a jeho dopad na zdraví, prevence Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole, doma, při sportu, při trávení volného času Závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie Pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Režim dne	návyky, vliv reklamy na výživu VkJ

Přírodopis	9. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 9.
-------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Objasňuje vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	Neživá příroda Názory na vznik Světa, sluneční soustava, vznik Země Stavba Země Dnešní kontinenty, pohyb litosférických desek Stavba zemské kůry, její vznik a zánik	F
Rozlišuje horninu a nerost.	Nerost, hornina	
Rozpoznává podle charakteristických vlastností (s použitím určovacích pomůcek) vybrané nerosty. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání neživé přírody.	Vznik, vlastnosti (krystalový tvar, hustota, tvrdost, barva a lesk, štěpnost, chemické složení) nerostů Kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců Určování vybraných vzorků (zlato, stříbro, grafit, diamant, mastek, sůl kamenná, křemen, slída,...) Principy krystalografie	OSV: Rozvoj schopností poznávání - určování vlastností nerostů Ch
Rozlišuje důsledky vnitřních geologických dějů.	Vnitřní geologické procesy Vrstva, souvrství, stáří vrstev a jeho určování, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování se prostředí Tektonické poruchy ZK Zlomy (horizontální posun, kerný) Přesmyk, pokles, hrást, příkopová propadlina) Vrásnění (vrása přímá, její popis) Příkrov Sopečná činnost, sopka, nebezpečí pro člověka Zemětřesení, Zemětřesení tektonická, tsunami Měření zemětřesení Přírodní katastrofy	Z
Rozpoznává podle charakteristických vlastností (s použitím určovacích pomůcek) vybrané horniny. Rozlišuje geologický oběh hornin a vody.	Horniny vyvřelé, usazené, přeměněné. Jejich vznik, vlastnosti a třídění Určování vybraných vzorků (žula, čedič, písek) Horninotvorný cyklus Koloběh vody, hmoty, prvků Suroviny a jejich těžba v ČR Vliv na životní prostředí	OSV: Rozvoj schopností poznávání - určování vlastností hornin EV: Vztah člověka k prostředí - jak člověk měnil svět
Porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půd.	Půdotvorní činitelé (matečná hornina, terén, klima, vliv organismů, čas)	
Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	Složení a vlastnosti půd. Půdy písčité, hlinité, jílovité. Černoze (humus), hnědé půdy, podzolové půdy, ... Význam půdy pro výživu rostlin. Hospodářský význam půdy pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace Ochrana půd (eroze, zemědělství, kyselá dešť...), rekultivace	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - půda

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Geologické změny Vznik a vývoj života, dílo a teorie Ch. Darwina Výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory	
Hodnotí geologický vývoj území ČR.	Geologický vývoj a stavba území ČR Český masiv, Karpaty	
Uvádí vliv podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů. Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. Na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků při mimořádných událostech.	Počasí, podnebí Vztah počasí a podnebí k životu Význam vody a teploty prostředí na život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	

6.22 Zeměpis – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci v šestém, osmém a devátém ročníku 2 hodiny týdně, v sedmém ročníku 1 hodina týdně.

Předmět svým pojetím navazuje především na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a rovněž na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti o Zemi, učí se orientovat v mapách a prakticky využívat jejich možnosti, rozumějí některým jevům v přírodě a ve společnosti, vytvářejí si vztah k přírodě a lidské společnosti, jsou schopni respektovat odlišnosti života jiných národů, chápou význam mezinárodní spolupráce. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahu člověka do přírody.

Učitel využívá metod a forem práce založených také na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a týmech), vzájemného učení na základě žákovských prezentací, jejichž předpokladem je schopnost orientace v informačních zdrojích, aplikací již zvládnutých vědomostí a dovedností pro další objevování, zeměpisných exkurzí a cvičení, projektů a projektových dnů.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost “číst mapy”, schopnost řešit geografické úlohy, schopnost spolupracovat a schopnost přemýšlet. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce. Respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků.

Průřezová témata

Multikulturní výchova – seznamujeme s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Představujeme poznání a toleranci odlišnosti jiných národních, etnických, náboženských a sociálních skupin. Podporujeme rozvoj smyslu pro toleranci, solidaritu a spravedlnost.

Mediální výchova – využíváme tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací, vlastní produkce textů.

Výchova demokratického občana – orientujeme žáky v problémech a konfliktech otevřené demokratické a pluralitní společnosti. Získáváme a prohlubujeme vztah k domovu a vlasti. Udržujeme respektování kulturních, etnických a jiných odlišností.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – podporujeme získávání informací o zemích Evropy a světa. Rozšiřujeme a prohlubujeme dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí a snažíme se vychovávat evropského občana.

Environmentální výchova - vedeme žáky k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování. Učíme hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů, učíme komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k správnému užívání obecných termínů, znaků a symbolů, k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí;
- nechává žákům prostor pro vlastní postup práce, žáci pracují s atlasy, s mapou a s různými druhy tabulek a rejstříků;
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a zeměpisných pracovních textů;
- zadává žákům úkoly, ke kterým potřebují informace z denního tisku, odborných časopisů, z naučné literatury a internetu týkající se zeměpisného poznávání;
- vede k poznávání smyslu a cíle učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede své žáky k přesnému a jasnému vyjadřování a formování problému;
- zadává úkoly, v nichž musí žáci vyhledávat, navrhopat či používat různé další metody, které by mohly přispět k řešení daného problému;
- umožňuje používat osvojené metody řešení zeměpisných problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu;
- dává žákům prostor pro využití internetu, vyhledávání informací a jejich zpracování a prezentování ostatním žákům;
- zařazuje diskusní kroužky a zeměpisné besedy.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, které žáci řeší samostatně a v nichž mohou uplatnit své individuální schopnosti, nebo pracují ve dvojici či menší skupince, kde si navzájem pomáhají a podílejí se na společné práci;
- podporuje u žáků sebevědomé vystupování, žáci aktivně diskutují na daná témata;
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky;
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování životního prostředí, k rozhodování se v zájmu ochrany zdraví;
- klade otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku;
- vede žáky ke schopnosti vyjádřit svůj vlastní názor a obhájit ho správnými argumenty;
- motivuje žáky k ohleduplnému chování a toleranci, ke schopnosti vyslechnout ostatní, zamyslet se nad jejich názory;
- vyžaduje plnění školních povinností, zodpovědnou domácí přípravu.

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a povinností žáků;
- vede žáky k bezpečnému a citlivému zacházení se zeměpisnými pomůckami;
- představuje využití geografie v různých oblastech lidské činnosti a poznání;
- vede žáky k tomu, aby nabyté zeměpisné znalosti a dovednosti využívali i v praktickém životě;
- motivuje žáky k dalšímu rozšiřování jejich geografických znalostí sledováním aktualit v médiích, na internetu;
- vede žáky k sebekritickému hodnocení dosažených výsledků, k výběru své budoucí profese.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis	6. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 6.
----------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	Planeta Země, Měsíc – přirozená družice Země, sluneční soustava, Slunce, vesmír, vývoj poznání o vesmíru	F D
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, hodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	
	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	Komunikační geografický a kartografický jazyk Vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy Základní topografické útvary, důležité body, výrazové čárové útvary, plošné útvary a jejich kombinace, síť, povrch Ohniska – uzly Hlavní kartografické produkty - plán, mapa, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky	M Vv
Používá s porozuměním základní topografickou, geografickou a kartografickou terminologii.	Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám	
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	Statistická data a jejich geografické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vytváří a využívá osobní myšlenkové schéma a myšlenkové mentální mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	Jednoduchá myšlenková schémata pro orientaci v regionu, mentální mapa oblíbených anebo rizikových míst v obci a okolí	
	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
Definuje pojem krajinná sféra, rozdělí krajinnou sféru na dílčí části.	Krajinná sféra Země, její dílčí části	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	
Definuje litosféru jako kamenný obal Země, objasňuje principy vzniku zemětřesení a sopečné činnosti, objasňuje pojem přírodní katastrofa.	Litosféra Zemětřesení a sopečná činnost Přírodní katastrofa	
Rozlišuje vnitřní a vnější procesy, které formují povrch Země, uvede jejich příklady a jakým způsobem působí na zemský povrch.	Povrch Země jako výsledek působení přírodních činitelů.	
Definuje atmosféru, objasňuje ochranné funkce atmosféry, vysvětluje meteorologii a klimatologii, opírá se o tematické mapy v atlase.	Atmosféra Meteorologie a klimatologie	
Charakterizuje oběh vody na Zemi, vody pevnin a oceánů a skutečnosti, které uvádí, lokalizuje na mapách.	Hydrosféra Oběh vody na Zemi	
Formuluje význam půdy pro život na Zemi, definuje základní pravidla ochrany půd.	Pedosféra Ochrana půdy	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vytyčuje přírodní zemské pásy podle atlasů. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti	
	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště Určování hlavních a vedlejších světových stran Pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu Jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Př
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - člověk a krajina
	REGIONY SVĚTA	
Definuje rozdíl mezi světadílem a kontinentem, na mapě ukáže jednotlivé světadíly a kontinenty.	Světadíly – rozdíl mezi světadílem a kontinentem Práce s mapou	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu světa. Lokalizuje na mapách vybraný světadíl, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Amerika Přírodní a společenské atributy Ameriky Ohraničení a lokalizace Ameriky Lokalizace Ameriky, oceánu a makroregionů na mapách Komparace postavení, rozvojových jader a periferní zóny	MKV: Etnický původ - etnický původ a kultura obyvatelstva Ameriky MKV: Multikulturalita - etnický původ a kultura obyvatelstva Ameriky

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Ameriky a vybraných modelových států.	Komparace polohy, rozlohy vybraných modelových států Ameriky Přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných modelových států Ameriky	
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Na příkladu států USA a Kanady vysvětluje hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky regionu Severní Amerika, vlastními slovy vysvětluje postavení USA ve světovém hospodářství. Dělí region Střední Ameriky na pevninskou a ostrovní část, popisuje jejich hlavní rozdílné znaky. Určuje geografickou polohu Mexika vůči sousedním státům. S pomocí mapy uvádí přírodní zdroje, charakterizuje hospodářství. Hledá pevninskou a ostrovní část střední Ameriky v oblasti Karibského moře. Dělí státy regionu Jižní Amerika do tří skupin podle společenských znaků: andské země, laplatské země a tropická Jižní Amerika. Uvádí základní problémy kontinentu Amerika v jeho jednotlivých oblastech a navrhuje možnosti řešení.	Modelové regiony v Americe - modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Severní Amerika - USA, Kanada Znaky regionu Postavení USA ve světovém hospodářství Střední Amerika – pevninská a ostrovní část Mexiko - poloha Mexika vůči sousedním státům Hospodářství Mexika Karibská oblast Jižní Amerika - Andské země, Laplatské země, tropická Jižní Amerika (Brazílie) Problémy Ameriky – návrhy řešení	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, hodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, jmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Obyvatelstvo Ameriky – základní kvantitativní a kvalitativní geografické charakteristiky Demografické hospodářské a kulturní charakteristiky Obecné základní geografické znaky sídel	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství Ameriky, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Objasňuje význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami národního hospodářství, na mapě vymezuje hlavní zemědělské oblasti světa, hodnotí význam pěstování zemědělských plodin v různých částech světa, rybolovné oblasti. Posuzuje důležitost jednotlivých průmyslových odvětví, člení průmysl na jednotlivá odvětví, rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití, hodnotí klady a zápory různých typů elektráren, uvádí příklady typických výrobků jednotlivých odvětví průmyslu a oblasti největší produkce. Rozlišuje dopravu podle charakteru komunikace a dopravního prostředku, ukazuje na mapě hlavní světové trasy a uzly pozemní, vzdušné a vodní dopravy. Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami, rozlišuje pasivní a aktivní cestovní ruch, vyhledává konkrétní spojení v tabulkách i na internetu.	Hospodářství Ameriky - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Zemědělství Hlavní zemědělské oblasti světa Význam pěstování zemědělských plodin rybolov Průmysl, jeho členění Nerostné suroviny Klady a zápory elektráren Doprava a spoje Světové trasy Služby a cestovní ruch Jízdní řády, spojení	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Na mapě ukazuje hlavní centra světového obchodu, jmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení.	Propojenost světového hospodářství Hlavní centra světového obchodu	

Zeměpis	7. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 7.
----------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	REGIONY SVĚTA	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci Asie, Afriky.	Afrika a Asie Přírodní a společenské atributy Afriky a Asie Ohraničení a lokalizace Afriky a Asie	MKV: Etnický původ - etnický původ a kultura obyvatelstva Afriky a Asie
Lokalizuje na mapách Afriku, Asii podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Lokalizace Afriky a Asie Komparace postavení, rozvojových jader a periferní zóny	MV: Tvorba mediálního sdělení - zpracování vybraného asijského státu
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých vybraných států Afriky, Asie.	Komparace polohy, rozlohy vybraných modelových států Afriky a Asie Přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných modelových států Ameriky	
Zvažuje, jaké změny ve vybraných státech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	
Dělí Afriku do 5 regionů: arabská severní Afrika, chudé země Sahelu, země Guinejského zálivu a povodí Konga, horská východní Afrika, jižní Afrika, charakterizuje Jihoafrickou republiku a vysvětluje, proč země vybočuje z všeobecné charakteristiky.	Regiony Afriky - arabská severní Afrika, chudé země Sahelu, země Guinejského zálivu a povodí Konga, horská východní Afrika, jižní Afrika Jihoafrická republika – typické odlišnosti od ostatních států	
Dělí světadíl Asie do 7 oblastí: jihozápadní Asie, Kavkaz, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, centrální Asie, severní Asie – Sibiř.	Oblasti Asie - jihozápadní Asie, Kavkaz, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, centrální Asie, severní Asie (Sibiř)	
Na příkladu států Turecko a Izrael vysvětluje hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky států Blízkého východu.	Fyzicko-geografické a socioekonomické znaky států Blízkého východu (Turecko, Izrael)	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jmenuje a na mapě ukazuje další státy oblasti jihozápadní Asie. Objasňuje hlavní znaky oblasti Kavkaz. Na modelovém státu Indie objasňuje hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky oblasti jižní Asie. Jmenuje a ukazuje na mapě státy jihovýchodní Asi. Na příkladu států Čína, Mongolsko a Japonsko vysvětluje hlavní znaky států východní Asie. Na příkladu států Kazachstán a Afghánistán vysvětluje hlavní znaky států centrální Asie. Objasňuje hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky oblasti Sibiře.	Práce s mapou – vyhledávání států jihozápadní Asie Hlavní znaky oblasti Kavkaz Hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky oblasti jižní Asie Práce s mapou – státy jihovýchodní Asie, hlavní města Hlavní znaky států východní Asie (Čína, Mongolsko) Hlavní znaky států centrální Asie (Kazachstán a Afganistán) hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky oblasti severní Asie (Sibiř)	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci Austrálie a Oceánie, Antarktida. Lokalizuje na mapách tyto světadíly, oceány podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Pomocí mapy vymezuje region Austrálie, charakterizuje výjimečnost přírodních podmínek - klima, fauna, flora.	Austrálie a Oceánie, Antarktida Přírodní a společenské atributy Austrálie a Oceánie, Antarktidy Ohraničení a lokalizace Austrálie a Oceánie, Antarktidy Lokalizace Austrálie a Oceánie, Antarktidy Komparace postavení, rozvojových jader a periferní zóny Komparace polohy, rozlohy vybraných modelových států Austrálie a Oceánie, Antarktidy Přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných modelových států Ameriky Modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Austrálie – práce s mapou Klima, fauna a flora Austrálie	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zhodnocuje ekonomiku Austrálie a její státní zřízení. Určuje polohu a přírodní poměry Oceánie. Objasňuje, co to jsou polární oblasti, ukazuje je na mapě, vymezuje hlavní rozdíly mezi Arktidou a Antarktidou.	Ekonomika Austrálie Poloha a přírodní poměry Oceánie Polární oblasti Rozdíly mezi Arktidou a Antarktidou	
	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, hodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, jmenuje obecné základní geografické znaky sídel. Pomocí mapy určuje závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách, popisuje základní znaky obyvatelstva Afriky. Charakterizuje obyvatelstvo Asie, jeho složení a rozmístění.	Základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické a kulturní charakteristiky Základní geografické znaky sídel Obyvatelstvo Afriky - původní obyvatelstvo, vývoj obyvatelstva, rasy a jazyky Obyvatelstvo Asie – charakteristika, složení, rozmístění	
Charakterizuje obyvatelstvo Austrálie. Zdůvodňuje, proč většina obyvatel Austrálie žije ve městech.	Obyvatelstvo Austrálie – charakteristika Městská obydlení	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství Afriky a Asie, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Vymezuje polohu, členitost, povrch, vodstvo, přírodní podmínky Afriky a Asie. Porovnává hospodářství a dopravu v oblastech Afriky a Asie.	Hospodářství Afriky a Asie - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Práce s mapou - poloha, členitost, povrch, vodstvo, přírodní podmínky Afriky a Asie Hospodářství a doprava v oblastech Afriky a Asie	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s aktuálními zdroji informací o politickém a hospodářském vývoji
Zhodnotí přiměřeně hospodářství Austrálie.	Hospodářství Austrálie - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	

Zeměpis	8. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 8.
----------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	REGIONY SVĚTA	
Definuje pojem světový oceán, určuje jednotlivé oceány, kterými je tvořen: Tichý, Atlantský, Indický, Jižní a Severní ledový. Vlastními slovy popisuje vznik a vývoj oceánů, život v oceánu, využívání bohatství oceánů a vlivy způsobující znečištění oceánů.	Světový oceán - Tichý oceán, Atlantský oceán, Indický oceán, Jižní oceán, Severní ledový oceán Vznik a vývoj oceánů Život v oceánu Využívání bohatství oceánů Znečištění oceánů	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci Evropy. Lokalizuje na mapách Evropu podle zvolených kritérií, srovnává její postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých vybraných států Evropy. Zvažuje, jaké změny ve vybraných státech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Jmenuje a na mapě ukazuje podnebné oblasti Evropy, ukazuje na mapě významné evropské řeky a jezera, vysvětluje původ jezer a jmenuje vegetační pásy Evropy, hodnotí vliv člověka na krajinu.	Evropa Přírodní a společenské atributy Evropy Ohraničení a lokalizace Evropy Lokalizace Evropy Komparace postavení, rozvojových jader a periferní zóny Komparace polohy, rozlohy vybraných modelových států Evropy Přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných modelových států Evropy Modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Přírodní podmínky, přírodní oblasti, podnebné oblasti Evropské řeky a jezera, původ jezer Vliv člověka na krajinu	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - Evropa D Př

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Dělí světadíl Evropa do šesti oblastí: východní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa. Jmenuje a na mapě ukazuje státy východní Evropy, charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství. Ukazuje na mapě hranici mezi Evropou a Asií. Jmenuje a na mapě ukazuje státy severní Evropy, charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství. Hodnotí hospodářský a politický význam států severní Evropy ve světě. Jmenuje a na mapě ukazuje státy jižní Evropy, charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství. Určuje odlišnost plynoucí z polohy v subtropickém pásu. Hodnotí význam středomořské oblasti z hlediska cestovního ruchu. Jmenuje a na mapě ukazuje státy jihovýchodní Evropy. Uvádí příčiny národnostních nepokojů oblasti. Posuzuje hospodářské a politické postavení států ve světě. Jmenuje a na mapě ukazuje státy západní Evropy, charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, označuje oblast jako nejvyspělejší část Evropy. Jmenuje a na mapě ukazuje státy střední Evropy, charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, hodnotí odlišnosti v hospodářské vyspělosti východní a západní části střední Evropy.	Oblasti Evropy modelové státy Evropy – východní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa Státy východní Evropy – lokalizace na mapě, charakteristika přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářství Hranice mezi Evropou a Asií Státy severní Evropy – lokalizace na mapě, charakteristika přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářství Hospodářský a politický význam států severní Evropy Státy jižní Evropy – lokalizace na mapě, charakteristika přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářství Odlišnost polohy Význam cestovního ruchu v středomořské oblasti Státy jihovýchodní Evropy – lokalizace na mapě Příčiny národnostních nepokojů Hospodářské a politické postavení států ve světě Státy západní Evropy – lokalizace na mapě, charakteristika přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářství Státy střední Evropy – lokalizace na mapě, charakteristika přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářství	Aj, D

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Popisuje společné znaky alpských zemí a podobnosti a odlišnosti Visegrádských zemí. Hledá území Ruska, určuje jeho polohu. Vymezuje hranice mezi evropskou a asijskou částí Ruska. Posuzuje politický a hospodářský význam Ruska v současném světě. Hledá hospodářská a sídelní střediska, oblasti cestovního ruchu.	Společné znaky alpských zemí Podobnosti a odlišnosti Visegrádských zemí Rusko - lokalizace, poloha Hranice evropské a asijské části Politický a hospodářský význam Ruska Cestovní ruch	
Vysvětluje hospodářský a politický význam Evropy pro světovou ekonomiku a světové politické dění.	Hospodářský a politický význam Evropy	
	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Pomocí mapy určuje závislost rozmístění obyvatelstva Evropy na přírodních podmínkách. Popisuje základní znaky obyvatelstva. Vysvětluje, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské a politické nesnášenlivosti.	Obyvatelstvo Evropy – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky Charakteristika z hlediska sídelní oblasti Evropy, jazykové oblasti, náboženské oblasti a kulturní oblasti Zdůvodňování odsuzování projevů rasové, náboženské a politické nesnášenlivosti	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství Evropy, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Jmenuje základní znaky hospodářství Evropy. Popisuje zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu Evropy. Hodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě, uvádí její cíle a činnosti. Jmenuje významné mezinárodní hospodářské organizace sdružující vyspělé evropské státy.	Hospodářství Evropy - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Základní znaky hospodářství Evropy Zemědělství, průmysl a doprava Evropy Evropská unie – význam, postavení, její cíle a činnosti Mezinárodní hospodářské organizace	Ov

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vysvětluje hospodářský a politický význam Evropy pro světovou ekonomiku a světové politické dění.	Hospodářský a politický význam Evropy	
	ČESKÁ REPUBLIKA	
Vymezuje a začleňuje ČR na mapě Evropy. Určuje jednotlivé sousedy a zastavuje se u historie ČR. Uvádí příklady působnosti ČR v mezinárodních organizacích.	Česká republika - zeměpisná poloha Sousední státy, historické členění Politické postavení České republiky v Evropě a ve světě	D
Vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	Místní region - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, kritéria pro vymezení místního regionu Základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj, vztahy k okolním regionům	Př
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	Česká republika - přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	MV: Tvorba mediálního sdělení - Česká republika Př, Ch, Inf
	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Vztah příroda a společnost - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí Chráněná území přírody Globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologie

Zeměpis	9. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 9.
----------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ČESKÁ REPUBLIKA	
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	Kraje České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění	MV: Tvorba mediálního sdělení - prezentace jednotlivých krajů
Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů.	Přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů	MV: Tvorba mediálního sdělení - naše město
Porovnává hospodářský význam krajů ČR a vymezí jejich jádrové a periferní oblasti.	Komparace hospodářského významu krajů ČR	
Hodnotí na příkladech pohraničních oblastí příklady spolupráce v euroregionech.	Spolupráce v euroregionech	
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	ČR jako součást světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizací a integrací států	
	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, hodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky	VDO: Občan, občanská společnost a stát - obyvatelstvo
Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi.	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa	
Popisuje důvody nerovnoměrného osídlení Země.	Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
Uvádí příklady funkce měst, vysvětluje závislost počtu funkcí na velikosti města a jeho zázemí.	Funkce měst	
Uvádí příklady památek UNESCO	Památky UNESCO	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Objasní význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami národního hospodářství. Na mapě vymezí hlavní zemědělské oblasti světa, hodnotí význam pěstování zemědělských plodin v různých částech světa, rybolovné oblasti. Posuzuje důležitost jednotlivých průmyslových odvětví Člení průmysl na jednotlivá odvětví a uvádí příklady typických výrobků jednotlivých odvětví průmyslu a oblasti největší produkce. Rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití. Hodnotí klady a zápory různých typů elektráren. Rozlišuje dopravu podle charakteru komunikace a dopr. prostředku. Ukazuje na mapě hlavní světové trasy a uzly pozemní, vzdušné a vodní dopravy. Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami, rozlišuje pasivní a aktivní cestovní ruch, vyhledává konkrétní spojení v tabulkách i na internetu. Na mapě ukazuje hlavní centra světového obchodu, jmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení.	Světové hospodářství- sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Světové hospodářství Zemědělství – význam pro výživu lidstva Hlavní zemědělské oblasti Význam pěstování zemědělských plodin Rybolov Průmysl - význam jednotlivých odvětví Odvětví průmyslu Klasifikace nerostných surovin Klady a zápory elektráren Doprava a spoje Hlavní světové trasy a uzly Služby a cestovní ruch Propojenost světového hospodářství	
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary -národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace Aktuální geopolitické změny a politické problémy Geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	Ov

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. Hodnotí vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel. Vysvětluje pojem udržitelný rozvoj a zásady ochrany přírody pro další generace. Jmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat. Posuzuje vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi.	Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajiny Znaky a funkce krajiny Přírodní a kulturní krajinné složky a prvky Ekosystémy Vztah přírody a společnosti - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí Důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí Kvalita životního prostředí, životní styl Udržitelný rozvoj a zásady ochrany přírody Přírodní katastrofy Vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - životní prostředí Př

6.23 Hudební výchova – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je samostatným předmětem v hodinové dotaci 1 hodina týdně v 6. – 9. ročníku.

Hudební výchova v etapě základního vzdělávání je zařazena spolu s výtvarnou výchovou do oblasti Umění a kultura. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, gest, mimiky, tance apod.

Hudební výchova na druhém stupni základní školy rozvíjí a prohlubuje to, co žák již získal na prvním stupni základní školy. Soustavou pěveckých, poslechových, instrumentálních a pohybových činností vede žáka k aktivnímu vnímání, reprodukci a částečně i produkci hudby, pochopení základních pojmů z hudební teorie. Cílem hudební výchovy je rozvoj hudebních schopností a dovedností žáků, jejich hlasové kultury, melodického a harmonického citění, smyslu pro rytmus, formu, rozvoj hudební paměti, představivosti a fantazie.

Žák se učí pracovat se svým hlasem, rozvíjí svůj individuální potenciál podle svého zájmu a zaměření. Získává vhled do hudební kultury naší a světové, jejich prostřednictvím se učí rozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům, společenským funkcím hudby jednotlivých epoch, získává orientaci v hudebním umění minulosti i současnosti, učí se vytvářet si vlastní názory a postoje k hudebnímu umění. Navíc tyto poznatky přispívají k hlubším vhledům do dalších druhů umění. Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální hudební schopnosti a dovednosti, hudba by se měla stát prostředkem vyjádření radosti, pohody.

Při výuce učitel vytváří vhodné prostředí pro vlastní hudební projev žáků. Zařazuje vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové aktivity. Podněcuje žáky, aby rozvíjeli své hudební dovednosti, tvořivý přístup. Vede žáky, aby v roli posluchačů respektovali hudební projev druhých. Respektuje individuální schopnosti jednotlivých žáků, na jejich základě umožňuje všem žákům projevit a uspokojit svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Základní formou realizace je vyučovací hodina, kromě toho jsou realizovány různé akce, např. koncerty, žákovská vystoupení, hudební kroužky, malý dětský muzikál.

Hodnocení žáka vychází z celkového kulturního projevu žáka, aktivního a tvořivého přístupu ke všem hudebním činnostem, sleduje rostoucí úroveň získaných hudebních dovedností a schopností tyto dovednosti dále rozvíjet a využívat při všech činnostech hudební výchovy. Při hodnocení se přihlíží také k jeho schopnosti pracovat s různými zdroji informací (diskotéka, fonotéka, internet, odborná literatura, informace z médií atd.). Kladně hodnotíme aktivní přístup k hudebním činnostem a skupinové spolupráci při realizaci projektů. Přitom je

přihlíženo k individuálním vzdělávacím potřebám, k aktuálním fyzickým zvláštnostem (mutace). Umožňujeme všem žákům zažít pocit úspěchu a radosti při tvořivých hudebních činnostech. Předmět hudební výchova učíme podle schopností a možností žáků a školy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – podněcujeme rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj kreativity, estetiky chování a mezilidských vztahů. Napomáháme k poznávání sebe i druhých lidí, ke zvládnutí vlastního projevu i chování, k vytváření vztahu ke mně samému, pozitivnímu naladění mysli, k posouzení svých vztahů k druhým. Vedeme ke vzájemnému poznávání ve skupině, hledání výhod v odlišnostech. Učíme respektovat pohled druhého, vnímat řeč těla, zvuků i slov, aktivně naslouchat. Vedeme k individuálnímu rozvoji dovedností, ale i schopnosti spolupracovat a v návaznosti rozvíjet myšlení druhých, ke zvládnutí problémů v mezilidských vztazích, k analýze vlastních i cizích postojů a hodnot.

Výchova demokratického občana – umožňujeme pochopit význam aktivního zapojení do kulturního života společnosti. Napomáháme porozumět hodnotám tolerance a odpovědnosti, uplatňovat zásady slušné komunikace, zachování respektu ke druhým, lidské důstojnosti. Napomáháme pochopit význam svobodného projevu v demokracii, morálky společnosti. Učíme uplatňovat své názory, rozvíjet schopnost uvažovat o problémech v širších souvislostech. Prohlubujeme komunikativní dovednosti, schopnosti aktivně naslouchat, spravedlivě posuzovat.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – motivujeme žáky k získávání informací o tradicích a zvycích v zemích Evropy i světa a jejich srovnávání s našimi kulturními tradicemi.

Multikulturní výchova – umožňujeme seznámit se s různými etnickými a kulturními skupinami, s porozuměním odlišným kulturám, k toleranci kulturní rozmanitosti. Pomáháme nacházet styčné body pro vzájemné pochopení a toleranci, dotýkáme se hluboce mezilidských vztahů, vedeme k odstraňování předsudků, neetické morálky. Utváříme pozitivní postoj k národním tradicím a jejich hodnotám. Pomáháme pochopit souvislosti evropských kořenů ve vztahu ke globálnímu kontextu, pochopit život a dílo významných osobností, iniciovat zájem žáků o pozitivní vzory. Podporujeme pozitivní postoj k evropským hodnotám i mezinárodním hodnotám. Poskytujeme seznámení se se základními pojmy jako je etnikum, kultura, identita, rasismus, národnost, netolerance aj. Vysvětlujeme multikulturalitu současného světa jako prostředek kulturního obohacování se, učíme vstřícnému postoji k odlišnostem, odpovědnosti společnosti i jedince za nekonfliktní život, vzájemnou snášenlivost.

Mediální výchova – podněcujeme žáky k přemýšlení o vlivu hudby v našem životě, seznamujeme je s regionálními skladateli a interprety, kulturními programy a akcemi v našem městě i okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- zadává žákům úkoly, ve kterých se učí vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury, internetu a tisku, studijní materiály analyzují, hodnotí, zpracovávají a formou referátů a seminárních prací prezentují před kolektivem spolužáků;
- vede žáky k užívání obecných termínů, znaků a symbolů;
- vybízí žáky, aby získané znalosti uváděli do souvislostí a snažili si vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy;
- podporuje při jednotlivých hudebních aktivitách samostatnost a tvořivost;
- vysvětluje na praktických příkladech z oblasti hudby smysl a cíl učení a pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly a problémové úlohy vycházející z reálného života, které vedou žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení, žáci si ověřují prakticky správnost řešení problémů;
- vede žáky ke kritickému usuzování a myšlení;
- podporuje u žáků schopnost své názory obhájet a kriticky zhodnotit výsledky svých hudebních činností a aktivit;
- podporuje originální způsoby řešení problému, samostatnost, tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů;
- vede žáky k zodpovědnosti za své rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce a v sociálních vztazích;
- vede žáky, aby uměli formulovat, publikovat a prezentovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky především skupinovou prací;
- vede žáky k naslouchání druhým lidem;
- vybízí žáky k tomu, aby vhodně reagovali, argumentovali a obhajovali svůj názor.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje skupinové a kooperativní vyučování;
- motivuje žáky k práci v týmech, kde je učí vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce a zároveň kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci a práci ostatních členů;
- podporuje vzájemnou pomoc žáků a upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle;
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky;
- podporuje u žáků sebevědomé vystupování a vybízí je k aktivní diskusi;
- vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel.

Kompetence občanské

Učitel

- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých;
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k ostatním lidem;
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí;
- vede žáky k respektování kulturní tradice i historického dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům;
- vybízí žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí, kdy mění pracovní podmínky, a tak žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky;
- vyžaduje od žáků dodržování vymezených pravidel, bezpečné a účinné používání pomůcek na vyučování;

- vede je k ochraně zdraví, k dodržování bezpečnostní a hygienické zásady;
- seznamuje žáky s různými profesemi, cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání);
- vysvětluje a ukazuje využití hudby v různých oblastech každodenního života i umění.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova	6. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 6.
------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Poznává základní lidové hudební nástroje a jejich zvuk v lidové hudbě.	Lidová píseň vokální i instrumentální Lidový dvojhlas, interval - práce s hlasem a rozvoj hlasové techniky Hudební nástroje v lidové hudbě Rozšiřování hlasového rozsahu Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií	OSV: Poznávání lidí - postavy v lidové písni Čj
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
Provádí jednoduché hudební improvizace. Vytváří a volí jednoduché doprovody.	Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb) Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače Nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Výrazové prostředky v hudbě (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast)	
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Orientuje se v notovém záznamu vokální skladby. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě.	Orientace v notovém záznamu vokální skladby Notový zápis jako opora při realizaci písní či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby Intonace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách Vokální improvizace jednoduchých hudebních forem Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu	
Rozlišuje předznamenání a chápe jejich funkci v notovém zápisu. Rozpoznává nástroje symfonického orchestru.	Hudební nauka (posuvky, předznamenání, odrážka) Akord Diatonické postupy v durových a mollových tóninách Nástrojové obsazení různých hudebních souborů (sólo, duo, trio, kvarteto...), partitura	

	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	Tv
Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě. Vytváří a volí jednoduché doprovody.	Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické... Pohybový doprovod znějící hudby Taktování (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt) Jednoduché lidové tance Koledy české i ze světa, Orffův instrumentář	VMEGS: Objevujeme Evropu a svět - koledy české i ze světa Z, D, Ov
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky.	Píseň a její hudební forma Píseň a její proměny, umělá píseň Variace, umělá píseň	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla Opera, Národní divadlo – vhledy pomocí hudebních ukázek	D, Ov, Z
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Opereta, hudební revue – vhledy pomocí hudebních ukázek Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	Hudba a tanec Orientace v prostoru (reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách) Hudba a slovo Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické... Návštěva kulturních pořadů podle aktuální nabídky	VDO: Občanská společnost a škola - návštěvy koncertů, chování na společenských akcích
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě, rytmicky správně. Dodržuje rytmus, píseň rytmicky vytleskává.	Výuka populárních písní, dětských písní dle zpěvníků a dalších dostupných materiálů	Čj

Hudební výchova	7. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 7.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	Putování za lidovou písní (ukolébavky, vojenské, milostné, pracovní, obřadní, sváteční, křesťanské, koledy – z Čech i z celého světa) Práce s hlasem, správná deklamace, dynamika Vícehlasý a jednohlasý zpěv Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasný a jednohlasný zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách O lidském hlase - jazyk jako prostředek dorozumívání, hlasová hygiena, hodnocení vokálního projevu spolužáků Polyfonie – zvl. kánon	
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	D
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody.	Koncert - vhledy pomocí hudebních ukázek Vyjadřování hudebních i nehumánních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Lidské nešvary a hudba, hudba jako kulisa, hudba a drogy	
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu.	Reprodukce tónů Intonace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách Vokální improvizace jednoduchých hudebních forem	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Sonáta, symfonie, symfonická báseň – vhledy pomocí hudebních ukázek Orientace v symfonické básni Vltava Vyhledávání informací o MHF Pražské jaro	

	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické Lidový tanec, balet, výrazový tanec, společenský tanec Převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy Taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užit ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Duchovní a světská hudba - vhledy pomocí hudebních ukázek Interpretace znějící hudby Taktování, tempo, dynamika	
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Muzikál – vhledy pomocí hudebních ukázek Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudební skladatel a interpret Slovní charakteristika znějící hudby, prolínání forem (báseň, píseň, kabaret)	MV: Fungování a vliv médií ve společnosti - hudba v našem životě Čj
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Výuka populárních písní, dětských písní dle zpěvníků a dalších dostupných materiálů. Práce s hlasem, dýchání, intonace. Nástrojová reprodukce melodií	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Návštěva kulturních pořadů podle aktuální nabídky	VDO: Občanská společnost a škola - návštěvy koncertů, chování na společenských akcích

Hudební výchova	8. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 8.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Vývoj jazzu a moderní hudby: vhledy do hudebních období a stylů USA – kolébka jazzu Blues Klasický jazz, swing Rock and roll a country Beatles Populární hudba 70. let – soudobá hudba	MKV: Multikulturalita - původ jazzu Čj
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností.	Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. Vychází ze znalostí dějepisných, zeměpisných a literárních. Zná základní údaje o nejznámějších hudebních skladatelích.	Vývoj artificiální světové hudby: vhledy do hudebních období a stylů – ukázky děl Pravěk Starověk Gotika Renesance Baroko Klasicismus Romantismus 20. století Hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi	D, Z, Vv, Ov, Inf
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Zvládá základy notopisu.	Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudební nauka	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky.	Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasný a jednohlasný zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti- reprodukce tónů, převádění melodií Výuka populárních písní dle zpěvníků a dalších dostupných materiálů	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Návštěva kulturních pořadů podle aktuální nabídky Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	VDO: Občanská společnost a škola - návštěvy koncertů, chování na společenských akcích

Hudební výchova	9. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 9.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Orientuje se ve vývoji české populární hudby.	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Vývoj české populární hudby: vhledy do hudebních období Kabarety Osvobozené divadlo Jazz a swing v české hudbě Trampeká píseň Divadla malých forem 60. léta big beat 70. – 80. léta folk a country Pop music Muzikály Rocková hudba	OSV: Sebepoznání a sebepojetí - hudba v našem životě MV: Vnímání autora mediálních sdělení – Znáš svůj region? MV: Fungování a vliv médií ve společnosti - Znáš svůj region? Čj, Inf, Tv
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické...	
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
Vytváří a volí jednoduché doprovody.	Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb) Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače Nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)	
Zařadí na základě individuálních	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Letem českými hudebními dějinami: vhledy do hudebních období a porovnání hudebních stylů a epoch Počátky hudebních dějin v Čechách Gotika Renesance Baroko	D, Čj, Z, Vv, Ov

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Klasicismus Romantismus 20. století Hudební styly a žánry Samostatné vyhledávání dalších materiálů k rozšíření výuky (referáty, texty, obrazový a poslechový materiál)	
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i ve vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Výuka populárních písní dle zpěvníků a dalších dostupných materiálů Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasný a jednohlasný zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Intonace a vokální improvizace- diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem, Orffův instrumentál Návštěva kulturních pořadů podle aktuální nabídky	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
	Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	VDO: Občanská společnost a škola - návštěvy koncertů, chování na společenských akcích Čj, Ov

6.24 Výtvarná výchova – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v hodinové dotaci v 6. a v 9. ročníku 2 hodiny týdně a v 7. a v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Umožňuje jim poznávat okolní i svůj vlastní svět prostřednictvím výtvarných činností, učí je rozumět výtvarnému umění, citlivě vnímat svět kolem sebe, objevovat v něm estetické hodnoty a ty chránit. Umožňuje jim osvojovat si různé výtvarné techniky a dovednosti, rozvíjí jejich fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu, napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Při výuce učitel vychází z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Rozvíjí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcuje zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. Podněcuje a uspokojuje potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Posiluje sebevědomí žáků, dává jim možnost obhájit svůj výtvarný projev, respektuje individualitu žáků, umožňuje všem žákům prezentovat výsledky své práce, zažít pocit úspěchu. Nenásilně usměrňuje a postupně působí na vytváření výtvarného vkusu žáků. Vede žáky k účasti na utváření prostředí, ve kterém žijeme a učíme se.

Hodnocení vychází z jeho celkového kulturního projevu, aktivního a tvořivého přístupu ke všem výtvarným činnostem, sleduje rostoucí úroveň získaných výtvarných dovedností a schopnosti tyto dovednosti dále rozvíjet a využívat při všech činnostech výtvarné výchovy. Umožňujeme všem žákům zažít pocit úspěchu a radosti při tvořivých výtvarných činnostech. Předmět výtvarná výchova učíme podle schopností a možností žáků a školy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme smyslové vnímání, kreativitu, chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. Podporujeme schopnost vidět věci jinak, přetvářet skutečnost podle schopnosti poznávání a sebepoznávání.

Mediální výchova – pěstujeme kritický přístup k reklamě, schopnost vytvářet návrhy z oblasti propagační grafiky, vnímání autora výtvarného sdělení - restaurování, parafráze výtvarného díla

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede k poznávání výtvarného jazyka;
- vyžaduje správné používání znaků, pojmů a symbolů a chápání jejich smyslu;
- nechává žákům prostor pro vyjádření vlastních vjemů, představ a poznatků, k hledání vhodných postupů, technik a materiálů;
- zadává žákům úkoly, při jejichž plnění potřebují informace z výtvarných či dějepisných encyklopedií, přírodovědných atlasů;
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k organizaci práce i k hodnocení vytvořené práce.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k správnému výtvarnému vyjadřování;
- zadává úkoly, které žáky vedou k osvojování nových technik, k práci s novými materiály;
- vytváří takové náměty, které podněcují žáky k hledání nových informací, k vlastnímu experimentování a vytváření vlastních postupů a metod;
- vybízí žáky k zamyšlení nad řešením daného výtvarného problému, nad jeho správností, efektivností;
- diskutuje s žáky a porovnává s žáky různá řešení daného problému;
- nabádá žáky k obhajobě své práce a k hodnocení práce ostatních.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům úkoly, ve kterých musí vyjadřovat vlastní myšlenky, postoje, pocity a názory;
- vede žáky k přesnému, výstižnému a emotivnímu výtvarnému projevu;
- vede žáky k diskusi a kultivovanému projevu, k naslouchání a respektování druhých;
- dává žákům prostor a čas pro hledání potřebných informací v odborné literatuře a na internetu.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, které mohou žáci řešit buď skupinově, nebo samostatně;
- vede žáky k tomu, aby si rovnoměrně a odpovědně rozdělili dílčí úkoly, odpovědně je řešili, společně vyhodnocovali;
- podporuje tvořivý a originální přístup;

- prohlubuje vztah k výtvarnému umění českému i světovému, ale také regionálnímu a umění kolem sebe;
- vede žáky k sebehodnocení a sebeúctě.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k rozvoji jejich individuality a tvůrčí fantazie;
- vybízí žáky k respektování a toleranci názoru druhých lidí, k pochopení jejich postojů a pocitů;
- rozvíjí u žáků sebeúctu i úctu a respekt k druhým lidem a k jejich práci, vědomí vlastních práv i povinností vůči sobě i vůči kolektivu;
- motivuje žáky k zapojení do utváření příjemného prostředí (např. výzdoba školy);
- vede k ochraně zdraví a životního prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel

- seznámí žáky s bezpečností práce při používání výtvarných pomůcek, nástrojů a materiálů;
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a rozhodování v zájmu ochrany zdraví každého žáka i celého kolektivu;
- vybízí žáky ke spolupráci, klade důraz nejen na výsledek práce, ale i na projevenou snahu, použité postupy a experimentování s nimi;
- vysvětluje a ukazuje využití výtvarného vyjadřování nejen v oblasti umělecké, ale i v praktickém životě;
- vede žáky k sebekritickému hodnocení vlastní práce;
- motivuje k dalšímu poznávání, vzdělávání a experimentování;
- seznamuje žáky s profesemi souvisejícími s výtvarnou tvorbou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova	6. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 6.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Uspořádání linií a tvarů v ploše a v prostoru, vyjádření barevné a světlostní kvality a textury	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Chápání komunikačního obsahu vizuálně obrazných vyjádření a jeho působení, reflexe a uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Vnímání prostoru jako kulturního prostředí ovlivňujícího vlastní fantazie a představy a jejich uplatnění při vizuálně obrazném vyjádření	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Ilustrační a animační tvorba a její vliv na vlastní tvůrčí činnost	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením z hlediska jejich vnímání, motivace a reflexe ve vlastní tvorbě	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Kombinace prvků vizuálně obrazného vyjádření, jejich uspořádání ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Historické, sociální a kulturní souvislosti tvorby děl výtvarného umění a kulturních památek v období pravěkých a starověkých kultur	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Vizuální zobrazení objektu v prostoru a časovém průběhu, jeho smyslové účinky a jejich kombinace a variace ve vlastní tvorbě	

Výtvarná výchova	7. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 7.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti užitím prvků vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Utváření a zdůvodňování osobního postoje a jeho reflexe ve vlastním výtvarném vyjádření	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Kompozice, uspořádání prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše a prostoru a vyjádření proměn	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Dekorativní práce	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Vznik odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, jejich porovnávání a zdůvodňování	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Vizuálně obrazné vyjádření osobních prožitků, smyslového vnímání, svých představ a fantazie	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Historické, sociální a kulturní souvislosti vzniku významných výtvarných děl a kulturních památek z období gotiky a renesance	D

Výtvarná výchova	8. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 8.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Utváření, uplatnění a čtení komunikačního obsahu vizuálně obrazných vyjádření, respektování záměru autora	OSV: Kreativita - dekorativní práce
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe uměleckých směrů hudebních a dramatických	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením z hlediska jejich vnímání, motivace a reflexe ve vlastní tvorbě	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, komiks, reklama a vizuálně mediální tvorba	MV: Práce v realizačním týmu - tvorba reklamy
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Vyjádření emocí, pocitů, nálad	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Historické, sociální a kulturní souvislosti tvorby děl výtvarného umění a kulturních památek v období baroka a rokoka	MV: Vnímání autora mediálních sdělení - restaurování, parafráze výtvarného díla D
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Akční tvar malby a kresby, pohyb těla a jeho umístění v prostoru	

Výtvarná výchova	9. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 9.
-------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti užitím kresby a malby	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Dekorativní práce	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Vizualizované dramatické akce, propagační a komunikační grafika	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř i mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Utváření, porovnávání a zdůvodňování osobních postojů a odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Vizuálně obrazné vyjádření osobních prožitků, smyslového vnímání, svých představ a fantazie	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, prezentace vlastní tvorby ve veřejném prostoru	MV: Práce v realizačním týmu - tvorba reklamy
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Historické, sociální a kulturní souvislosti vzniku významných výtvarných děl a kulturních památek z období romantismu, realismu, impresionismu, secese a kubismu	MV: Vnímání autora mediálních sdělení - restaurování, parafráze výtvarného díla D

6.25 Výchova ke zdraví – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako samostatný v 6. a 7. ročníku, je mu věnována vždy jednododinová dotace. V osmém ročníku jsou některé vhodné kapitoly integrovány do přírodopisu, neboť s učivem přímo souvisí. Jsme škola zařazená do sítě škol podporujících zdraví.

Předmět Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah předmětu Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních předmětů. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Předmět přináší žákům základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů stavíme na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví. Je kladen důraz na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích i v každodenním životě, na posílení větší samostatnosti a odpovědnosti žáka za své chování.

Hodnocení žáka je zaměřeno na schopnosti spolupráce v týmu, přemýšlet a řešit situace, vytvářet návrhy a prezentovat je, umět pracovat s různorodými informacemi. Učitel respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, na jejich základě umožňuje všem žákům prezentovat výsledky jejich práce, zažít pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme poznávací schopnosti. Smyslem tématu je pomoci žákovi utvářet praktické životní dovednosti a postoje při hledání vlastní cesty k sobě samému, k ostatním členům společnosti a ke světu. Zaměřujeme se na praktická poznání okolního světa, sebepoznání, zdravé sebepojetí, seberegulaci, psychohygienu, kooperaci,

mezilidské vztahy a jejich využití v každodenním životě. Je na ně pamatováno v 6. i 7. ročníku, zejména v oblastech mezilidské vztahy, sebepoznání, sebepojetí a psychohygiena.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot;
- vede žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody;
- vede žáky k poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí;
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací o probíraných oblastech podle zadaných kritérií;
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů;
- seznamuje žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly a souvislostmi mezi nimi;
- vede je k zodpovědnosti za vlastní vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vytváří praktické problémové úlohy a situace;
- vede žáky k tomu, aby hledali různé způsoby řešení problémů;
- podporuje samostatnost, tvořivost, týmovou spolupráci;
- zařazuje metody, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami, které umožňují volbu různých postupů;
- vede žáky k vnímání nejrůznějších osobních problémů v jejich vývoji;
- podporuje žáky, aby svá řešení posuzovali z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, podporuje různé druhy komunikace;
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení a sdělování vzájemných pocitů a názorů;
- podporuje myšlenky vedoucí k řešení problému srozumitelně a v logickém sledu;
- vyžaduje při práci ve dvojici, ve skupině komunikaci, která vede k plnohodnotné spolupráci

- podporuje u žáků schopnost vyslechnout odlišný názor, dokázat jej vyhodnotit a reagovat na něj;
- nechává žákům prostor při užívání informačních a komunikačních zdrojů.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat;
- vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, která přispívají k optimální spolupráci;
- pomáhá žákům zastávat v týmu různé role;
- vede k pochopení významu týmové práce a postavení samostatné práce;
- podporuje utváření příjemné atmosféry v týmu;
- vede žáky k propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím;
- vede žáky k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností;
- nechává prostor pro diskuzi.

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje přijímání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy;
- vede žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí;
- vybízí k respektování přesvědčení druhých lidí;
- vede žáky k nacházení nenásilné cesty k řešení konfliktů;
- podporuje různé spolupráce s obcí, městem, zdůrazní smysl zapojení žáků do vhodných pozitivních mimoškolních aktivit (kulturní, sportovní).

Kompetence pracovní

Učitel

- vybízí k nacházení způsobů, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj;
- vede k rozvíjení myšlení a navrhování vlastního řešení;
- důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel, dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech;
- vede žáky k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy;
- motivuje žáky k dosažení jimi zvoleného dalšího studia – budoucího povolání;

- vede žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví	6. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 6.
Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí. Uplatňuje v rámci svých možností zdravé stravovací návyky. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami. Svěřuje se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc.	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví Zásady zdravého stravování Pitný režim Vliv životních podmínek a způsobu zdravého stravování na zdraví Poruchy příjmu potravy Tělesná a duševní hygiena, denní režim Zásady osobní, intimní a duševní hygieny Otužování Denní režim Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence Nákazy respirační Přenosné potravou Získané v přírodě Přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	OSV: Psychohygiena – psychohygiena
Vysvětluje na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Vysvětluje vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. Vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Složky zdraví a jejich interakce Základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy Prevence a intervence Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Podílí se dobrovolně na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdravého životního stylu Programy podpory zdraví	
Vysvětluje role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvádí příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření mezilidských vztahů v komunitě.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Komunikace, tolerance a kooperace Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV: Mezilidské vztahy – vztahy mezi lidmi a pravidla soužití Ov Ov
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví Kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	
Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. Poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc.	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Bezpečné prostředí ve škole Ochrana zdraví při různých činnostech Bezpečnost v dopravě Rizika silniční a železniční dopravy Vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. Zvládání agresivity Postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu.	Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Vztah k sobě samému Vztah k druhým lidem Zdravé a vyrovnané sebepojetí Utváření vědomí vlastní identity	OSV: Sebepoznání a sebepojetí – sebepoznání a sebepojetí Ov

Výchova ke zdraví	7. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 7.
--------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s civilizačními a jinými chorobami. Svěřuje se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc.	Zdravý způsob života a péče o zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Kvalita ovzduší a vody Hluk Osvětlení Teplota Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění Preventivní a léčebná péče Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), Základy první pomoci	Z Tv
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli. Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání Tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Zdraví reprodukční soustavy Sexualita jako součást formování osobnosti Zdrženlivost Předčasná sexuální zkušenost Promiskuita Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Poruchy pohlavní identity	Př
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Auto-destruktivní závislosti Psychická onemocnění Násilí mířené proti sobě samému Rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) Násilné chování Těžké životní situace a jejich zvládání Trestná činnost Dopink ve sportu Bezpečné chování a komunikace Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	Ov Tv Ov, Inf OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika – reklamní vlivy, manipulativní reklama a informace

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita Šikana a jiné projevy násilí Formy sexuálního zneužívání dětí Kriminalita mládeže Komunikace se službami odborné pomoci Manipulativní reklama a informace Reklamní vlivy Působení sekt Ochrana člověka za mimořádných událostí Klasifikace mimořádných událostí Varovný signál a jiné způsoby varování Základní úkoly ochrany obyvatelstva Evakuace Činnost po mimořádné události Prevence vzniku mimořádných událostí	Ov
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření mezilidských vztahů v komunitě.	Osobnostní a sociální rozvoj Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu Hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Respektování sebe sama i druhých Přijímání názoru druhého, empatie Chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog Efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Dopad vlastního jednání a chování	OSV: Seberegulace a sebeorganizace – seberegulace a sebeorganizace OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika – morální rozvoj OSV: Psychohygiena – psychohygiena OSV: Kooperace a kompetice – kooperace

6.26 Tělesná výchova – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky. Pro některé činnosti je však vhodné žáky spojit (lyžařský výcvik, turistika).

Předmět směřuje žáky k poznávání vlastních pohybových zájmů a možností, k poznávání účinku pohybu na tělesnou a duševní pohodu. Cílem je zařazení pohybové činnosti do denního režimu jako podpory zdraví.

Při výuce učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují zapojování různých druhů pohybu. Učitel vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k taktice hry. Umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků. Sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a spolu s nimi hodnotí jejich pokrok. Učitel umožňuje žákům využívat nejrůznější tělocvičné nářadí a náčiní a vede je ke správnému používání. Pomáhá žákům vybrat si vhodné sportovní odvětví a to dále rozvíjet.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost respektovat přijatá pravidla, pozitivní komunikaci, schopnost aplikovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky. Posuzuje se vůle pro zlepšení úrovně své zdatnosti a přihlíží se též k uplatňování pravidel hygieny a bezpečného chování. Předmět tělesná výchova se učí podle schopností a možností žáků a školy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, cvičení sebekontroly, sebeovládání, podporujeme rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání situací soutěže, konkurence.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vedeme žáky k podpoře a naplňování olympijských myšlenek.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznávání vlastní pohybové schopnosti;
- zaměřuje se k pochopení zdraví jako souladu tělesné a duševní pohody;
- vede žáky k správné orientaci v názorech, co může zdraví prospět a co zdraví ohrožuje a poškozuje.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede k nalezení vhodné taktiky v individuálním i kolektivním sportu;
- vybízí žáky ke spolupráci, překonávání zábran, objektivnosti.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k diskuzi o taktice družstva;
- vede k porozumění různým typům tabulek, které vyjadřují výsledky soutěží, zápasů.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vybízí k spolupráci, k dosažení co nejlepších výsledků;
- vyžaduje dodržování pravidel fair play;
- podporuje myšlenky olympijského hnutí.

Kompetence občanské

Učitel

- vede k ochraně zdraví svého i ostatních lidí;
- vede k pochopení škodlivosti kouření, požívání alkoholu a jiných drog;
- seznamuje žáky s poskytnutím první pomoci při úrazech.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k správnému změření, zaznamenání a prezentování jednotlivých výkonů;
- vede žáky k dodržování sportovních pravidel;
- vyžaduje dodržování pravidel bezpečnosti;
- nechává prostor pro provádění fotografické či jiné dokumentace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova	6. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 6.
------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POHYBOVÁ INTELIGENCE	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
	ROZVOJ POHYBOVÉHO UČENÍ	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Posilování svalového aparátu Rozvoj rychlosti Rozvoj vytrvalosti	
	PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
Umí se pod vedením připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s mírou zatěžování svalů při hlavní činnosti.	Rozcvička, strečink celého těla před zátěží, strečink, protažení namáhaných svalových skupin po zátěži – pod vedením učitele	
	DROGY A POHYBOVÁ AKTIVITA	
Odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Drogy a jejich vliv na organismus Úprava pohybových aktivit při zhoršených rozptylových podmínkách	VkZ, PŘ
	HYGIENA A BEZPEČNOST	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na známém i méně známém prostředí sportovišť, v přírodě, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného zacházení s konkrétním sportovním náčiním	
	GYMNASTIKA	
Přesně provádí pohyby. Zvládá kotoul vpřed, vzad.	<u>Akrobacie</u> kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou, akrobatické variace	
Zvládá stoj na rukou s dopomocí.	Stoj na rukou s dopomocí	
Provádí roznožku, skrčku přes nářadí.	<u>Přeskok</u> návčik na odraz, roznožka, skrčka	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Poskytuje základní dopomoc. Šplhá.	Šplh Šplh na tyči	
	ATLETIKA	
Zná základní pojmy a atletické disciplíny. Zvládá základní techniky běhu a startovní pozice. Zvládá základní techniky skoku dalekého. Zvládá základní techniky skoku vysokého. Zvládá základní techniky hodů.	Atletická abeceda, průpravná a kompenzační cvičení, nácvik startů, názvosloví <u>Běh</u> Rychlý běh na 60 m Běh na střední tratě 300 m a 1000 m 12minutový běh Základy nízkého a polovysokého startu (i na povel), Běh z různých poloh <u>Skok do dálky</u> Skok do dálky z rozběhu Odraz z pásma širokého 50 cm., postupně z břevna <u>Skok do výšky</u> <u>Hod</u> Hod kriketovým míčkem z rozběhu Hod granátem z rozběhu	
	POHYBOVÉ HRY A NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Funkce hry, pravidla, náčiní Variace her jednoho druhu Využití netradičního náčiní	OSV: Seberegulace a sebeorganizace - pohybové a míčové hry OSV: Mezilidské vztahy - pohybové a míčové hry OSV: Komunikace - pohybové a míčové hry
	SPORTOVNÍ HRY	
Ovládá držení, házení, chytání míče, využívá činnosti s míčem v herní kombinaci. Ovládá dribling, držení a přihrávku s basketbalovým míčem a dokáže to využít v herní činnosti.	<u>Přehazovaná</u> HČJ: přehození míče přes síť, rychlá, přesná přihrávka, odehrání míče přes síť k soupeři ve výskoku (smeč), taktika, pohotovost <u>Košíková</u> HČJ: dribling pravou, levou rukou bez očního kontaktu s míčem, správný postoj při přihrávce, střelba na koš	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ovládá přihrávku, zpracování míče nohou a dokáže to využít v herní činnosti. Zvládá základní herní kombinace.	<u>Fotbal</u> HČJ: herní kombinace, přihrávka vnitřní stranou nohy, zpracování míče stahováním, obsazování hráče s míčem a bez míče, standardní situace	
	BRUSLENÍ	
Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích. Zná zásady bezpečné jízdy. Samostatně se připravuje. Zvládá jízdu vpřed, zpomalí, zastaví, zvládá změnu směru jízdy.	Bezpečnost při pohybu na zamrzlé vodní ploše Vhodné oblečení Chůze v botách s bruslemi mimo led Vstup na led s (dopomocí) Osvojení rovnováhy na bruslích Skluz, dřepy, jízda na jedné brusli Jízda vpřed, zastavit přivrátím, zatáčení na obou bruslích, lední hokej	
	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
<i>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získává a uplatňuje potřebné informace.</i>	Využití při pobytech ve škole v přírodě, víkendové a prázdninové aktivity Chování v dopravních prostředcích při přesunu	
	SEBEHODNOCENÍ	
Posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti Znalost a dodržování pravidel	
	OLYMPIJSKÉ MYŠLENÍ	
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.	Účast na soutěžích, čestné jednání, pomoc handicapovaným	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - evropské a světové soutěže, olympijské hry
	MINITURNAJ	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojené hry a soutěže.	Týmová hra dle pravidel Aktivní organizace	

Tělesná výchova	7. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 7.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POHYBOVÁ INTELIGENCE	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
	ROZVOJ POHYBOVÉHO UČENÍ	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Posilování svalového aparátu Rozvoj rychlosti Rozvoj vytrvalosti	
	PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
Umí se pod vedením připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s mírou zatěžování svalů při hlavní činnosti.	Rozcvička, strečink celého těla před zátěží, strečink, protažení namáhaných svalových skupin po zátěži – pod vedením učitele	
	DROGY A POHYBOVÁ AKTIVITA	
Odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Drogy a jejich vliv na organismus Úprava pohybových aktivit při zhoršených rozptylových podmínkách	VkZ, Př
	HYGIENA A BEZPEČNOST	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na známém i méně známém prostředí sportovišť, v přírodě, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného zacházení s konkrétním sportovním náčiním	
	GYMNASTIKA	
Přesně provádí pohyby. Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou i ve vazbách (s dopomocí). Zvládá stoj na rukou s dopomocí. Provádí roznožku, skrčku přes nářadí. Poskytuje základní dopomoc. Šplhá.	<u>Akrobacie</u> kotoul vpřed, kotoul vzad, akrobatické variace Stoj na rukou s dopomocí <u>Přeskok</u> nácvik na odraz, roznožka, skrčka <u>Šplh</u>	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zvládá úchop hrazdy a základní cviky na hrazdě s dopomocí i bez ní.	Šplh na tyči <u>Cvičení na hrazdě</u> Vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem unožmo	
	ATLETIKA	
Zná základní pojmy a atletické disciplíny.	Atletická abeceda, průpravná a kompenzační cvičení, nácvik startů, názvosloví	
Zvládá základní techniky běhu a startovní pozice.	<u>Běh</u> Rychlý běh na 60 m Běh na střední tratě 300 m a 1000 m 12minutový běh Základy nízkého a polovysokého startu (i na povel), Běh z různých poloh	
Zvládá základní techniky skoku dalekého.	<u>Skok do dálky</u> Skok do dálky z rozběhu	
Zvládá základní techniky skoku vysokého.	<u>Skok do výšky</u> Skok do výšky z rozběhu	
Zvládá základní techniky hodů.	<u>Hod</u> Hod kriketovým míčkem z rozběhu Hod granátem z rozběhu	
	POHYBOVÉ HRY A NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Funkce hry, pravidla, náčiní Variace her jednoho druhu Využití netradičního náčiní	OSV: Seberegulace a sebeorganizace - pohybové a míčové hry OSV: Mezilidské vztahy - pohybové a míčové hry OSV: Komunikace - pohybové a míčové hry
	SPORTOVNÍ HRY	
Ovládá držení, házení, chytání míče, základní spodní podání a využije činnosti s míčem v herní kombinaci.	<u>Odbíjení</u> správné držení míče, přihrávka obouruč vrchem, spodem, spodní podání <u>Košíková</u>	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ovládá dribling se slalomem, držení, přihrávku, dvojtakt a střelbu s basketbalovým míčem a dokáže to využít v herní činnosti.	driblink pravou, levou rukou se slalomem, střelba na koš, dvojtakt, obranný pohyb	
Ovládá přihrávku, zpracování míče nohou a dokáže to využít v herní činnosti. Zvládá základní herní kombinace.	<u>Fotbal</u> HČJ: herní kombinace, vedení míče, přihrávka vnitřním nártem, střelba na branku, kombinace založená na "přihraj a běž" standardní situace	
	BRUSLENÍ	
Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích. Zná zásady bezpečné jízdy. Samostatně se připravuje. Zvládá jízdu vpřed, zpomalí, zastaví, zvládá změnu směru jízdy.	Bezpečnost při pohybu na zamrzlé vodní ploše Vhodné oblečení Chůze v botách s bruslemi mimo led Vstup na led s (dopomocí) Osvojení rovnováhy na bruslích Skluz, dřepy, jízda na jedné brusli Jízda vpřed, zastavit přívratem, zatáčení na obou bruslích, lední hokej	
	TURISTIKA A POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získává a uplatňuje potřebné informace.	Lyžování, běžecké lyžování, lyžařská turistika Sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu Jízda na vleku Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině	
	SEBEHODNOCENÍ	
Posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti Znalost a dodržování pravidel	
	OLYMPIJSKÉ MYŠLENÍ	
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.	Účast na soutěžích, čestné jednání, pomoc handicapovaným, historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - evropské a světové soutěže, olympijské hry
	NÁZVOSLOVÍ	
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v hodinách Tv (názvosloví osvojovaných činností)	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PRAVIDLA SPORTOVNÍCH ČINNOSTÍ	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplívající z role hráče, diváka, rozhodčího, organizátora.	Pravidla osvojovaných pohybových činností	
	ZÁZNAM VÝKONŮ	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Měření dálky, výšky, rychlosti Práce se stopkami, pásmem Práce s výsledkovou listinou (čtení, doplňování dat)	M, Fy

Tělesná výchova	8. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 8.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POHYBOVÁ INTELIGENCE	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
	ROZVOJ POHYBOVÉHO UČENÍ	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Posilování svalového aparátu, kondiční programy Rozvoj rychlosti Rozvoj vytrvalosti	
	PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžováními svaly	Individuální rozcvička, strečink celého těla před zátěží, strečink, protažení namáhaných svalových skupin po zátěži	
	DROGY A POHYBOVÁ AKTIVITA	
Odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Drogy a jejich vliv na organismus Vliv jiných škodlivých látek (anabolika, dopink...) Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit	Př
	HYGIENA A BEZPEČNOST	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na známém i méně známém prostředí sportovišť, v přírodě, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí 1. pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poraněného a odsun raněného	
	GYMNASTIKA	
Přesně provádí pohyby. Zvládá kotoul vpřed, vzad. Zvládá stoj na rukou s dopomocí. Provádí roznožku, skrčku přes nářadí. Poskytuje základní dopomoc. Šplhá.	<u>Akrobacie</u> kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou, akrobatické variace Stoj na rukou s dopomocí <u>Přeskok</u> návčik na odraz, roznožka, skrčka <u>Šplh</u> Šplh na tyči	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zvládá úchop hrazdy a základní cviky na hrazdě s dopomocí i bez ní.	<u>Cvičení na hrazdě</u> Vzpor na rukách, kotoul vpřed a vzad, výmyk	
	ATLETIKA	
Zná základní pojmy a atletické disciplíny.	Atletická abeceda, průpravná a kompenzační cvičení, nácvik startů, názvosloví	
Zvládá základní techniky běhu a startovní pozice.	<u>Běh</u> Rychlý běh na 60 m Běh na střední tratě 300 m a 1000 m 12minutový běh Základy nízkého a polovysokého startu (i na povel), Běh z různých poloh	
Zvládá základní techniky skoku dalekého.	<u>Skok do dálky</u> Skok do dálky z rozběhu Odraz z pásma širokého 50 cm., postupně z břevna	
Zvládá základní techniky skoku vysokého.	<u>Skok do výšky</u>	
Zvládá základní techniky hodů.	<u>Hod</u> Hod kriketovým míčkem z rozběhu Hod granátem z rozběhu	
Zvládá techniku vrhu koulí.	<u>Vrh</u> Vrh koulí	
	POHYBOVÉ HRY A NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Funkce hry, pravidla, náčiní Variace her jednoho druhu Využití netradičního náčiní	OSV: Seberegulace a sebeorganizace - pohybové a míčové hry OSV: Mezilidské vztahy - pohybové a míčové hry OSV: Komunikace - pohybové a míčové hry
	SPORTOVNÍ HRY	
Ovládá držení, házení, chytání míče, využívá činnosti s míčem v herní kombinaci.	<u>Odbíjení</u> HČJ: přihrávka vrchem i spodem, spodní i vrchní podání, nácvik smeče. Herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie <u>Košíková</u>	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ovládá dribling, dvojtakt s basketbalovým míčem a dokáže to využít v herní kombinaci.	HČJ: dvojtakt, osobní obrana, střelba z dálky. Herní kombinace	
Ovládá přihrávku, zpracování míče nohou a dokáže to využít v herní kombinaci.	<u>Fotbal</u> HČJ: herní kombinace, zpracování míče tlumením, hra hlavou, autové vhazování, rychlý protiútok, střelba nártem po přihrávce. Utkání podle pravidel žákovské kategorie	
	BRUSLENÍ	
Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích. Zná zásady bezpečné jízdy. Samostatně se připravuje. Zvládá jízdu vpřed, zpomalí, zastaví, zvládá změnu směru jízdy.	Bezpečnost při pohybu na zamrzlé vodní ploše Vhodné oblečení Chůze v botách s bruslemi mimo led Vstup na led s (dopomocí) Osvojení rovnováhy na bruslích Skluz, dřepy, jízda na jedné brusli Jízda vpřed, zastavit přívratem, zatáčení na obou bruslích, lední hokej	
	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získává a uplatňuje potřebné informace.	Využití při pobytech ve škole v přírodě, víkendové a prázdninové aktivity Chování v dopravních prostředcích při přesunu	
	SPOLUPRÁCE A JEDNÁNÍ	
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
	OLYMPIJSKÉ MYŠLENÍ	
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.	Účast na soutěžích, čestné jednání, pomoc handicapovaným, historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - evropské a světové soutěže, olympijské hry
	NÁZVOSLOVÍ	
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v hodinách Tv - názvosloví osvojovaných činností Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	
	PRAVIDLA SPORTOVNÍCH ČINNOSTÍ	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role	Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů, soutěží	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
hráče, diváka, rozhodčího, organizátora.		
	ZÁZNAM VÝKONŮ	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Měření dálky, výšky, rychlosti Práce se stopkami, pásmem Práce s výsledkovou listinou (čtení, doplňování dat)	M, Fy
	MINITURNAJ	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojené hry a soutěže.	Týmová hra dle pravidel Aktivní organizace	
	ZPRACOVÁNÍ VÝKONU	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Výsledková listina, graf Nástěnka, fotodokumentace	M

Tělesná výchova	9. ročník – 2 hodiny týdně	Ročník: 9.
------------------------	-----------------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	POHYBOVÁ INTELIGENCE	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
	ROZVOJ POHYBOVÉHO UČENÍ	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Posilování svalového aparátu, kondiční programy Rozvoj rychlosti Rozvoj vytrvalosti	
	PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžováními svaly	Individuální rozcvička, strečink celého těla před zátěží, strečink, protažení namáhaných svalových skupin po zátěži	
	DROGY A POHYBOVÁ AKTIVITA	
Odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Drogy a jejich vliv na organismus Vliv jiných škodlivých látek (anabolika, dopink...) Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit	Př
	HYGIENA A BEZPEČNOST	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na známém i méně známém prostředí sportovišť, v přírodě, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí 1. pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poraněného a odsun raněného	
	GYMNASTIKA	
Přesně provádí pohyby. Zvládá kotoul vpřed, vzad. Zvládá stoj na rukou s dopomocí. Provádí roznožku, skrčku přes nářadí. Poskytuje základní dopomoc. Šplhá.	<u>Akrobacie</u> kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou, akrobatické variace Stoj na rukou s dopomocí <u>Přeskok</u> návčik na odraz, roznožka, skrčka <u>Šplh</u> Šplh na tyči	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zvládá úchop hrazdy a základní cviky na hrazdě s dopomocí i bez ní.	<u>Cvičení na hrazdě</u> Vzpor na rukách, kotoul vpřed a vzad, výmyk	
	ATLETIKA	
Zná základní pojmy a atletické disciplíny.	Atletická abeceda, průpravná a kompenzační cvičení, nácvik startů, názvosloví	
Zvládá základní techniky běhu a startovní pozice.	<u>Běh</u> Rychlý běh na 60 m Běh na střední tratě 300 m a 1000 m 12minutový běh Základy nízkého a polovysokého startu (i na povel), Běh z různých poloh	
Zvládá základní techniky skoku dalekého.	<u>Skok do dálky</u> Skok do dálky z rozběhu Odraz z pásma širokého 50 cm., postupně z břevna	
Zvládá základní techniky skoku vysokého.	<u>Skok do výšky</u>	
Zvládá základní techniky hodů.	<u>Hod</u> Hod kriketovým míčkem z rozběhu Hod granátem z rozběhu	
Zvládá techniku vrhu koulí.	<u>Vrh</u> Vrh koulí	
	POHYBOVÉ HRY A NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Funkce hry, pravidla, náčiní Variace her jednoho druhu Využití netradičního náčiní	OSV: Seberegulace a sebeorganizace - pohybové a míčové hry OSV: Mezilidské vztahy - pohybové a míčové hry OSV: Komunikace - pohybové a míčové hry
	SPORTOVNÍ HRY	
Ovládá přihrávky, podání a příjmy míče v herní kombinaci.	<u>Odbíjení</u> HČJ: přihrávka vrchem i spodem, spodní i vrchní podání, smeč, nácvik příjmu podání Herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Ovládá dribling, dvojtakt, útočnou i obranou činnost s míčem i bez něj v herní kombinaci.	<u>Košíková</u> HČJ: dvojtakt, útok, protiútok, osobní obrana Herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	
Ovládá útočnou i obranou činnost s míčem i bez něj v herní kombinaci.	<u>Fotbal</u> HČJ: herní kombinace - činnost brankáře, odebrání míče, útočná kombinace založená na přihrávce, standardní situace	
	BRUSLENÍ	
Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích. Zná zásady bezpečné jízdy. Samostatně se připravuje. Zvládá jízdu vpřed, zpomalí, zastaví, zvládá změnu směru jízdy.	Bezpečnost při pohybu na zamrzlé vodní ploše Vhodné oblečení Chůze v botách s bruslemi mimo led Vstup na led Osvojení rovnováhy na bruslích Skluz, dřep, jízda na jedné brusli Jízda vpřed, zastavit přívratem, zatáčení na obou bruslích, lední hokej	
	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získává a uplatňuje potřebné informace.	Využití při pobytech ve škole v přírodě, víkendové a prázdninové aktivity Chování v dopravních prostředcích při přesunu	
	OLYMPIJSKÉ MYŠLENÍ	
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.	Účast na soutěžích, čestné jednání, soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu. Olympismus – olympijská charta	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - evropské a světové soutěže, olympijské hry
	NÁZVOSLOVÍ	
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v hodinách Tv - názvosloví osvojovaných činností Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	
	PRAVIDLA SPORTOVNÍCH ČINNOSTÍ	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka, rozhodčího, organizátora.	Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů, soutěží	
	ZÁZNAM VÝKONŮ	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Měření délky, výšky, rychlosti Práce se stopkami, pásmem Práce s výsledkovou listinou (čtení, doplňování dat)	M, Fy
	MINITURNAJ	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojené hry a soutěže.	Týmová hra dle pravidel Aktivní organizace, postupné přebírání některých organizačních úloh učitele, měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování)	
	ZPRACOVÁNÍ VÝKONU	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Výsledková listina, graf Nástěnka, fotodokumentace	M

6.27 Člověk a svět práce – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět člověk a svět práce se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně (v případě možnosti lze realizovat 2 vyučovací hodiny 1x za 14 dní). Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tyto tematické okruhy: práce s technickými materiály, příprava pokrmů, design a konstruování a svět práce. Při zařazování tematických okruhů jsme vycházeli ze zájmů žáků. Všichni žáci mají zařazen tematický okruh svět práce a práce s technickými materiály. Tematický okruh svět práce je zařazen pro chlapce i dívky v 8. a 9. ročníku. Tematický okruh svět práce je v 8. a 9. ročníku doplněn tematickým okruhem u chlapců design a konstruování, u dívek příprava pokrmů. Tematický okruh práce s technickými materiály je zařazen pro chlapce v 6. a 7. ročníku, pro dívky v 6. ročníku. Pro dívky v 7. ročníku byl vybrán tematický okruh příprava pokrmů. Pro dívky, které zahájí studium 6. ročníku ve školním roce 2013/2014 je tematický okruh práce s technickými materiály zařazen i do 7. ročníku. V 8. a 9. ročníku se budou věnovat tematickým okruhům příprava pokrmů a svět práce.

Předmět člověk a svět práce vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Tematický okruh svět práce připravuje žáky pro schopnosti a dovednosti orientovat se na trhu práce v budoucím životě. Předmět by měl pomoci žákům při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Při výuce učitel reflektuje společenské i přírodní dění. Vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů techniky a vybavení. S chybou žáka učitel pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Učitel postupně vede žáky k plánování úkolů a postupů. Důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel, dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech. Respektuje individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, na jejich základě umožňuje všem žákům prezentovat výsledky jejich práce, zažít pocit úspěchu.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjíme pozornost a soustředění, schopnosti řešit problém. Cvičíme s žáky sebekontrolu v rámci vlastních hmotných požadavků. Podporujeme schopnost organizace vlastního času. Snažíme se o pozitivní směřování ve schopnostech vidět věci jinak, v přetváření nápadů do reality, v dovednosti odstoupit od svého nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet linku jejich myšlenek po vlastní ose. Podporujeme kreativitu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací o probíraných oblastech podle zadaných kritérií;
- nechává při práci s různými materiály prostor pro poznávání vlastností materiálů, vlastní postup práce a volbu vhodných pomůcek a nástrojů;
- seznamuje žáky s obecně užívanými technickými znaky a symboly.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby uměli správně vyjádřit a formulovat svůj problém, nebát se poradit s učitelem a spolužáky;
- zadává úkoly v dostatečném časovém předstihu, aby měli žáci možnost si včas zajistit potřebný materiál a pomůcky;
- vede žáky k vytrvalosti při plnění zadaných úkolů.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k tomu, aby uměli vyjádřit své názory, zhodnotit práci svou i svých spolužáků, shrnout výsledky pozorování a pokusů;
- vede žáky při práci ve dvojicích nebo ve skupině ke komunikaci mezi sebou;
- učí žáky, jak si navzájem pomoci a poradit, navrhnout vhodnější postup nebo prostředky při práci;
- seznamuje žáky s různými typy tabulek, schématickými značkami a schématy;
- vede žáky k vhodnému formulování myšlenek, které vedou k řešení problému srozumitelně a v logickém sledu;
- zapojuje do spolupráce žáky při řešení složitějších technických problémech;
- nechává žákům prostor pro osvojení si postupů při užívání informačních a komunikačních zdrojů, využívání jich jako nástrojů k získání kvalitních nástrojů poznání.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje práci žáků ve dvojicích nebo menších skupinách;
- vede žáky k tomu, aby si uměli rovnoměrně a podle svých schopností rozdělit dílčí úkoly;
- vede žáky k získávání sebedůvěry a sebeúcty;
- podporuje utváření příjemné atmosféry v týmu;
- vybízí žáky k diskuzi.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování životního prostředí a k šetrnému chování v přírodě;
- vede žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat, poradit si, nestyděli se za svoje chyby, vážili si sami sebe a respektovali i ostatní;
- vybízí žáky k přijímání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy;
- vede žáky k nacházení nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

Učitel

- seznámí žáky se základním vybavením kuchyně a dílny, se všemi pomůckami a nástroji, které budou žáci používat;
- vede žáky k bezpečnému používání pomůcek a vyžaduje dodržování vymezených pravidel;
- dává prostor, jak využít pracovní schopnosti a dovednosti v běžném životě, v budoucím povolání;
- vede žáky sebekriticky hodnotit vlastní dosažené výsledky;
- vybízí využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj;
- nabízí orientaci v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci;
- vede k pochopení cíle a rizika podnikání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Člověk a svět práce - chlapci

Člověk a svět práce	6. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 6.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodrжуje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Ov, VkJ
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	M
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodrжуje technologickou kázeň.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty)	

Člověk a svět práce	7. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 7.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodrží obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Ov, VkJ
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	OSV: Kreativita - technické náčrty a výkresy M
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty)	

Člověk a svět práce	8. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 8.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	M
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty)	
	SVĚT PRÁCE	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	Trh práce Povolání lidí Druhy pracovišť Pracovní prostředky Pracovní objekty Charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Rovnost příležitostí na trhu práce	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.	Volba profesní orientace Základní principy volby profesní orientace Sebepoznávání Osobní zájmy a cíle Tělesný a zdravotní stav Osobní vlastnosti a schopnosti Sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Informační základna pro volbu povolání Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

Člověk a svět práce	9. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 9.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody	M
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty)	
	SVĚT PRÁCE	
Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	Možnosti vzdělávání Náplň učebních a studijních oborů Přijímací řízení Informace a poradenské služby	
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	Zaměstnání Pracovní příležitosti v obci (regionu) Způsoby hledání zaměstnání Psaní životopisu Pohovor u zaměstnavatele Problémy nezaměstnanosti Úřady práce Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Člověk a svět práce - dívky

Člověk a svět práce	6. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 6.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodrжуje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Ov, VkJ
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody	M
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodrжуje technologickou kázeň.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty)	

Člověk a svět práce	7. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 7.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Ov, VkJ
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	OSV: Kreativita - technické náčrty a výkresy M
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty)	

Člověk a svět práce	8. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 8.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni.	Kuchyně Bezpečnost a hygiena provozu Základní vybavení Udržování pořádku a čistoty První pomoc při úrazu v kuchyni	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Potraviny Výběr, nákup a skladování potravin Skupiny potravin Sestavování jídelníčku	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování Jednoduché prostírání Obsluha a chování u stolu Slavnostní stolování v rodině Zdobné prvky a květiny na stole	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Příprava pokrmů Úprava pokrmů za studena Základní způsoby tepelné úpravy Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
	SVĚT PRÁCE	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	Trh práce Povolání lidí Druhy pracovišť Pracovní prostředky Pracovní objekty Charakter a druhy pracovních činností	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Rovnost příležitostí na trhu práce	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Volba profesní orientace Základní principy volby profesní orientace Sebepoznávání Osobní zájmy a cíle Tělesný a zdravotní stav Osobní vlastnosti a schopnosti Sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace Informační základna pro volbu povolání Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

Člověk a svět práce	9. ročník – 1 hodina týdně	Ročník: 9.
----------------------------	----------------------------	-------------------

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Kuchyně Bezpečnost a hygiena provozu Udržování pořádku a čistoty	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování Obsluha a chování u stolu Slavnostní stolování v rodině Zdobné prvky a květiny na stole	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Příprava pokrmů Úprava pokrmů za studena Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
	SVĚT PRÁCE	
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	Možnosti vzdělávání Náplň učebních a studijních oborů Přijímací řízení Informace a poradenské služby	
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	Zaměstnání Pracovní příležitosti v obci (regionu) Způsoby hledání zaměstnání Psaní životopisu Pohovor u zaměstnavatele Problémy nezaměstnanosti Úřady práce Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání Druhy a struktura organizací	

Školní výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Nejčastější formy podnikání Drobné a soukromé podnikání	

7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.1 Obecné zásady hodnocení

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak má postupovat dále.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci.

U průběžného hodnocení používáme různé formy; od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Hodnocení výsledků vzdělávání je součástí Organizačního řádu školy, který schvaluje rada školy. Organizační řád školy je volně k nahlédnutí. Je také umístěn na webových stránkách školy.

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka;
- schopnost řešit problémové situace;
- úroveň komunikačních dovedností;
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem.

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků:

- písemné práce, slohové práce, testy, sondy, diktáty, cvičení...;
- ústní zkoušení a mluvený projev;
- zpracování referátů a prací k danému tématu;
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly;
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...;
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce...;
- projektové a skupinové práce;
- soustavné diagnostické pozorování žáka;
- testy Scio.

7.2 Hodnocení prospěchu klasifikací

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn“.

Celkový prospěch žáka je hodnocen těmito stupni:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl

Žák je hodnocen stupněm:

- „prospěl s vyznamenáním“, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré;
- „prospěl“, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“;
- „neprospěl“, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“ nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí;
- „nehodnocen“, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

U žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlídně k charakteru postižení. U žáka prvního až devátého ročníku s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo při opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň „prospěl“. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch žáka.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

7.2.1 Opakování ročníku

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

7.2.2 Opravné zkoušky

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětu výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

7.2.3 Individuální vzdělávání žáka

O povolení individuálního vzdělávání žáka rozhoduje ředitel školy, kam byl žák přijat k plnění povinné školní docházky, na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávání lze povolit pouze žákovi prvního stupně základní školy.

Žádost zákonného zástupce o individuální vzdělávání musí obsahovat:

- a) jméno a příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, a místo trvalého pobytu žáka nebo bydliště, pokud nemá na území České republiky místo trvalého pobytu,
- b) uvedení období, ročníku, popřípadě pololetí, kdy má být žák individuálně vzděláván,
- c) důvody pro individuální vzdělávání žáka,
- d) popis prostorového a materiálně technického zabezpečení vzdělávání a podmínek ochrany zdraví individuálně vzdělávaného žáka,
- e) doklady osvědčující splnění vzdělání osoby, která bude žáka individuálně vzdělávat,
- f) vyjádření školského poradenského zařízení.

Ředitel školy individuální vzdělávání povolí, pokud:

- a) jsou dány závažné důvody pro individuální vzdělávání,
- b) jsou zajištěny dostatečné podmínky pro individuální vzdělávání, zejména podmínky materiální a ochrany zdraví žáka,
- c) osoba, která bude žáka vzdělávat, získala alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou,
- d) jsou zajištěny vhodné učebnice a učební texty, podle nichž se má žák vzdělávat.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky.

Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání:

- a) pokud nejsou zajištěny dostatečné podmínky ke vzdělávání, zejména podmínky materiální, personální a ochrany zdraví žáka,
- b) pokud zákonný zástupce neplní podmínky individuálního vzdělávání stanovené tímto zákonem,
- c) pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl,
- d) na žádost zákonného zástupce žáka.

Ředitel školy rozhodne o zrušení individuálního vzdělávání žáka nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení a zároveň zařadí žáka do příslušného ročníku základní školy. Odvolání proti rozhodnutí ředitele školy o zrušení individuálního vzdělávání žáka nemá odkladný účinek.

7.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný) – Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Je schopen obhájit nebo vyvrátit vyslovené hypotézy, dokáže posoudit správnost úvah. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a podle jeho individuálních schopností estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný) – Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Je schopen analyzovat vyslovenou hypotézu, dokáže problém rozčlenit na jednotlivé komponenty a vysvětlit, proč je daná složitá sestava vztahů uspořádaná daným způsobem nebo jaké příčiny k takovému uspořádání vedly. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je podle jeho individuálních schopností estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý) – Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Je však schopen aplikovat dříve naučenou látku nebo použít ji při zpracování nové látky, dokáže se vyjádřit vlastními slovy. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev může být méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) – Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Dokáže si vybavit, reprodukovat nebo rozeznat dříve naučené informace. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev může být méně estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný) – Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a systematické mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených

vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

7.4 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný) – Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Je schopen na základě dříve naučených kritérií stanovit hodnotu nebo cenu složitého produktu, je schopen rozhodnout o správnosti postupu práce. Je schopen obhájit nebo vyvrátit vyslovené hypotézy, dokáže posoudit správnost úvah. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný) – Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Dokáže z několika komponentů vytvořit původní a složitý výrobek, dokáže rozčlenit složitou věc na její komponenty a vysvětlit, proč je daná složitá sestava vztahů uspořádána daným způsobem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý) – Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Dokáže aplikovat dříve naučené postupy při řešení nového úkolu. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických

činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) – Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Dokáže však identifikovat a vybavit si dříve naučený postup. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný) – Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

7.5 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný) – Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Je schopen diskutovat, zaujmout nebo podpořit stanovisko. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné

výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný) – Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Dokáže vytvořit originál, komponovat, řešit problémy. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý) – Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Dokáže zařadit, aplikovat dříve naučenou látku. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný) – Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Dokáže reprodukovat a rozeznat dříve naučené informace. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný) – Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

7.6 Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud

třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou mimořádně úspěšnou práci. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených školským zákonem. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele,
- důtku třídního učitele,
- důtku ředitele školy.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

7.6.1 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) – Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) – Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) – Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7.7 Plnění povinné školní docházky ve škole mimo území České republiky

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky.

Zkouška v kmenové škole se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel školy žákovi vysvědčení. Pokud žák zkoušku nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Škola žákovi vysvědčení nevydává. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel školy žákovi vysvědčení. Pokud žák zkoušku nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem školy. Škola žákovi vysvědčení nevydává. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky, v plnění povinné školní docházky ve škole, zařadí ho ředitel školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky, v plnění povinné školní docházky ve škole, zařadí ho ředitel školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

Obsah

1	Identifikační údaje.....	1
2	Charakteristika školy.....	2
2.1	Úplnost a velikost školy.....	2
2.2	Podmínky školy.....	2
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	3
2.4	Projekty, mezinárodní spolupráce.....	4
2.5	Charakteristika žáků.....	7
2.6	Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty.....	7
2.7	Vlastní hodnocení školy.....	8
3	Charakteristika ŠVP ZV.....	12
3.1	Zaměření školy.....	12
3.1.1	Základní priority školního vzdělávacího programu.....	12
3.1.2	Vzdělávací plán školní družiny.....	13
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	13
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
3.3.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.....	17
3.3.2	Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
3.3.3	Předměty speciálně pedagogické péče (PSPP).....	18
3.3.3.1	Zajištění výuky předmětů speciálně pedagogické péče.....	18
3.3.3.2	Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření intervence spočívajícího v zajištění předmětu speciálně pedagogické péče.....	19
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	21
3.4.1	Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka.....	21
3.4.2	Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.).....	22
4	Začlenění průřezových témat do učiva.....	23
4.1	Zařazení jednotlivých témat po předmětech.....	27
5	Učební plán.....	35
6	Učební osnovy.....	38
6.1	Český jazyk a literatura – 1. stupeň.....	38
6.2	Anglický jazyk – 1. stupeň.....	51
6.3	Matematika – 1. stupeň.....	60
6.4	Informatika – 1. stupeň.....	72

6.5 Člověk a jeho svět – 1. stupeň.....	78
6.6 Hudební výchova – 1. stupeň.....	99
6.7 Výtvarná výchova – 1. stupeň.....	108
6.8 Tělesná výchova – 1. stupeň.....	116
6.9 Člověk a svět práce – 1. stupeň.....	134
6.10 Český jazyk – 2. stupeň.....	143
6.11 Anglický jazyk – 2. stupeň.....	158
6.12 Ruský jazyk (další cizí jazyk) – 2. stupeň.....	173
6.13 Německý jazyk (další cizí jazyk) – 2. stupeň.....	178
6.14 Francouzský jazyk (další cizí jazyk) – 2. stupeň.....	184
6.15 Matematika – 2. stupeň.....	190
6.16 Informatika – 2. stupeň.....	204
6.17 Dějepis – 2. stupeň.....	209
6.18 Občanská výchova – 2. stupeň.....	219
6.19 Fyzika – 2. stupeň.....	231
6.20 Chemie – 2. stupeň.....	240
6.21 Přírodopis – 2. stupeň.....	248
6.22 Zeměpis – 2. stupeň.....	263
6.23 Hudební výchova – 2. stupeň.....	282
6.24 Výtvarná výchova – 2. stupeň.....	295
6.25 Výchova ke zdraví – 2. stupeň.....	306
6.26 Tělesná výchova – 2. stupeň.....	315
6.27 Člověk a svět práce – 2. stupeň.....	332
7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	346
7.1 Obecné zásady hodnocení.....	346
7.2 Hodnocení prospěchu klasifikací.....	347
7.2.1 Opakování ročníku.....	348
7.2.2 Opravné zkoušky.....	349
7.2.3 Individuální vzdělávání žáka.....	349
7.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření.....	350
7.4 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.....	352
7.5 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření.....	353
7.6 Klasifikace chování.....	354
7.6.1 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování	356
7.7 Plnění povinné školní docházky ve škole mimo území České republiky.....	356